

Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 24 april 2006*§ 3 Interpellation om stadens broar (nr 2005:64)*

Anförande nr 1

Borgarrådet Rönngren (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ber att få hänvisa till det utskickade svaret.

Anförande nr 2

Madeleine Sjöstedt (fp): Ordförande, fullmäktige! Jag tackar borgarrådet för svaret. Jag måste dock säga att svaret gör mig en aning orolig. Tillståndet med stadens broar är någonting väldigt allvarligt i Stockholm. Vi vet hur sårbar staden är, om inte annat blev vi påminta om det när Lodbrok gick in i Essingeleden under hösten. Det här inte någon fråga som man lätt får vifta bort. Jag måste säga att min sejour i trafiknämnden var mycket kort, men detta var en av de frågor där jag kände en viss förvåning och lite förtvivlan när det gäller hur läget såg ut faktiskt.

Frågan kom upp i samband med den här pååknigen. Sedan visade det sig också att Norrbron var på väg att ramla ned över Medeltidsmuseet. Underhåll av Skanstullsbron var också kraftigt eftersatt, visade det sig. I det ärende som trafiknämnden då fick stod det att man var tvungen att omgående av säkerhetsskäl stänga Medeltidsmuseet och påbörja förändringar av Norrbron för att säkerställa den.

Då blir man väldigt förvånad när man inser att Medeltidsmuseet ska stängas nästa år för att detta ska kunna göras. Vad är det som gör att det går ett och ett halvt år mellan att man från trafikkontoret säger att man omgående av säkerhetsskäl måste åtgärda detta tills det görs? Omgående är i min värld omgående, det vill säga på dagen, inte med ett och ett halvt års fördröjning.

Sedan undrar man lite grann vad det är som görs. Borgarrådet säger att det finns en kontinuerlig översyn av broar och så. Men när det här fallet kom upp i november sade man från trafikkontoret att det säkert finns en miljard i eftersatta kostnader för att underhålla våra broar. Jag vet att majoriteten får dela på den bördan. Jag kan påpeka att det är betydligt mer medel som var avsatta under förra mandatperioden än under den här perioden för att göra de här sakerna.

Min fråga kvarstår: Kan vi verkligen vara säkra när vi åker över broarna i Stockholm? Vad är det som gör att man trots regelbundna kontroller upptäcker att Norrbron är på väg att rasa ned på Medeltidsmuseet och säger att man omedelbart måste åtgärda detta om det nu är så att vi har kontroll över läget? Jag tror att det här är en kraftig skönmålning, och det är väldigt tråkigt och väldigt allvarligt.

Anförande nr 3

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är en mycket allvarlig frågeställning som absolut inte ska viftas bort, och det är därför som vi har lagt ned en del krut på att svara på Madeleine Sjöstedts frågor.

Jag skulle vilja börja med att säga att det viktigaste är att du absolut inte ska behöva vara orolig. Ingen ska behöva vara orolig att åka över stadens broar. Självklart finns det hela tiden en organisation uppbyggd kring det här med kontroller. Man tittar på broar, och det finns ett system för det som man följer sedan många år tillbaka. Det finns också planer på hur man ska utveckla tekniken kring det här med verktyg för att följa upp underhållsbehovet och också vidta åtgärder.

Jag kan instämma i ordvalen i processen runtomkring, att definitionen ”måste åtgärdas omedelbart” inte svarar upp mot vad det egentligen handlar om. Vi har använt begreppet ett flertal gånger från tjänstemannaorganisationen, inte bara i ärenden utan också i medier, inte minst i samband med diskussionen om Slussen. Där var det akut. Det blev avstängningar. Om trafikkontoret upptäcker att det finns brister som omedelbart måste åtgärdas, beroende på säkerhetsaspekter eller liv och hälsa och risker för människor att vistas i stadsmiljö, då vidtar man omedelbara åtgärder och stänger av det och sätter upp avspärningar.

När jag har fört resonemanget med trafikkontorets ansvariga tjänstemän är budskapet att beskrivningen ”omedelbart åtgärdas” handlar om från ett och ett halvt till två år. Det finns en glidning i ordvalet, som jag tycker vi måste fundera på. Det är klart att människor blir oroliga om de i tidningar får läsa att man omedelbart måste vidtas åtgärder, och så händer det ingenting, som Madeleine nämnde, på ett två år. Då är det något konstigt i förhållande till beskrivningen av läget och retoriken. Det skapar en onödig oro bland stockholmarna.

Där tycker jag att vi ska fortsätta att resonera.

Sedan är det så att det pågår ett gediget arbete just nu från trafikkontorets sida. I svaret har jag angivit att under mars månad kommer det att komma ett ärende till trafikinämnden. Det är något försenat, men kommer att komma till maj månads möte i trafikinämnden. Det trafikkontoret har gjort är en inventering utifrån många års eftersatt drifts- och underhållsansvar från de olika majoriteternas sida. Avsikten med att få fram det underlaget är att vi inför sommaren och inför det strategiska ärendet ska veta hur vi ska behöva formulera oss och avsätta pengar över tiden så att vi kommer till rätta med den skuld som vi faktiskt har, vi förtroendevalda i dag, utifrån att man tidigare år inte har orkat eller kunnat avsätta ordentligt med pengar för underhåll.

Det finns ett oändligt stort behov som ingen majoritet någonsin har kunnat möta, om man skulle åtgärda allt på en gång. Men det är viktigt att vi följer frågan och att vi har bra beslutsunderlag och också att vi vidtar de åtgärder som behövs för att vi ska ha en trafiksäkerhet och en säkerhet i stadsmiljön, oberoende om det är vägar, broar eller andra saker som behöver åtgärdas i stadsmiljön.

Anförande nr 4

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Att borgarrådet för diskussioner med trafikkontoret om hur de ska formulera sig gör mig inte lugnare. Jag undrar vad de diskussionerna bygger på. Om trafikkontoret säger att en bro omedelbart måste åtgärdas och borgarrådet då tar en diskussion om ordvalen kring detta, vad betyder det? Betyder det att det inte finns pengar, eller varför tar man en sådan diskussion?

Om jag skulle om jag var i borgarrådets kläder skulle jag bli lite orolig och se till att det åtgärdas ganska omgående.

Sedan kan man fundera när det sägs att situationen är under kontroll, men samtidigt säger Leif Rönngren att det är ett stort ärende på gång i maj. Då förutsätter jag att det kommer att komma ganska mycket pengar till detta för de reparationer som kommer att sättas i gång omgående. Då menar jag att omgående menar samma dag, eller dagen efter eller en månad efter eller någonting i den stilen.

Du säger att ni har resonerat om ordvalet. Vad betyder det egentligen? Finns det anledning för mig att känna mig lugnare efter det, eller ska jag känna mig mer orolig?

Anförande nr 5

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Både Madeleine Sjöstedt och stockholmarna ska känna sig lugnade. Anledningen till att jag förde resonemangen är att Madeleine Sjöstedt skrev ett pressmeddelande om att broarna håller på att rasa. Då blir det en väldigt stor oro. Det rasar i medier. Det ställs frågor.

Trafikkontoret säger nu att det omedelbart måste vidtas åtgärder för annars rasar Skanstullsbron, står det exempelvis. Också står det att det är en förtroendeväld i Stockholm som säger detta. Då blir det väldigt stor oro, och av den anledningen hade jag resonemang med trafikkontoret om vad de här begreppen står för. Det finns beskrivet i mitt interpellationssvar – hur man ser på de tillståndsklasser som trafikkontoret delar in broarna i. Det finns fyra klasser. De är: skadefri, bristfällig funktion inom tio år, bristfällig inom fem år och måste omedelbart åtgärdas.

När vi förde ett resonemang om den sista formuleringen kom det fram att det inte är omedelbart. Om det behövs omedelbara åtgärder av den anledningen att det håller på att rasa ihop som vid Slussen, då stänger man omedelbart det, ser till att människor inte kan gå där, ser till att bilarna håller sig borta och trafikanterna i övrigt om det är cyklister, mopedister eller kollektivtrafik. Man måste skilja på begreppen.

Jag håller med om att det är olyckligt att använda ett sådant begrepp utan att förklara för stockholmarna att det inte finns någon omedelbar risk för liv och hälsa. Då hade vi ställt upp stoppklossarna. Det är någonting man får fundera på över tiden.

Det ärende som kommer upp i trafikinämnden i maj är underlaget för fortsättningen inför framtiden. Det är oerhört viktigt att vi har bra och korrekta underlag när vi ska fatta beslut om exempelvis det strategiska ärendet och ha med oss det när vi jobbar fram kommande års budgetar. Det är självklart så att vi har en stor förmögenhet i staden, och vi har en oerhört stor investeringsram, 6—7 miljarder i år, 6—7 miljarder

nästa år och fortsättningsvis 6—7 miljarder per år fram till 2015. Men vi måste också följa upp och titta på drifts- och underhållsbehovet, ställt i relation till de skatteintäkter som vi har, ställt i relation till alla andra verksamheter. Det är vår uppgift som förtroendevalda att göra en sådan avvägning.

Jag kan konstatera att tidigare majoriteter – både förra och förrförra – faktiskt prioriterade på ett sådant sätt att vi i dag har ett mer uppdämt behov av reinvesteringar. Vi ska titta över hur vi ska åtgärda, lappa och laga delvis och också göra nytt och bygga nytt. Vi har unika förutsättningar just nu med den exploateringsgrad vi har i bostadsbyggandet då vi också kan passa på att göra en mängd olika insatser i stadsmiljön, parkvägar, vägar, vägunderhåll och annat som kommer ut av att vi får loss medel för att göra direkta insatser och andra pengar i driftssammanhang för att göra insatser så att Stockholm blir trevligare och säkrare.

Det är frågor som vi absolut måste fortsätta att arbeta vidare med.

Anförande nr 6

M a d e l e i n e S j ö s t e d t (fp): Det är intressant att höra att problemet egentligen är jag som i egenskap av förtroendevald har uppmärksammat frågan. Jag måste säga att jag som folkvald i kommunfullmäktige känner det som en av mina huvuduppgifter att se vad tjänstemännen skriver och reagera på det. Om jag reagerar är det fullständigt självklart att jag går ut i medier och talar om det. Jag förstår att det kan vara lite jobbigt för Leif rönngren, men det stod de facto så – och Leif Rönngren tycker att detta är ett skäl till att det blir besvärligt för honom och att tjänstemännen får formulera sig på ett annat sätt gör mig lite orolig.

Det handlar inte om ett ordval, utan det handlar om hur tillståndet ser ut på de här ställena. Kan du förklara för mig att om det är så att det finns anledning att göra någonting på det här området, vilket du ändå vidimerar, hur kan det då komma sig att ni har minskat budgeten för broreparationer under mandatperioden till 35 miljoner per år? I stället borde den rimligen höjas.

Anförande nr 7

B o r g a r r å d e t R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det är vårt ansvar att alltid se till att prioritera inom de budgetramar vi har, framför allt inom ramen för skatteintäkter. Den som undrar hur vi har prioriterat kan läsa budgeten. Där står det väldigt tydligt vilka frågor vi prioriterar.

Det som är viktigt att föra fram i den här debatten, tycker jag, är att det inte finns någon omedelbar fara utifrån de undersökningar som trafikkontoret gör i vägnätet och av stadens broar. Annars hade man vidtagit åtgärder och stängt av broar på en gång.

Vi har en motsvarande diskussion just i dag när det gäller rätthåll på stadens gator. Det är samma diskussion där. Förra året åtgärdade trafikkontoret 15 000 rätthåll, och man kommer att åtgärda ännu fler i år. Sedan kan man alltid från tjänstemannaorganisationen säga att det inte finns pengar så att det räcker till att göra det som skulle behöva göras. Det är därför vi behöver bra underlag som förtroendevalda så att vi

kan fatta riktiga och rätta beslut över tiden. Därför är det viktigt att vi får fram utredningar som trafikkontoret som handlar om många års eftersatt underhåll, många generationer av förtroendevalda som i delar har prioriterat andra saker i kortsiktigare perspektiv. Det måste vi med oss i tanket i ett strategiskt ärende som håller över tiden, om vi tittar på Stockholms utveckling fram till 2030, eller vad vi nu väljer att göra. Då ska självklart även underhållsfrågan vara med i driftsfrågorna.

Sedan tycker jag att det är alldeles utmärkt att ledamöterna i fullmäktige och nämnderna är aktiva och ifrågasätter underlagen som kommer fram. Det är vår roll och vårt ansvar, men man kan också välja vad man för fram i medier. Det är klart om en förtroendevald i fullmäktige säger att det finns risk att Skanstullsbron omedelbart rasar blir det stor oro, eller om vi får en fågelinfluensadiskussion och ansvarige krisorganisationen säger att man ska skjuta samtliga fåglar, så skapar det oro. Där har vi ett ansvar som förtroendevalda att ha en saklig och seriös diskussion utifrån de underlag vi får fram.

§ 4 Interpellation om en stad för våra äldre (nr 2006:6)

Anförande nr 8

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag ber att få hänvisa till det utskickade svaret.

Anförande nr 9

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Jag tackar för svaret från Annika Billström. Anledningen till min interpellation var tidningsartikeln den 30 januari 2006. Då kunde man ta del av finansborgarrådets debattartikel som heter "En stad för våra äldre". Vi förleds att tro att Socialdemokraterna tydligen är det enda parti som vill de äldre väl som man skriver i "En stad för våra äldre".

Finansborgarrådet klär sin artikel och sitt interpellationssvar i många ord, och man förleds att tro på de utlovade reformerna. I artikeln i City säger finansborgarrådet å ena sidan att vi inte har råd att passa upp friska vuxna och säger att det "kommer att ställas krav". Å andra sidan säger hon i nästa andetag att alla stockholmare som fyllt 80 år ska få trygghetslarm utan biståndsbedömning samt att all över 75 år ska erbjudas två timmars hemtjänst i veckan efter en förenklad biståndsbedömning. Kan du förklara detta för mig och alla andra? Du kan inte förklara det i ditt interpellationssvar.

Vid föregående fullmäktigemöte med interpellationer fanns en liknande interpellation. Vi förstod då att detta inte var sanktionerat inom den socialdemokratiska fullmäktigegruppen eftersom biträdande finansborgarrådet Teres Lindberg tog till orda och sade att tryckfelsnissie nog hade varit framme när detta framtagits. Det skulle jag också vilja ha förklarat.

Min fråga gäller följande. Att få besök av en vaktmästare som skruvar in glödlampor och informerar om hemtjänst kan väl inte kallas för hemtjänst. Är det inte biståndshandläggarens uppgift att informera om detta?

Återigen: Förklara för oss vad du menar med att alla ska få trygghetslarm och två timmars hemtjänst. Det är du faktiskt skyldig oss och de äldre i Stockholm.

Du säger på flera ställen i artikeln att vi måste skapa fler vård- och omsorgsboenden för olika språkgrupper. En flexibel hemtjänst ska ta hänsyn till vad den enskilde individen vill ha hjälp med. Då kan man fråga: Varför kan inte detta ske redan här och nu? Så säger du: Vi vill att stockholmare som har fyllt 80 år ska få trygghetslarm utan biståndsbedömning. Det är ett mycket märkligt resonemang då det inte finns fog för detta på något vis.

Det ena och det andra är det hela tiden i artikeln, och jag tycker att du måste svara. Vad är det du egentligen menar? Är det inte bara för att du ska vinna lite fler röster?

Anförande nr 10

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Birgitta Holm har ställt tre väldigt konkreta frågor till mig. De handlar om det äldrepolitiska program och den äldrepolitiska handlingsplan som vi i vårt parti har jobbat med de senaste ett och ett halvt åren och som har konkretiserats i ett antal reformer som Socialdemokraterna kommer att gå till val på.

Birgitta Holm ställer frågan varför detta inte är inarbetat i 2006 års budget. Det är väldigt lätt att förklara det därför att det har varit en partiintern process som är väldigt viktig. Det här är frågor som Monika Lindh och jag och många andra i mitt parti dagligen och stundligen är ute och diskuterar på offentliga möten och processar med våra äldre aktiva. Det är naturligtvis så att när partierna tydliggör sina program gör man det i syfte att göra valet lättare för medborgare.

Jag är alldeles övertygad om att Moderata samlingspartiet också kommer att tydliggöra sina löften till medborgarna om ni skulle vinna valet. Det är väl varje politiskt partis dröm att vinna val och få genomföra de tankar, visioner och idéer som man har för sitt Stockholm. Det är det resultatet som vi beskriver i den där artikeln och som också sedan kommer att bli en del av det program som socialdemokratin går till val på.

Du ställer en annan fråga vid sidan av interpellationen. Jag kan strunta i att svara på den, men jag vill inte det därför att jag till exempel har sett de fantastiska verksamheter i gruppboenden för dementa bland annat ute i Rinkeby som nu sker på de äldres hemspråk. Det var en fantastisk upplevelse jag personligen hade i fredags när jag var ute i Rinkeby och ägnade mig åt äldreomsorgen stora delar av dagen. Där har man personal för spånsktalande, för persiska, grekiska och kurdiska äldre. Där har boenden under de senaste ett och ett halvt åren blivit bättre och bättre. Det är klart att det stärker oss i vår uppfattning att det här är något som fler stadsdelar egentligen skulle behöva vidareutveckla.

Vi vet också alla här i salen att oavsett om det är äldre, medelålders och unga är trygghetsfrågorna en av de absolut viktigaste frågorna för oss som bor och lever i Stockholm. Att då gå till val på med en äldrepolitik med ett antal reformer där trygghetslarmet ingår blir för mig ett tydligt och värdigt sätt att vara tydlig gentemot den väljargruppen.

Anförande nr 11

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Måndagen den 23 januari hade vi en lång debatt här i salen om stadens nya äldreomsorgsplan. Då hörde vi inte finansborgarrådet vara uppe i debatten. Vi kan väl inte heller säga att äldreomsorgen har varit någon prioriterad verksamhet under de här fyra år som har varit. Det har ni själva erkänt. Det är barn och ungdom, barn och ungdom igen.

Vi kan också säga att vi vet ute i verksamheterna att man är väldigt medveten om den prioriteringen.

Nu är det valår, och då sätter Socialdemokraternas bingolotteri i gång igen. Man lovar i artikeln med rubriken "En stad för våra äldre" saker i 18 punkter. En av dem

är till exempel trygghetslarm. Är man över 75 år ska man få trygghetslarm, men är alla 75-åringar likadana? Är de inte väldigt olika som människor? Det har faktiskt finansborgarrådet själv sagt i artikeln. Ska man inte då ha en individuell bedömning? Det är en bingovinst att alla över 75 år ska få en sak?

Alla över 75 år ska också få två timmars hemtjänst med förenklad biståndbedömning. Ja, är man över 75 år behöver man nog hjälp hemma, det tycker nog Socialdemokraterna. Det där har ni tagit fram genom ett brett och djupt arbete i partiet. Men under de här tre och ett halvt år som gått har ni inte tänkt på de äldre som bor i Stockholms stad. Det har ni inte satsat några pengar på.

Jag kan säga att under förra mandatperioden satsade vi 1,3 miljarder på äldreomsorgen, 29 procent. Ni har under 2003—2005 satsat 8,3 procent. Ni ha gjort allt för att se till att de enskilda verksamheterna ska svältas ut. Ni har inte höjt anslagen till exempelvis hemtjänsten.

Jag tycker, finansborgarrådet får ursäkta, att det är en väldigt genomskinlig artikel med 18 löften. Vi vet att till exempel av ett av löfterna, förenklad biståndsbedömning för alla över 75 år med två timmars hemtjänst per vecka, skulle kosta 78 miljarder. Det är bara en av de 18 punkterna. Man kan undra hur mycket finansborgarrådet tänker höja skatten med för att få igenom alla dessa 18 löften? Eller är det här också tryckfelsnisse?

Anförande nr 12

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vill verkligen tacka Birgitta Holm för att hon i sin interpellation lyfter fram vårt valprogram. Det är ett arbete som har pågått sedan våren 2005 väldigt djupt och väldigt brett i denna stad. Precis som finansborgarrådet sade är vi nu ute i en stor seniorturné inne i vårt eget parti där vi diskuterar frågor som: Hur vi ska gå fram med det här, i vilken takt, i vilken ordning?

Det är också så att det inte är helt okända delar. Att vi under lång tid har gjort ett försök med förenklad biståndsbedömning med två timmars hemtjänst har ju varit känt. Det försöket är utvärderat och klart och väldigt positivt. Det är inte heller okänt att vi i budget 2006 tog upp det här med vaktmästeriservice, eller vad man kallar det för, i stadsdelarna.

När det gäller trygghetslarmen måste jag berätta Margareta Björk att det inte är 78 miljarder det handlar om, för det skulle vara en tredubbling av hela stadens budget, utan möjligtvis handlar det om någonting annat.

Birgitta Holm ställer en fråga: Varför har finansborgarrådet inte föreslagit de nämnda åtgärderna redan under innevarande mandatperiod? Då kan man säga: Varför inte allt genast? Ett reformarbete som handlar om att bygga upp, att skapa struktur för reformerna, att ekonomisera tar tid. Från våren 2005 till nu är inte särskilt lång tid för ett gediget valprogram.

Det förtjänar också att sägas att det handlingsprogram som vi har tagit fram till sin form är samordnat med den nationella nivån och den nationella äldreomsorgsplanen.

Det är också samordnat med de förändringar i kommunallagen som kommer. Vi ser att det faktiskt är möjligt. I äldreomsorgsplanen finns en stark fokusering på förebyggande insatser, som vi också har lyft in i vårt handlingsprogram för att genomföra de förslag om träffpunkter, om förebyggande hälsosamtal och annat som finns i handlingsplanen. Ni är välkomna att ta del av hela handlingsplanen på partiets hemsida.

Anförande nr 13

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande, fullmäktige! Det är egentligen ett avsiktligt missförstånd från oppositionens sida som jag tänker rätta till här. Jag kan börja med att lugna Birgitta Holm när det gäller fixartjänsterna. Det är inte så att fixarna, som vi nu inför i alla stadsdelar, kommer att ersätta biståndsbedömarna. Jag tror för övrigt att vi var överens om att de här fixarna var en bra grej. Det har blivit succé sedan det infördes enligt Höganäsmodellen.

Vaktmästaren ger service och hjälper den äldre med enkla vardagssysslor. Det kan faktiskt vara så att vaktmästarna ibland kan förmedla kontakt med biståndsbedömarna när man upptäcker att det är äldre människor som kanske kan behöva hjälp från hemtjänsten eller annan hjälp. Ofta är det enligt min erfarenhet så att de äldre väntar in i det längsta för att be om hjälp. Då kan fixaren ibland vara en förmedlande länk.

När det sedan gäller trygghetslarm och förenklad biståndsbedömning kan Margareta Björk vara alldeles lugn. Det är inte vår avsikt att tvinga på pigga äldre människor hjälp som de inte vill ha. Syftet är helt enkelt att enkelt kunna erbjuda trygghetslarm med en förenklad biståndsbedömning till äldre människor för att underlätta för dem. De projekt som vi har haft i ett par stadsdelsnämnder med förenklad biståndsbedömning har för övrigt blivit en succé. När jag läste den utvärderingen undrade jag: Varför har vi inte så här för alla? Det har gått bra, och de äldre har verkligen uppskattat att kunna påverka innehållet i den utförda hemtjänsten.

Jag tänker ibland med nostalgi tillbaka på den tid då jag själv jobbade som hemvårdsbiträde. Då var det tiden som styrde mig. Jag hade x antal timmar hemma hos den äldre. Jag hade en lista med mig över saker som skulle göras. Men i praktiken kunde jag ibland göra avsteg. De äldre kunde få andra saker utförda. Vi gjorde en del rockader. Det borde vara så att de äldre kunde välja innehållet. Det tror jag är betydligt viktigare för de äldre än att kunna välja vem som utför det hela.

Jag har mycket svårt att förstå att man kan tolka det så att vi skulle ha för avsikt att svälta ut de enskilt drivna verksamheterna. Jag trodde att det skulle vara lika villkor. Ni kan kritisera oss för att vi har satsat för lite pengar, men kom inte och påstå att vi diskriminerar de enskilda verksamheterna, för det gör vi inte.

Anförande nr 14

B i r g i t t a H o l m (m): Till Ann-Marie Strömberg skulle jag vilja säga att vi inte alls är emot vaktmästartjänster på det viset, och det sade jag inte heller. Meningen är med tanke på den artikel som finansborgarrådet har skrivit att vaktmäs-

taren ska hjälpa till, men det är ändå biståndshandläggaren som har det som arbetsuppgift.

Förut när du jobbade inom hemtjänst som hemvårdbiträde fick man inte göra avsteg, sade du, eller någonting sådant, men att man skulle få göra det nu. Nej, det är inte sant. Hemtjänstpersonalen får göra bara det som är beslutat från biståndshandläggaren. Så är det i alla fall i de stadsdelsnämnder där jag arbetar, så behöver man inte nämna det vid namn. Så är det. Man får göra det i lönnedom, och kommer någon på dem, går det illa ibland.

Ja, det är lägligt, Annika Billström, att den här rapporten kommer nu eftersom det är valår. Handlingsplansreformen ska ni gå på val på. Ni har haft en intern debatt, rörelsen ska naturligtvis vara med på tåget och säga till vad ni ska tycka. Ni har suttit i fyra år och inte kommit till skott med någonting, och helt plötsligt nu, år 2006, finns det en massa pengar som dyker upp som grisen Särinner. Det är bara att sväva ut med pengarna.

Jag skulle fortfarande vilja ha svar på det här med trygghetslarm och biståndsbedömningen. Du har skrivit en artikel i City som många tar del av. Vi vill att alla stockholmare som har fyllt 80 år ska få trygghetslarm utan biståndsbedömning, skriver du. Alla över 75 år ska erbjudas två timmars hemtjänst i veckan med förenklad biståndsbedömning. Samtidigt ska man ställa krav. Man ska sluta dra alla äldre över en kam, eftersom det är en stad för flera äldre. Man ska ha en flexibel hemtjänst och skapa flera omsorgsboenden.

I Farsta går vi back nu med minst 3 miljoner. Där säger förvaltningen att i underlaget för budgeten för 2007 godkänner vänsterkartellen som sagt i Farsta stadsdelsnämnd ”att effektiviseringar måste göras inom äldreomsorgen för att budgeten ska kunna vara i balans” samt ”att kvarboendepincipen kommer att prägla äldreomsorgen”.

Förklara det här för mig, Annika Billström. Du som är ansvarig, du som skriver de här artiklarna – vad är det ni vill åstadkomma? Vad är det med dessa 75-åringar som ska erbjudas två timmars hemtjänst och 80-åringar som ska få trygghetslarm? Man får inte det, man får betala. Det är tricksande med orden.

Förklara för oss vad det är ni egentligen menar.

Anförande nr 15

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Det är väl så att äldreomsorgen är Socialdemokraternas akilleshäl inför valet. Nu börjar det dåliga samvetet vakna upp.

Det finns vissa saker som jag tycker avslöjar väldigt mycket, som jag sade. Nu har ni på ett djupt och brett sätt jobbat med programmet inom partiet. Det är också nu som ni ska bestämma i vilken takt och i vilken ordning ni ska förverkliga de här 18 punkterna. Det är väl så att man bara kan tolka det så att ni inte kan genomföra det på en och samma gång, vilket läsaren kan tro.

Någon av er sade också att det tar tid att bygga upp strukturer och förändringar tar tid. Ja, det är också typiskt socialdemokratiskt uttryckssätt. Det är systemet som är

viktigare än den enskilda människan. Så har det alltid varit. Tänk vilken tid det tog för er att hoppa på tåget när det gäller kundvalsmodellen inom hemtjänsten.

Ni säger i artikeln att man ska kunna bo kvar hemma med stöd av hemtjänsten och hemsjukvården för dem som inte vill eller har möjlighet att flytta till vård- och omsorgsboende. Men så elementära krav från en äldre person har ni haft tre och ett halvt år på er att jämföra. Det måste väl ändå vara så att de som har mest behov av omsorg ska få det först. Varför har man inte förändrat detta under sittande mandatperiod? Så sent som i dag har Monika Lindh och jag varit på en konferens på landstinget om multisjuka. Det var en stamstämmig uppfattning om hur svårt det var för de här multisjuka att få den hjälp de behöver och få den vägvisning som de behöver.

Ni sitter i majoritet både i landstingshuset och här. Varför har ni inte gjort någonting åt det heller? Nej, Socialdemokraterna, det är ert dåliga samvete som nu inför årets val har avslöjats.

Anförande nr 16

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, fullmäktige! Det här programmet, Margareta Björk och Birgitta Holm, vår handlingsplan för äldrepolitiken, omfattar minst 40 punkter. En del av dem ansvarar landstinget för, andra ansvarar kommunen för. Vi jobbar nu för att titta på vad som kan göras på kort sikt och vad som kan göras på lång sikt. Det är alldeles nödvändigt när man jobbar med handlingsplaner och program att man tittar på det. I en del har vi lyckats gå före så att vi har lagt in det i budgeten för 2006 redan. Annat får vi ta i budgeten för 2007.

I vårt reformarbete finns ingen motsättning mellan att både se till dem som har störst behov och att satsa på förebyggande arbete så att de stora behoven kanske kan komma senare.

Birgitta Holm fäster sig väldigt mycket till det här med trygghetslarm utan biståndsbedömning. Jag tycker att det är ett helt suveränt trygghetshjälpmedel för stadens äldre. När man hör hur våra äldre resonerar kring detta är det fullständigt självklart att en mycket stor del av otrygghetskänslan hör ihop med det egna hemmet. Kan man med ett enkelt system, som vårt trygghetslarm är och som är så väl känt och omtyckt bland våra äldre i staden, underlätta äldres känsla av trygghet hemma är mycket vunnet.

Att erbjuda två timmars hemtjänst med förenklad biståndsbedömning möjliggörs just nu därför att förändringarna i kommunallagen så medger. Då är det klart att vi som stad inte ska vara sämre än andra kommuner utan också titta på hur vi kan göra det på bästa sätt. Vi har förberett det genom ett försök som har fallit väldigt väl ut, och där står vi på en väldigt fast grund när det gäller vad det kostar och hur det kan hanteras och genomföras.

Jag ser inga problem med detta. Problemet är nog snarare för Moderaterna att ni är störda för att vi har ett så gediget och fint äldrepolitiskt handlingsprogram.

Anförande nr 17

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om Birgitta Holm kommer ihåg valet 2002 när vi socialdemokrater gick till val på ett 99-punktersprogram. Det programmet innehöll just 99 punkter. Alla ville tro i oppositionen att det programmet skulle genomföras det första året. Så är det inte. Man går till val för en hel mandatperiod. Undan för undan har vi bockat av alltfler punkter. Det äldrepolitiska handlingsprogrammet, som bär en ren socialdemokratisk prägel, kommer efter det att vi förhoppningsvis har vunnit valet i höst att förhandlas med de partier som vill bilda majoritet med oss. Precis som Monika Lindh säger är det oerhört viktigt för oss att beskriva vår idé om Stockholm när det gäller både utveckling och välfärd.

Det är alldeles sant att vi har prioriterat barn- och ungdomsfrågorna under den här mandatperioden därför att vi gick till val på det. Vi såg att vi inte under en djup långkonjunktur under fyra år skulle kunna klara allt åt alla. Därför valde vi att satsa på barn och unga. Där säger vi från Socialdemokraterna att vi kommer att fullfölja det arbetet, men vi kommer också att stärka insatserna mot våra äldre.

Vet ni varför vi kan göra både och? Jo, det är bara att titta på det ekonomiska läget internationellt, nationalekonomiskt och kommunalekonomiskt. Vi är mitt inne i en högkonjunktur. Skatteintäkterna och skattebasen ökar i Stockholm, vilket innebär att vi de närmaste åren kommer att ha en ännu starkare kommunalekonomisk situation. Det är klart att vi då har utrymme för att prioritera.

Det är bara att beklaga att Moderaterna själva ännu inte har plockat fram något äldrepolitiskt program. Vi jobbar så här systematiskt, det gjorde vi också under oppositionstiden, med rapporter. Jag skulle önska att också Moderaterna på välfärdens olika områden tog fram olika program, inte för vår skull utan just för väljarnas skull så att valet blir lättare och att valet blir tydligare.

Anförande nr 18

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Man kan jiddra om dessa 99 punkter. Det var en del punkter som lades till och togs bort. Det kan vi väl diskutera, och det var väl ändå under den här mandatperioden.

Jag kan lova dig att Moderaterna absolut har ett äldrepolitiskt program, och det är för de äldre och inte för politiker, som det känns att ni håller på med.

Stadsdelsnämnderna går back, och revisorerna har påpekat en massa saker. Man kan undra var ni ska ta kostnaderna. Hur ska ni betala trygghetslarmet? Hur ska ta ni kostnaden för de två timmar hemtjänst som ni ska ge? Det kan man verkligen fundera på. Det har vi fortfarande inte fått något svar på, och vi lär väl inte heller få något svar på det.

De äldre ska få trygghetslarm, säger man. Man kan läsa det som någon läser Bibeln som sagt. Man ska få trygghetslarm. Förstår de äldre vad det kostar? Det kan man fundera över.

Sedan säger Monika Lindh att det här är en prioritering och att det är fantastiskt. Ja, men trygghetslarm är ju bara en teknikalitet, det är en dosa. Man trycker på larmknappen, så går signalen till en central. Det är omsorg som folk behöver, de som är svårt sjuka och som har störst behov. Det är händer som behövs. Var det inte Kommunal som hade parollen "Fler händer i vården" för några år sedan? Det är fler händer som behövs. Det är en bättre prioritering. Man måste kunna välja vad man vill ha hjälp med i hemtjänsten. Man får inte välja. Jag har det här behovet, jag vill ha den här hjälpen – det får man inte. Det säger biståndsbedömare nej till. Det är bara det som står på papperet som får göras.

Ett trygghetslarm är bra, visst. Men det är inte det som är det allenarådande. Det är människor som jobbar i omsorgen. Det förstår inte ni. Så är det också så att den enskilda måste få välja som ju vet vad hon eller han har behov av. Det är vad det handlar om, men ni har tyvärr inga pengar till det.

Anförande nr 19

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ordförande, fullmäktige! Om jag skulle använda mig av samman debatteknik som oppositionen skulle jag kunna säga: Varför lade ni under er makt under den förra mandatperioden all krut på en kundvalsmodell som enbart innebar valfrihet när det gäller utformare och ingenting på att kunna välja innehåll? Det kunde ni ha åtgärdat under förra perioden i stället för att kritisera oss när vi nu faktiskt föreslår möjligheter att påverka innehållet i biståndet.

Birgitta Holm hörde inte på vad jag sade eller också missuppfattade hon mig fullständigt. Jag ska upprepa vad jag sade. När jag var vårdbiträde var det tiden som styrde. Jag hade x antal timmar till mitt förfogande hemma hos pensionärerna. Jag hade en lista över saker som skulle göras, men i praktiken kunde pensionärerna göra vissa byten när det gäller tillägg, och jag hade full frihet att göra också andra saker, utifrån vad pensionärerna önskade.

Jag är mycket medveten om att den friheten har man inte i dag. Nu är det väldigt reglerat, strikta bestämmelser när det gäller innehållet. Det är precis det som vi vill ändra på. Nu har vi våra projekt med förenklad biståndsbedömning, som har slagit väldigt väl ut. Efter utvärderingarna tycker jag att man skulle jobba på det här sättet överallt. Jag har väldigt svårt att förstå den kritik som ni kommer med nu från oppositionens sida när vi faktiskt ger de äldre möjlighet att påverka även innehållet i biståndet.

När det gäller trygghetslarm är det ingen som har sagt att det ska ersätta händerna i vården. Trygghetslarm är ett trygghetslarm och en säkerhet för många äldre. Bara det att man vet att man kan tillkalla hjälp om man skulle behöva det gör att man känner sig tryggare i sitt boende. Det har jag hört från många äldre.

När det slutligen gäller kostnaderna har jag ingen förståelse för hur ni med er skattesänkingspolitik skulle kunna få mer pengar till vare sig äldreomsorg eller andra angelägna behov. Ni verkar med förlov sagt mera vara magsura på er kant.

Anförande nr 20

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige, Birgitta Holm! Jag ska säga att i stadsdelsnämndernas historia är det första gången sedan 1997 som samtliga 18 stadsdelsnämnder har balans på anslag 1. Så är det, och det är inget jiddrande, ska ni tro, med det här 99-punktersprogrammet. Det är ett 99-punktersprogram där punkterna bockas av. Det är väldigt tydliga löften. Det är ett kontrakt mellan vårt parti och väljarna, och inte mellan oss och Birgitta Holm och Moderaterna. Vi har just stockholmaren som perspektiv. Det är viktigt att se det. Det är också viktigt att våga se när saker och ting, trots en lågkonjunktur, är i balans. Det har varit tuffa fyra år för er alla som gör ett fantastiskt arbete i stadsdelarna.

I det här reformpaketet, vårt äldrehandlingsprogram, har vi räknat på reformerna, självklart. Annars skulle vi aldrig gå ut och säga att vi går till val på detta.

Nej, det handlar om att titta och se i de bedömningar som finns från Konjunkturinstitutet, Sveriges kommuner och landsting och vår egen långtidsutredning. Där ser Birgitta Holm och andra moderater, om de orkar läsa dokumenten, att det ekonomiska utrymmet, tack vare en internationell högkonjunktur, gör att det finns reformutrymme om man vill. Men Moderaterna vill inte, utan moderater vill hellre sänka skatterna för höginkomsttagarna och dra ned på välfärdstjänsterna så att var och en i stället ska finansiera detta. Det är ett tydligt vägval.

Vi kommer att teckna in delar av det ekonomiska reformutrymmet därför att vi ser att de här reformerna skulle betyda oerhört mycket för Stockholms äldre.

Anförande nr 21

M a r g a r e t a B j ö r k (m): Ordförande, fullmäktige! Som vanligt är det slag under bältet som Socialdemokraterna kommer med gentemot oss moderater. Vi ska sänka skatter, och så ska vi radera hela välfärden. Nu är det faktiskt så, finansborgarrådet Billström, att vi vill sänka skatten, och det kommer mest låg- och medelinkomsttagare till del, inte höginkomsttagare. Så säger borgarrådet att det är för första gången som man har en budget i balans under anslag 1. Ja, det kanske är det så, men i realiteten har det inneburit att det inom äldreomsorgen finns många äldre som inte har fått plats på ett särskilt boende därför att pengarna inte har räckt.

I min stadsdel Katarina-Sofia görs det tio färre placeringar i år därför att man fortfarande har en budget med underskott inom äldreomsorgen. Så har det varit under den här mandatperioden. Det är verkligheten.

Jag har varit ute i verkligheten under alla de här åren, inte bara nu, och jag har pratat med väldigt många som jobbar inom äldreomsorgen. De springer fortare, och de säger att de inte känner någon tillfredsställelse. Jag var på ett boende för två veckor sedan där tre personer i ledningsgruppen hade sagt upp sig. Det tycker jag är bevis nog på att någonting är fel.

Nu säger ni att man inte kan genomföra alla punkter på en gång, men man kan väl markera under innevarande budgetår att man också vill satsa lite mindre på en grupp och även se till att man stärker en annan grupp. Men ni har satsat ensidigt på barn

och ungdom. Det här att man ska stärka för våra äldre under ett valår tycker inte vi är trovärdigt, och det handlar väldigt mycket om trovärdighet och ledarskap.

Konjunkturinstitutet och banker säger att ekonomin går så bra, men vad borgarrådet inte säger är att man också varnar för nya reformer. Man tycker att vi i stället ska betala av de skulder som finns i statskassan.

Sedan måste jag få säga om riktlinjerna att ni ju har varit i majoritet och hade kunnat ändra på riktlinjerna under den här perioden och varit lite mera generösa gentemot de äldre. Men nu när det är valår är det genast 18 punkter som ska plockas fram.

Jag vill bara säga att ni inte har tagit initiativ inom äldreomsorgen under den här mandatperioden, utan det är faktiskt vi som har fått debattera och driva på i den här frågan. Jag tror att väljarna i Stockholms stad, framför allt de äldre, är väl medvetna om detta. De är medvetna om att det är valår i år. De vet också att tryckfelsnisse brukar vara framme åtminstone år 1 efter ett valår då Socialdemokraterna har vunnit.

Anförande nr 22

M o n i k a L i n d h (s): Ordförande, fullmäktige! Ja, det är valår, och det är det ju för alla partier. Jag väntar spánt och ivrigt på att också Moderaterna ska presentera sin äldrepolitiska handlingsplan. Det kan finnas stockholmare som också väntar på det.

Sedan frågar Birgitta Holm vad det finns för fog för detta och hur vi ska ha råd. Ja, det är alltså som finansborgarrådet sade: Det finns ingenting som man lägger fram som är så noga uträknat och analyserat ekonomiskt som detta reformpaket för äldrepolitiken.

Margareta Björk säger att Socialdemokraterna inte har gjort ett enda dugg under hela mandatperioden. Vi har ju varit på samma konferens i dag, Margareta Björk och jag. Något som lyftes fram i de diskussioner som jag var med på var den fantastiska satsningen på stadens medarbetares kompetens, särskilt inom äldreområdet. Där ser vi nu att vi inom våra äldreboenden och också i stora delar av hemtjänsten har kompetent personal, med grundutbildning för sitt uppdrag. Vid ingången i mandatperioden var den så låg som ungefär 50—55 procent, och nu är vi uppe i över 90 procent. Det är fantastiskt, och det tillsammans med att vi också har byggt ut vård- och omsorgsboenden, specialiserade boenden för olika målgrupper, sammanlagt 836 platser. Vi har minskat antalet dubbelrum från 1 750 till 250. De sista försvinner nu under året.

Det är fantastiska insatser som ändå har gjorts, och vi går vidare.

Det ska bli intressant att följa vad Moderaterna kommer fram för ett äldrepolitiskt reformprogram. Jag har inte sett det, inte hört talas om det, men det socialdemokratiska reformprogrammet finns, det är noga uträknat, och det finns för alla att ta del av. Det är väldigt välkommet och diskuteras på ett oerhört positivt sätt bland stadens äldre.

*§ 7 Muntlig frågestund**Fråga nr 1. Stadens ekonomi*

Anförande nr 23

Borgarrådet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Jag är orolig över stadens lednings sätt att sköta ekonomin. Senast för några veckor sedan kom SCB med en ranking som visade att Stockholm går med ett underskott på 161 miljoner. Det är minus 212 kr per invånare. Det är en utveckling som är betydligt sämre än hos övriga kommuner i det här länet.

Förra veckan kom våra egna revisorer med en revisionsrapport som var oerhört kritisk på många viktiga punkter, alltifrån att staden fortfarande trots anmärkningar saknar en upphandlingspolicy till att revisorer redan tidigare vid ett flertal tillfällen har begärt att kompetensfonden måste diskuteras i den här salen och att beslut ska fattas i annan ordning.

De konstaterar också att staden använder mer pengar till driften än vad skatteintäkterna ger. Före avsättningar visar staden ett resultat på minus 433 miljoner, efter avsättningar minus 114 miljoner.

Fru ordförande! Med anledning av den utvecklingen vill jag fråga vilka åtgärder finansborgarrådet har för avsikt att vidta för att rätta till de här underskotten.

Anförande nr 24

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Kristina Axén Olin har helt felaktiga uppgifter. SCB kom den 20 april med en sammanställning av den finansiella ställningen av tillgångar och skulder den 31 december 2005 för Sveriges kommuner och landsting.

Stockholm är etta. Vi har den starkaste och bästa finansiella ställningen i landet med 42 miljarder i tillgångar och drygt 24 miljarder i skulder. Det är en nettotillgång på närmare 17½ miljard. Det är en välskött ekonomi.

Vi upprättar bokslut på samma sätt som ni gjorde under den förra mandatperioden. Man har naturligtvis samtal med revisorerna och genomgångar av formfrågorna och hur allt ska göras utifrån det nationella balanskravet. Det ålades samtliga kommuner och landsting i Sverige år 2000.

Det är inga nyheter. Staden har, trots en allvarlig lågkonjunktur, för tredje året i rad ett överskott på några miljoner. Med tanke på de viktiga utvecklingsfrågorna använder man förmögenheten till att investera i infrastruktur, bostadsförsörjning, skolbyggnad och de 350 förskoleavdelningar som vi har fattat beslut om.

Jag känner mig lugn och trygg och väldigt överens med stadens revisorer.

Anförande nr 25

Borgarráðet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Då måste jag faktiskt läsa ur revisionsrapporten:

Revisorerna har under en följd av år konstaterat att staden inte följer den kommunala redovisningslagen vad avser reglerna för investeringar. Revisorerna uppmärksammar också kommunstyrelsen på att verksamhetens nettokostnader i förhållande till skatteintäkter och statsbidrag i bokslutet uppgår till 105 procent.

Kostnaderna överstiger skatteintäkterna med 1,2 miljarder kronor.

Vidare skriver man: Tidigare år har revisorerna påtalat behovet av att en ny upphandlingspolicy tas fram. Ännu har ingen policy antagits. Man upprepar det man sade första gången redan 2004 angående kompetensfonden och att det finns skäl att ifrågasätta användandet och att det borde diskuteras i kommunfullmäktige hur man använder pengarna.

Att ordföranden här pratar om något helt annat gör mig väldigt förvånad. Jag tycker att det här är väldigt skarp kritik från våra egna revisorer. Jag skulle vilja veta vilka åtgärder finansborgarrådet tänker vidta på de här punkterna.

Anförande nr 26

Borgarráðet B i l l s t r ö m (s): Ordförande! Det är första gången i stadsdelsnämndernas historia, alltså sedan 1997, som man har balans i anslag ett i samtliga 18 stadsdelsnämnder. Det har aldrig hänt tidigare. Det har man trots lågkonjunktur 2000, 2002, 2003 och 2004.

Vi tog över ett underskott på 315 miljoner kronor och har naturligtvis gnetat, rationaliserat, effektiviserat och hela tiden jagat de onödiga kostnaderna. Den moderatledda majoriteten tog ut 850 miljoner kronor från koncernen. I lågkonjunktur har vi tagit ned det uttaget till 600 miljoner kronor.

Kompetensfonden diskuteras vid nästan varje fullmäktigesammanträde vid varje tillfälle då vi tar budget. Vi har naturligtvis kommit överens med revisorerna om detta sätt att satsa på personalens kompetensutveckling. Det är en viktig strategisk fråga för framtiden för att på det sättet minska kostnaderna.

Anförande nr 27

Borgarráðet A x é n O l i n (m): Fru ordförande! Jag har fortfarande inte fått svar på mina frågor. Det är möjligt att jag får fortsätta att diskutera detta varenda måndag framöver.

Ni tog inte över en stad med underskott. Vi lämnade över en stad med 1 miljard i överskott.

Man kan däremot konstatera med anledning av vad revisorerna säger om skatteintäkterna att sedan du blev finansborgarråd har arbetslösheten i staden ökat med 23 procent. Den senaste statistiken från Ams visar att arbetslösheten fortsätter att

öka. Det kan se ut som om den minskar eftersom några fler är i sysselsättning. Arbetslösheten har ökat med 23 procent sedan ni tillträdde i den här staden. Det är klart att skatteintäkterna minskar och socialbidragskostnaderna ökar. Konstigt vore det annars.

Du har inte gett mig ett enda svar på vad ni tänker göra åt detta. Du pratar om att ni har gnetat och gjort besparingar.

Den centrala byråkratin i SLK har ökat med 65 procent de senaste tre åren. Är det att minska byråkratin om stadsledningskontoret ökar med 65 procent? Det tycker inte jag.

Dina svar gör mig ännu mer orolig än vad jag var före den här diskussionen.

Anförande nr 28

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Det är trist med Axén Olins sätt att argumentera. Förr om åren har du påstått att arbetslösheten har ökat med 30 procent. Nu har du ändrat dig till 23 procent.

Du påstår att vi inte har revisorernas godkännande när det gäller kompetensfonden. Det är direkt fel.

Det är också fel att påstå att stadsdelarnas ekonomi inte är i balans. Du säger att ni överlämnade ett bokslut med överskott. Det är direkt lögn. I driftsbudgeten, det är den vi talar om, var det ett underskott på stadsdelarna på 315 miljoner kronor, trots högkonjunktur.

Det var förvisso en tydlig moderat politik. Ni hanterade inte ekonomin. Alla vet att ni sålde Birka energi och att vi har fått prishöjningar på fjärrvärme med 30-40 procent. Det är något som samtliga stockholmare har förlorat på. Det är dålig ekonomisk hushållning.

Fråga nr 2. Nedskräpning i staden

Anförande nr 29

K a r l B e r n (fp): Fru ordförande, fullmäktige! I helgen hade vi årets första riktiga vårdagar. Folk var ute i parker och på gator. Vad fick man se? En skräpig stad. Jag hade besök från USA och Kanada. Vi åkte runt och visade staden, och de sade: Vad har hänt? Varför ser det ut så här?

Vi har ju sagt att vi ska ha Europas renaste huvudstad. Vad är det vi har? Vi visar upp en sopstation.

Viviann Gunnarsson! Du har varit huvudansvarig för hur det ser ut på gator och i parker under hela den här mandatperioden. Vad tänker du göra åt detta? Så här kan det inte få vara. Vi kan inte ha ett Lort-Sverige!

Vad tänker du göra åt det?

Det är bra att ha en massa mål, agendor och informationskampanjer, men det måste ju till reellt arbete också.

Vad tänker du göra åt det? Är inte du lika orolig som jag över hur det ser ut i staden, speciellt med tanke på att man går ut och talar om att det ska vara den renaste staden.

Anförande nr 30

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Du måste ha missuppfattat ansvarsfördelningen. Just den renhållning som sköts av stadsdelsnämnderna i parker och på gator ligger inte på mitt ansvar. Det ligger på gatu- och fastighetsborgarrådet.

Jag kan ändå berätta vad vi har gjort i majoriteten. Jag tycker att vi har gjort ganska mycket. Just den här helgen hade snön precis smält bort. Vi vet hur det tyvärr brukar se ut i vår stad, och kanske i hela landet. Vi har ett vinterland där man måste städa ganska mycket efter vintern.

Vi har gjort en samlad kampanj som kallas Ren stad och Rent Stockholm. Man gick ut med den kampanjen i fredags. Vi har lagt 47 miljoner kronor extra i budgeten till åtgärder i stadsdelarna. Det har de redan kommit i gång med. Vi har lagt 30 miljoner kronor i investeringsbudgeten för stadsmiljöanslaget.

Nu kommer vi att ha en del reklamkampanjer och vi kommer att ha ett samarbete med Håll Sverige rent för att få detta att verka i hela staden. Det handlar om papperskorgarna, men också om klottersanering och åtgärder för att få människor att ta ansvar för sitt eget hanterande av skräpet.

Dessutom har vi arbetat med att få det renare kring återvinningsstationerna. Vi har två extra personer anställda på renhållningsförvaltningen. Vi får dagliga rapporter från renhållningsförvaltningen om hur det ser ut. Vi har extra personer ute från stadsdelarna och extra bevakning på återvinningsstationerna. Så det blir mycket bättre där.

Anförande nr 31

K a r l B e r n (fp): Vi kan ju säga att det är majoriteten, så behöver vi inte diskutera vem som har ansvaret.

Ni i majoriteten har haft tre och ett halvt år på er att få ordning på skräperiet i parkerna. Vad gör ni? Ni tillsätter nämnder och tjänstemän och utarbetar planer och informationskampanjer. Det är väl bra. Vi i Folkpartiet vill ha fler papperskorgar och fler människor som jobbar med sorteringen.

Ni har ju haft tre och ett halvt år på er. Ni är ansvariga, du och Rönngren.

Anförande nr 32

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Vi är ansvariga nu och vi har gjort väldigt mycket. Jag räknade upp många av de åtgärder som vi har vidtagit. Allt det du sade ingår ju också i kampanjen. Det har vi arbetat med på olika sätt även tidigare.

Nu har vi tagit ett krafttag för att försöka få med oss stockholmarna. Det handlar ju mycket om hur människor betar sig när de är ute. Det är inte något som har hänt under den här mandatperioden, utan något som successivt har förändrats i Stockholms stad under flera år, även under den mandatperiod när ni var ansvariga.

Anförande nr 33

K a r l B e r n (fp): Är du lika oroad som jag? De här soporna har ju inte kommit nu. Håll med om att under den tid som ni har varit ansvariga har det inte blivit bättre. Ni har nog haft ambitionen men ni har inte kommit till rätta med det. Jag hoppas verkligen att ni kan göra det.

Är du lika orolig över utvecklingen som jag, Viviann?

Anförande nr 34

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Vi har noterat utvecklingen. Naturligtvis är vi lika oroad. Det är därför vi gör den här kraftfulla satsningen. Det är en historisk satsning. Vi höjer bidragen med 37 procent för att hålla bättre rent i staden.

Det kommer inte att hålla i sig om vi inte kan åstadkomma en attitydförändring hos människor. Vi vill att de som bor i staden själva ska inse vikten av att se till att vi fortsatt har det rent och snyggt omkring oss.

Vi har gjort väldigt mycket och det är mycket som vi fortsätter att göra.

Fråga nr 3. Ungdomsarbetslösheten

Anförande nr 35

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag ville egentligen ställa den här frågan till Annika Billström. Jag förstår inte varför jag inte får det. Jag tycker att det är en gruppdelarfråga. Det är också ett sätt att diskutera vad man har åstadkommit under fyra år.

Det är ingen kritik mot Roger Mogert, som är en utmärkt person.

Vi får se vem jag får svar av.

Det är intressant att se att arbetslösheten för unga i Köpenhamn är väldigt liten. Man kan jämföra med det socialdemokratiskt styrda Malmö. I Malmö har man över 8 procents arbetslöshet. I Köpenhamn är den 2 procent. I Stockholm har vi 60 procent fler arbetslösa ungdomar än man har i Köpenhamn.

Av svenska ungdomar är 21 procent arbetslösa. I Danmark är det 8 procent. Arbetslösheten i Sverige är alltså nästan tre gånger så stor i Sverige som i Danmark bland unga människor.

I Stockholm har arbetslösheten ökat med 40 procent under de första tre åren av er regeringstid.

Vad tänker ni göra åt att 2 400 ungdomar är arbetslösa eller i åtgärder? Vilka förslag har majoriteten?

Anförande nr 36

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Vi kanske inte ska slå varandra i huvudet med statistik, men jag känner mig tvungen att kommentera några av borgarrådet Söderlunds siffror.

Du säger att arbetslösheten är låg i Köpenhamn, nämligen två procent. Du säger att den är mycket högre i Stockholm. Enligt de senaste mätningarna är arbetslösheten i Stockholm 2,6 procent. Den är alltså inte avgjort mycket högre. Jag medger att den är högre, men inte så att det ger upphov till larmrapporter. Ungdomsarbetslösheten är sjunkande. Antalet långtidsarbetslösa ungdomar i Stockholm är i dag 75 personer, vilket är närmast unikt.

Vi har en ganska stark ställning.

Danmark och Köpenhamn har en stark arbetsmarknad i dag. Den analysen delar jag. Danmark är för övrigt det enda land som kan mäta sig med Sverige, eller kanske till och med slår Sverige, när det gäller det moderata sättet att räkna arbetslöshet.

Det är ett riktigt påpekande.

Vi måste fortsätta att jobba med ungdomarna. Vi kan inte tillåta att en ungdomsarbetslöshetskultur biter sig fast. Därför är det viktigt att erbjuda utbildningar, verksamheter, stimulans till arbete och omskolningsprogram. Det är sådant vi har genomfört för att få ut ungdomar i jobb, åtgärder eller utbildning.

Anförande nr 37

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag konstaterar att Roger Mogert är nöjd med att ungdomsarbetslösheten är 60 procent högre här än i Köpenhamn. Det är så man måste tolka inlägget.

Arbetslösheten sjunker ju inte. Den är tvärtom oförändrad eller ökande. Ungdomsarbetslösheten har under era första tre år vid makten ökat med 40 procent. Under våren 2006 ska man väl börja sammanfatta er tid vid makten.

I vissa ytterstadsområden handlar det om en 70-procentig ökning av ungdomsarbetslösheten. Du är nöjd och tycker att allt är ganska bra. Med lite fler åtgärdsprogram ska det säkert ordna sig.

Det är ju skandal att unga människor direkt efter skolan går ut i en arbetslöshet som vi vet är förödande för de enskilda personerna och för samhället som helhet. Vi har ett helt batteri av åtgärdsförslag. Listan är så lång så jag hinner inte läsa upp den nu. Vi har en väldig massa förslag på hur man ska möta den här ungdomsarbetslösheten. Ni har ett gigantiskt misslyckande att stå till svars för. Jag uppfattade inte att ni kom med några nya förslag som ska möta de här ungdomarnas behov av ett riktigt jobb.

Anförande nr 38

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Jag är inte nöjd med att vi har 2,6 procent öppen arbetslöshet. Jag kommer inte att vara nöjd med någon procents arbetslöshet. Det finns ingen anledning att vara nöjd med arbetslöshet. Full sysselsättning är det enda man kan vara nöjd med. Arbetslöshet är djupt tragisk för den enskilda människan. Det är en av de värsta avigsidorna med det kapitalistiska systemet och den kapitalistiska ekonomin. Det har vi dragits med i hundratals år i återkommande perioder. Det är inget vi behöver diskutera.

Det är oerhört viktigt att vi fortsätter att prata om detta och vågar ha en aktiv arbetsmarknadspolitik att vi vågar säga att det är bättre med utbildning och åtgärder än passivitet. Passiviteten är den farligaste vägen. Det är vägen in i långtidsarbetslösheten.

Anförande nr 39

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Man vet inte om man ska skratta eller gråta; skratta kan man ju inte göra. Gråta och förfäras kan man göra.

En av de mest centrala frågorna vi har att ta ställning till här i salen är hur ungdomar ska kunna förverkliga sina drömmar och om de har någon framtid i den här staden.

Under de 60 år som ni från och till har styrt landet har ni sett till att drygt 20 procent av ungdomarna är arbetslösa. I Stockholm är det 2 500 ungdomar som inte har något jobb. Det antalet har stigit dramatiskt under er senaste tid vid makten. Nu finns det inget att skylla på. Man kan inte skylla på George Bush eller en stor lågkonjunktur. Kista går som tåget och det finns mycket som ser positivt ut i ekonomin – åtminstone i Stockholm.

Ni står fullständigt handfallna när det gäller att se till att ge människor ett riktigt jobb. Som jag har uppfattat det bildades arbetarrörelsen en gång i tiden för att se till att människor fick jobb. Nu är ni helt inkapabla att komma på en enda åtgärd. Jag tycker att det är skrämmande.

Jag hoppas att väljarna uppmärksammar att ni står helt utan förslag till åtgärder när minst 2 500 ungdomar här i staden – det är de vi kan räkna – står utanför arbetsmarknaden.

Anförande nr 40

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det är fortfarande problem med den statistik du använder. Du pratar om en ökning. Du mäter då från 2001. Den stora ökningen av ungdomsarbetslösheten och arbetslösheten i stort sker ju mellan 2001 och 2002. Då var det mig veterligen borgerligt styre i stadshuset – om man nu vill slå varandra i skallen med sådant.

Arbetslösheten och ungdomsarbetslösheten minskar faktiskt ganska snabbt nu. Hur kommer det sig att den här alarmerande oron över arbetslösheten kommer nu?

För mig är det ganska tydligt vad vi ska fortsätta att göra. Vi ska fortsätta att ha en hög investeringstakt. Vi ska fortsätta att satsa på bostadsbyggandet. Vi ska fortsätta att satsa på att ha en stark offentlig sektor. Utöver det ska vi fortsätta med satsning på matchning, rustning och utbildning mot de unga som står en bit utanför arbetsmarknaden för att se till att ingen lämnas efter.

Fråga nr 4. Bostadsrätter i socialt utsatta områden

Anförande nr 41

B j ö r n L j u n g (fp). Ordförande, fullmäktige, åhörare och borgarrådet Billström!

Jag undrar hur ni ska uppfylla ert vallöfte om blandade upplåtelseformer i de så kallade utsatta förortsområdena?

Anförande nr 42

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Vi ska fortsätta att bygga blandat. Under nästa och nästnästa mandatperiod skulle vi behöva hålla en nivå på minst 3 500 lägenheter årligen. Det ska också ske med blandade upplåtelseformer.

Det jag tycker är viktigt är att man i bostadsområden med en dominans av hyresrätter att kompletteringsbygger med radhus och villor. På motsvarande sätt är det oerhört viktigt att i områden med en väldig dominans av bostadsrätter kompletteringsbygga med privata och allmännyttiga hyresrätter.

Alla vet att vi tjänar på att så många områden som möjligt i Stockholms stad har blandade upplåtelseformer. Det är också viktigt att vi i bostadsområdena inte bara har fristående skolor och enskilt drivna förskolor utan att vi också på utbildningsområdet ser till att det blir en blandning så att det finns möjlighet för barn från olika socialgrupper att mötas. Vi vet alla att bostadsfrågan, utbildningsfrågan och arbetsmarknadspolitiken är viktig också för socialt stabila områden.

Anförande nr 43

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Borgarrådet Billström gav mig ungefär det svar som jag förväntade mig. Vi har gjort en del efterforskningar för att se hur det går.

I 26 av de 32 områden som man enligt Utrednings- och statistikkontoret definierar som utsatta ökar andelen hyresrätter. Bostadsrätterna ökar inte eller är noll. Det blir alltså ingen förändring. Det här innebär alltså en fortsatt försämring.

Om man nu har ambitionen att ha blandade upplåtelseformer ska man veta att det tar ganska lång tid att bygga sig dit. Finns det inte mer att göra?

Men vi tar frågan om statistiken först.

Anförande nr 44

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Att jobba med bostadspolitik och bostadsförsörjning är inte något man gör under en mandatperiod. Det gör man oerhört långsiktigt. Om man har en strävan mot integration, jämlikhet och balans måste man jobba med det i minst 15-20 år, medvetet, långsiktigt och uthålligt.

Du har säkert rätt i din statistik. Jag tvivlar inte ett ögonblick på det. Men det är löjligt att tro att man på kort tid kan vända en utveckling där ni omvandlade 14 000 kommunala hyresrätter och återskapa balansen. Vi har under mandatperioden påbörjat 15 000 lägenheter hittills. Det är ungefär fifty-fifty mellan upplåtelseformerna.

Vi socialdemokrater har tyvärr inte fått hjälp av er borgerliga att bygga hyresrätter i bostadsrättstunga områden. Det beklagar jag.

Anförande nr 45

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! I Radio Stockholms debatt om bostadsbyggande som du och jag deltog i ställde jag en fråga till dig och du svarade mycket uppriktigt. Du sade att vi i utsatta områden ska bygga bostadsrätter för att komma till rätta med obalansen. Du får hålla på i många år.

I 26 av de 32 definierade områdena har ni inte lyckats. I 26 områden ökar hyresrätterna. Där byggs inte bostadsrätter – möjligen några få. Det byggs betydligt fler hyresrätter. Andelen bostadsrätter ökar inte. I antal ökar det mycket lite i några få områden.

Jag glädde mig åt din artikel i Svenska Dagbladet där du sade att vi kan tänka oss att ombilda till bostadsrätter också i ytterområdena. Välkommen i gänget, borgarrådet Billström.

Anförande nr 46

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Jag vet inte om det är en händelse, Björn Ljung, men du berättade inte om de 1 000 bostadsrätter som byggs i de områden där det är tungt med hyresrätter. Det är trist när man använder statistik bara för att visa att den ena sidan har rätt.

Det här är en av de största och mest spännande utmaningarna, tycker jag. Det är en positiv fråga. Jag skulle önska att bostadsfrågan inte var polariserad. Jag vet inte om jag känner mig välkommen i gänget. Om man inte är beredd att stoppa bostadsrättsomvandlingen i innerstaden är man beredd att återigen skapa en djup obalans.

Man måste långsiktigt ha hög byggnivå, nyproduktionsnivå och ombyggnadsnivå. Man måste våga kompletteringsbygga både i de områden som är tunga på hyresrätter och i dem som är tunga på bostadsrätter så att man är konsekvent. Först då blir vi alla vinnare.

Fråga nr 5. Cykelparkering vid cykelställ på trottoarer

Anförande nr 47

H a r d y H e d m a n (kd): På Götgatan och många andra ställen i staden finns det cykelställ av den nya typen i form av en båge där man kan låsa fast cykeln. På många ställen står cyklar fastlåsta vecka efter vecka. Utanför vårt hus på Götgatan står en rostande cykel som har varit fastlåst i två år. Vi har satt ett märke på den så att folk kan beskåda den.

Utanför Gunnarssons konditori står ett tiotal cyklar och rostar. När man ska städa med städmaskinerna på Götgatan kommer man inte åt under cyklarna. Där är det fullt av fimpar, papper och skräp. Man måste göra något åt cykelparkeringen.

Min fråga till dig är: Skulle vi inte kunna införa veckonattsparkering? En natt i veckan ska cyklarna vara borta från parkeringarna. Det vore det enklaste sättet att lösa det. Då skulle man kunna snygga till staden.

Anförande nr 48

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag vet inte om det förslaget är det bästa. Det är glädjande att kunna berätta att inom ramen för projektet om ett rent Stockholm – det projekt som Viviann Gunnarsson berättade om - pågår just nu en vårstädning där Trafikkontoret tar bort de cyklar som har stått i flera år. Innan man tar bort cyklarna sätter man lappar på dem och informerar om att man kommer att ta bort dem. De cyklar som ser någorlunda hela ut tar man in till hittegoodsavdelningen.

Som Hardy Hedman säger är det ett stort bekymmer att det inte går att städa runt cyklarna och att det ser väldigt skräpigt ut i stadsmiljön.

Cykelparkeringarna ses över i innerstaden så att det inte ska bli en krock mellan cykelbanor och trottoarer. Man försöker hitta bättre platser för cykelparkeringar och organisera det på ett annat sätt. Min förhoppning är att det går att göra i anslutning till det lånecykelsystem som kommer i gång till sommaren.

Cyklarna ska bort. Det finns cykelvrak överallt. Jag vet inte hur många foton av cykelvrak som jag har fått från medborgare som har fotograferat och skickat in.

Det har varit ett problem juridiskt tidigare. Nu har det klarats upp och det pågår en rensning bland stadens cykelvrak.

Anförande nr 49

H a r d y H e d m a n (kd): Det är glädjande att man har rätt ut det juridiskt. Blir det inte en stor byråkratisk apparat med detta? Först ska man sätta lappar på cyklarna och sedan ska man vänta ett tag innan man tar bort dem.

Ta bort cyklarna en dag i veckan så att man kan städa. Det fungerar ju för bilar, varför skulle det inte fungera för cyklar?

Anförande nr 50

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Det är inte helt oproblematiskt när det gäller parkering och felparkering av bilar. Det skulle nog inte gynna den goda saken om vi anställde ett antal personer som ska bötfälla och beslagta cyklar.

Det har saknats platser där man kan ställa cyklar. Det har gjort att man har valt att sätta fast dem i träd och stolpar. Avsikten med kampanjen och satsningen på låncyklar är att man ska ha cyklar i stadsmiljön. Det ska finnas bra cykelställ. Man kan gärna använda ny teknik och nya former av cykelställ. Vi ska ta bort de gamla vraken.

Det tror jag är en bättre lösning för att få ordning i stadsmiljön. Det gäller att få bort vraken som man ju börjar slakta när de inte tas bort.

Det är bra att man har rätt ut detta juridiskt.

Det behövs en ordentlig upprepning. Den pågår i ett par veckor nu under våren, kopplad till vårstädningen och till projektet ett rent Stockholm som vi drog i gång förra året.

§ 8 Interpellation om säkerheten på Strindbergsmuseet (nr 2006:7)

Anförande nr 51

Borgarrådet M o g e r t (s): Jag hänvisar till det utdelade svaret.

Anförande nr 52

C e c i l i a B r i n k (m): Detta känns inte som kvällens mest kontroversiella fråga. Jag vill uppriktigt tacka borgarrådet för svaret som jag tycker känns i huvudsak tillfredsställande.

En annan sak är att både borgarrådet och jag naturligtvis kan konstatera att det är så dags att satsa på säkerhet nu när skadan redan är skedd. Men det är ju inte något som vare sig Roger Mogert eller jag kan göra något åt.

Jag har en liten följdfråga med anledning av det svar som jag har fått. Säkerhet och säkerhetshöjande åtgärder kostar pengar. Det går inte att höja säkerheten vare sig på Strindbergsmuseet eller någon annanstans utan ganska rejäla investeringar. Är ni beredda att göra de investeringarna?

Anförande nr 53

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Som det står i svaret pågår nu en genomgång av vad man kan och bör göra på Strindbergsmuseet. Det är naturligtvis svårt att svara på vad man är beredd att göra innan man har sett prislappen. Det är, som Cecilia Brink säger, en kostnadsfråga.

De förslag jag har sett handlar om liknande investeringar som har gjorts på Stadsmuseet med kameraövervakning och dylikt. Det är tyvärr något vi är tvungna att göra. Den här typen av brott blir allt vanligare, inte bara i Sverige utan i Europa och USA. Vi måste se till att skydda institutionerna mot det. Det är som du säger en kostnad, och förr eller senare måste vi ta den.

Anförande nr 54

C e c i l i a B r i n k (m): Kameraövervakning är ju inte heller helt okomplicerat. Vi har integritetssynpunkter och annat.

Jag blir en aning orolig, om vi nu ska problematisera detta lite. I det sista stycket i svaret skriver borgarrådet att konsten måste kunna visas under säkra former utan att upplevelsen begränsas. Det låter tjustigt. Men som museibesökare undrar man hur det ska gå till i praktiken.

Bevakning och säkerhet kan inte göras utan att det märks. Det är viktigt att man har med sig det när man tittar på vad som ska göras. Det handlar ju inte bara om att sätta upp kameror och anställa fler vakter, utan det gäller att ha en genomtänkt strategi för hur det ska gå till.

Jag vill än en gång konstatera att det känns som att vi stänger dörren till spiltan när kossan redan är väldigt långt därifrån – för att förvanska en metafor.

Det kommer ju inte som en blixtnad från klar himmel att säkerheten på Strindbergsmuseet och stadens andra museer är dålig och har varit dålig länge. Det gäller inte minst Carl Eldhs ateljémuseum. Det har varit känt länge. Jag vill markera att det är tråkigt att det ska behövas en stöld som denna för att majoriteten ska få upp ögonen för vilket problem det faktiskt är.

Anförande nr 55

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Kor står i bås, säger de bredvid mig som har varit på landet, inte i spiltor.

Utöver den rättelsen vill jag påpeka att de tre Strindbergstavlorna var rejält fästa i väggen. De gick ändå att ta loss. Det är alltså inte så att staden inte har gjort något. Vi har faktiskt tagit detta på allvar.

Det är bara att beklaga att vi har en samhällsutveckling åt det här hållet.

När det gäller intrycket av konsten finns det ju något slags gräns, även om det är som du säger att alla typer av ingrepp kommer att märkas. Bakom tillräckligt mycket glas blir intrycket av originalmålningen så förvanskat att man lika gärna kan sätta upp ett foto. Det är den avvägningen vi vill flagga för. Någonstans går gränsen.

Anförande nr 56

C e c i l i a B r i n k (m): Jag är från Lund. Vi hade inte så mycket kor där, vare sig i bås eller i spiltor. Det kanske är annorlunda i Hagsätra.

Till den lista på åtgärder som borgarrådet har vill jag lägga en ordentlig översyn av säkerheten även på Carl Eldhs ateljémuseum. Det ligger dessutom ganska avsides. Det är oerhört lätt att göra inbrott där utan att någon ser det. Det är viktigt att ta med det i det här paketet.

Anförande nr 57

Borgarrådet M o g e r t (s): Ordförande, fullmäktige! Det är ett riktigt påpekande att det finns fler institutioner och institutionsliknande verksamheter som vi måste se över. Jag tar med mig det påpekandet.

§ 13 Utvärdering av de kommunala bostadsbolagens försäljningar till bostadsrättsföreningar åren 1999–2004 (utl. 2006:77)

Anförande nr 58

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande, fullmäktige! Eftersom herr ordförande tyckte att jag skulle fråga någon annan om varför bostadsrättsärendet skulle utgå vill jag fråga ansvarigt borgarråd just detta.

Anförande nr 59

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Detta ärende utgår därför att det har blivit en missuppfattning. Det skulle ha stannat i kommunstyrelsen och inte gått till fullmäktige.

Anförande nr 60

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, ansvarigt borgarråd, åhörare med flera! Det här är ju en smula anmärkningsvärt. Min fråga är, precis som Rolf Könbergs, hur det kommer sig att det här ärendet plötsligen utgår när det står i handlingarna att det ska gå till kommunfullmäktige. Vi har fått det utsänt. Vi har förberett oss med mera, och plötsligt utgår ett stort och viktigt ärende. Hur kommer det sig?

Anförande nr 61

R o l f K ö n b e r g (m): Jag vill att det till fullmäktiges protokoll ska föras att jag gjorde ett seriöst försök att tala från min plats men att tekniken inte var med mig den här gången. Med detta sagt vill jag återigen hävda att om det här är ett missförstånd och det här ärendet aldrig skulle ha nått kommunfullmäktige kan man möjligen fundera på varför det missförståndet uppdagas först i ett sent skede, efter att ärendet är framskrivet och vid förra tillfället bordlagt på grund av tidsbrist. Det har funnits, vad ska vi säga, lågt räknat åtta nio tillfällen att klara ut det här missförståndet. Att få besked om det här missförståndet nu känns, med tanke på den demokratidebatt vi hade förra gången, inte helt demokratiskt.

Anförande nr 62

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Jag uppfattar att motivet som föredragande borgarrådet anför är lite konstigt, eftersom koncernstyrelsen har fattat beslut om att kommunfullmäktige skulle ta del av rapporten. Jag har uppfattat att staden har fattat beslutet att vi ska debattera det här. Nu har en rad ledamöter förberett sig för att föra den debatten. Jag yrkar att vi genomför debatten.

Anförande nr 63

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag ska försöka bli lite formell. Om man har bordlagt ett ärende en gång – för ärenden vi inte hinner med bordläggs, det säger ordföranden när vi avslutar fullmäktige – måste väl ärendet tas

upp igen. Då kan man väl plötsligt inte bara dra bort det. Vad säger kommunallagen om den saken? I övrigt håller jag med föregående talare.

Anförande nr 64

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Som jag svarade på den första frågan är det ett missförstånd, och det beklagar jag.

Det går inte att ställa ett sådant yrkande, att man ska ställa detta under proposition. Det ansvariga föredragande borgarrådet avgör om ett ärende ska utgå eller inte, och jag har till fullmäktiges presidium sagt att ärendet utgår.

(O r d f ö r a n d e n : Om man läser kommunallagen ser man att det står så här: Ett bordlagt ärende skall behandlas på fullmäktiges nästa sammanträde om fullmäktige inte beslutar något annat.

Eftersom det nu begärs att detta ställs under proposition måste vi ställa under proposition om ärendet ska avgöras eller icke avgöras. Det måste fullmäktige få ta ställning till.)

Anförande nr 65

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Ordförande! Jag tycker ändå att det är en väldig skillnad om man som föredragande borgarråd tar ut ett ärende för kompletteringar eller om man tar ut det med grunden att det inte har i kommunfullmäktige att göra. När nu kommunstyrelsen och koncernstyrelsen har fattat beslut om att det ska upp här vill jag i alla fall ha antecknat till protokollet att vi förvägrats denna debatt, för det här ärendet kommer inte att komma tillbaka till kommunstyrelsen, om jag har förstått det rätt. Det har skilts därifrån nu. Jag har inte varit med om det förut. Jag kan förstå om man drar tillbaka ett ärende för kompletteringar i fråga om någon oklarhet. Men här är yrkandet att det ska dras tillbaka för att det inte ska behandlas och inte har här att göra. Jag anser att det har här att göra därför att det har vi beslutat tidigare. Det är en angelägen fråga.

Anförande nr 66

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige, åhörare! Jag blir också lite förvånad över att man från presidiet får höra att ordningsfråga är ställd men att vi inte får debattera den. Så tror jag inte heller att det är riktigt. Men nu gör vi det, nu debatterar vi ordningsfrågan. Det trodde jag för övrigt inte att vi skulle behöva göra i den här talarstolen över huvud taget. Det trodde jag att vi var klara med under studentfullmäktige och andra sådana tillställningar. Det är ytterligare ett exempel på bristande respekt för demokratin från det andra hållet i salen om vi inte får behandla ett ärende som kommunstyrelsen har sagt ska upp i fullmäktige. Fullmäktige har haft det på listan, bordlagt det, och så kommer här ett nej, ärendet ska inte behandlas. Det var ett misstag – ett misstag i demokratin. Nej, jag yrkar att ärendet ska behandlas. Vi får lägga en skrivelse till protokollet om det här också.

Anförande nr 67

R o l f K ö n b e r g (m): Jag är glad, herr ordförande, att vi får debattera en stund till eftersom några av oss känner behov av att göra det. Efter kommande omröstning i frågan – jag är glad att fullmäktige har insett att vi behöver ha en omröstning – kanske inte tillfälle ges att debattera sakfrågan. Det finns det en mängd demokratiska synpunkter på, som flera har varit inne på. Jag vill säga att jag är glad, herr ordförande, för att presidiet nu har den ordning som, såvitt jag kan bedöma, är den enda demokratiskt korrekta, det vill säga att vi som vill debattera ordningsfrågan får göra det och därefter sakbehandlar fullmäktige det yrkandet. Då blir det väldigt intressant att se vilka partier som står bakom att det här är ett missförstånd.

Om vi förlorar den voteringen får vi hitta 18 andra sätt att få ta sakdebatten i andra sammanhang. Men vi löser problemen i den takt de uppstår. Jag hoppas verkligen att fullmäktige strax låter oss ta debatten i sakfrågan.

Ordningsfråga

Anförande nr 68

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Jag och min kollega Ulf Fridebäck väckte en motion för ungefär ett år sedan angående ett idrottscentrum på Södermalm. I handlingarna har det framgått att denna motion ska behandlas i fullmäktige under första kvartalet 2006. Jag vill bara fråga när vi möjligtvis kan få behandla den, eftersom den inte finns på dagordningen ännu.

.

§16 Borgensåtagande för lån i SYVAB (utl. 2006:76)

Anförande nr 69

V i v i a n n G u n n a r s s o n (mp): Jag tänkte passa på att hänvisa till det särskilda uttalande som vi gjorde i kommunstyrelsen. Det handlar om att när man nu gör i ordning Himmersfjärdsverket, som har eftersatt underhåll – där Stockholm vatten faktiskt är den största delägaren – är det väldigt viktigt att man också tittar på om man i samband med detta kan utöka biogashanteringen, eftersom man i Himmersfjärdsverket tillverkar biogas men inte använder den.

Det råder i dag stor efterfrågan på biogas, och vi skulle kunna få ut ganska mycket från det här verket. Om vi såg till att rena den gasen skulle vi kunna använda också den till fordon och inte bara "fackla" bort den som vi har gjort under lång tid tidigare. Det är ett väldigt resursslöseri. Ska vi stå för ett så stort borgensåtagande till det här verket är det väldigt viktigt att vi också får ut en bra produkt ur det. En biprodukt av avfallshanteringen är ju biogas.

§ 17 Översyn av ansvar, resursutnyttjande och samverkan kring stadens gymnastik- och skolidrottsanläggningar

Del 1 angående övernattningar för föreningar vid evenemang (utl. 2006:78)

Anförande nr 70

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Ordförande, fullmäktige! Det här är i sig ett väldigt positivt ärende. Dock kan man bli lite bekymrad när man ser att det behandlades av ett antal remissinstanser under våren för ett år sedan. Det tar alltså ett år innan det kommer fram till fullmäktige. Då är det ändå inte hela ärendet utan det är del 1, vilket gör att man kan bli lite bekymrad.

Möjligheten att sova över i våra skolor och lektionssalar när det anordnas evenemang av ungdomskaraktär är positiv. Det är bara synd att det har tagit så här lång tid. Det är synd att vi ligger på efterkälken när det gäller detta när man jämför med till exempel Göteborg, som har erfarenhet av många stora evenemang som Gothia Cup i fotboll och Gothia Cup i innebandy med tusentals lag.

Vi har våra erfarenheter av Eken Cup och Stockholm Summer Games, men jag tror att vi kan ta ännu fler evenemang av den karaktären till Stockholm i och med att vi antar det här förslaget. Dock är det viktigt, precis som vi har påpekat i ett särskilt uttalande i ett antal nämnder och även i kommunstyrelsen, att man gör det här i samråd med skolorna så att det inte blir extrakostnader för skolorna vad gäller städning etcetera och att det blir tydliga regler.

Med detta vill jag yrka bifall.

Anförande nr 71

B o r g a r r å d e t B ö r j e s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag är i likhet med Caroline väldigt glad att ärendet nu finns på bordet. Det är ett efterlängtat ärende. Att det har tagit tid beror på att det inte har varit helt okontroversiellt. Det framgår av svaren på remissen att det har varit svårt att hitta ett bra sätt att genomföra detta. Men nu har vi det här och det är jag väldigt glad åt.

Det gäller som sagt del 1, därför att frågan om hur man i övrigt ska kunna använda stadens anläggningar fortfarande diskuteras. Men vi ligger på från roteln och vill ha fram den också. Stadens brist på idrottsanläggningar gör att vi måste använda oss av alla tänkbara resurser.

Nu får vi ett samordnat system. Våra idrottsföreningar har kunnat resa ut i landet på massor av olika turneringar, men vi har haft svårt att anordna egna därför att övernattningsfrågan har varit svår. Vi har haft olika avgifter. Det har varit differenser på mellan 100 kronor och 1 500 kronor per sal och natt för att få övernatta i en av våra skolor. Nu får vi ett enhetligt, smidigt system som gör att vi kommer att kunna satsa mer på stora ungdomsturneringar. Vi kan därmed förstärka Stockholm som evenemangsstad också när det gäller ungdom och ungdomsturneringar.

Det kommer att vara idrotten som har ansvaret för det här. Kortlåssystem installeras, och vår ambulerande tillsyn inom idrotten kommer att ha tillsynen. Det är meningen att skolornas kostnader ska täckas genom de avgifter som man tar ut. Brandsystemen måste också byggas ut. Idrotten har ansvaret gentemot skolorna, och idrotten har i sin tur också kommunikationen med föreningarna.

Jag är jätteglad åt att få yrka bifall till detta förslag till beslut.

Anförande nr 72

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Det här är som sagt var del 1, och jag ser med spänning fram mot del 2, som naturligtvis är väldigt hårt sammanknippad med del 1. Den del som handlar om att man ska kunna anordna någonting i staden och kunna ha övernattnings är fixad, men vi har inte koll på hallarna och vem som ska ha ansvaret för dem. Jag hoppas att borgarrådet skyndsamt ser till att den frågan också kommer fram till fullmäktige för beslut.

Anförande nr 73

B o r g a r r å d e t B ö r j e s o n (s): Del 2 handlar alltså om hur vi ska kunna få tillgång till gymnastiksal och skolidrottshallar fullt ut på icke skoltid och under lov och helger. Den diskussionen pågår med skolorna.

§ 19 Riktlinjer för fritidsklubbar (utl. 2006:83)

Anförande nr 74

Borgarrådet N i l s s o n (s): Ordförande, fullmäktige! Jag är väldigt glad att vi förefaller få en bred enighet när det gäller riktlinjer för fritidsklubbar. Jag tycker att just verksamheten för tio–tolv-åringar är ett område där det finns behov av att göra saker och ting mycket bättre än de är i dag. Vi vet att det på många skolor inte finns en bra fritidsverksamhet för mellanstadiebarn. På en del ställen finns det, men innehållet är *mycket* begränsat. Det är precis under den åldern vi ser väldigt stora skillnader beroende på vad barnen har för bakgrund. De barn som har välutbildade föräldrar deltar i väldigt hög utsträckning i till exempel Kulturskolans verksamheter medan andra barn inte deltar i några aktiviteter alls.

Riktlinjerna innebär att det i fritidsklubbarna ska finnas en verksamhet som bygger på idrott och en verksamhet som bygger på kultur, gärna i samarbete med idrottsrörelsen och med Kulturskolan. Riktlinjerna går också ut på att man ska ha ett genusperspektiv, att man lite medvetet ska tänka efter hur man erbjuder aktiviteter för att stimulera bort från stereotypa könsrollsuppfattningar. Det tycker jag också är väldigt bra.

Riktlinjerna innehåller stora frihetsgrader när det gäller hur man ska göra detta ute i stadsdelsnämnderna. Det finns i dag olika lösningar. En del är föräldradriven form, föreningsdrift eller kommunal drift. Det ska finnas stora frihetsgrader. Däremot innebär det en uppgradering av kvaliteten. Det framgår också tydligt att vi kommer att följa upp kvaliteten via stadens inspektionsväsende för skolbarnsomsorgen.

Återigen vill jag säga att det är positivt med ett enigt kommunfullmäktige. Det är lite förvånande. Det har skett fantastiska saker sedan vi fattade beslutet om budgeten i november. Det var faktiskt så att de borgerliga partierna i sina budgetförslag tog bort pengarna till den här fritidsklubbsreformen. Ni ämnar nu rösta för riktlinjer som är alldeles utomordentliga med pengar som ni inte har tillfört i budgeten. Men jag hoppas att man ska tolka detta som ett tillnyktrande och att det i nästa års budgetförslag från de tre borgerliga partierna kommer att finnas en sådan ekonomisk förstärkning som de här riktlinjerna förutsätter.

Vi har faktiskt fördubblat anslagen till fritidsklubbar i och med budgeten just för att man ska nå de här nya kvalitativa nivåerna. År 2005 kostade fritidsklubbsverksamheten runtom i staden ungefär 40 miljoner kronor. I 2006 års budget tillfördes 23 miljoner kronor för halvår, och i planerna för 2007 finns ett fullföljande av reformen. Jag hoppas verkligen, som sagt var, att det inte är så att nästan halva den här församlingen tänker rösta för riktlinjer som man inte har ekonomisk täckning för, utan jag förutsätter att man helt enkelt från den borgerliga kanten har omprövat sitt budgetförslag.

Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

*§ 21 Fordonstekniskt center vid Kungens kurva
Hemställan från fastighets- och saluhallsnämnden (utl. 2006:88)*

Anförande nr 75

Borgarrådet N i l s s o n (s): Det här är ett ärende där borgarrådet Leif Rönngren är föredragande. Men Leif är på så bra humör i dag, för han har nyligen fyllt år, att han lät mig säga några ord om det här. Jag tycker nämligen att det är väldigt spännande, inte själva markförsäljningen, som ärendet handlar om, utan det som är planerat.

Vi har stora behov av att utveckla samarbetet med näringslivet kring fler av våra yrkesförberedande program. Vi har under de senaste åren glädjande nog haft en ökad tillströmning till fordonsprogrammet, och det finns en mycket god arbetsmarknad, inte minst inom området som har att göra med bussar och lastbilar. Det är en mycket stor arbetsmarknad, en stor efterfrågan på arbetskraft.

Det som föreslås här är ganska unikt. Det handlar om att ett stort privat företag som heter Neoplan Man kommer att bygga en anläggning för arbete med bussar och lastbilar men också för utbildning. I de lokalerna kommer vi därför att kunna få en transportteknisk utbildning som ligger i absolut tät när det gäller den tekniska utvecklingen. Vi kommer att kunna få både en gymnasial utbildning inom ramen för fordonsprogrammet och en vuxenutbildning, en arbetsmarknadsutbildning, där man direkt jobbar med den teknik som tillämpas i företagen, helt enkelt därför att det är i företaget som utbildningen kommer att ligga. De kommer att använda samma utrustning för sin fortbildning av personal och liknande i detta mycket stora företag som det handlar om.

Vi kommer bland annat att få en simulator som gör att man kan köra lastbil, om man är sugen på det. Det kan vara en och annan vars pojk- eller flickdröm har varit att köra en lastbil fast man inte riktigt vågar ge sig ut på vägarna på allvar. Då får man en möjlighet att pröva detta i den nya anläggningen. Jag tror också att vi här kommer att kunna bygga vidare på det fina arbete som görs när det gäller att integrera kärnämnen och karaktärsämnen och få en yrkesutbildning av högsta klass tillsammans med företagen, med branschen.

Förutom det som gäller de större fordonen pågår det diskussioner med andra fordonsföretag, som har personbilar och liknande och som ligger i detta område, för att få till stånd liknande samarbete med dem.

Jag vill yrka bifall till den markförsäljning som möjliggör etablering av ett nytt spännande fordonstekniskt gymnasium i snittytan mellan Skärholmen och Huddinge. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 76

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! Jag vill verkligen instämma i det som borgarrådet sade om vikten av den här typen av utbildningar och att vi verkligen får mark för dem. Det här beslutet blir jättebra. Det är en väg som vi borde gå vidare på när det gäller alla yrkesförberedande utbildningar, att se till att vi får

goda kontakter med näringslivet. I gymnasieskolan jobbar vi för närvarande med sådana försök, och man har lyckats få en del branscher att hjälpa till även med de teoretiska utbildningarna i gymnasiet, så att ungdomar som inte vill gå till vidare studier kan gå ut i ett arbete.

Det är en annan sak som är oerhört viktig också. Det är att de här tekniska utbildningarna orkar med kostnaderna för den avancerade utrustning som krävs. Här får vi hjälp av näringslivet. Det är alldeles utmärkt. Det finns massor av utbildningar där man verkligen borde undersöka detta. Genomgående, både i de kurser som har bedrivits inom arbetsmarknadsutbildningen och i den vanliga gymnasieskolan, ligger man steget efter när det gäller teknisk utveckling. Det är oerhört tråkigt. Jag hoppas att detta kan efterträdas av många liknande initiativ i Stockholm.

Anförande nr 77

Borgarrådet S ö d e r l u n d (m): Herr ordförande! Det är fantastiskt vad lite markförsäljning kan åstadkomma. Det här är ett trevligt ärende som vi på alla sätt instämmer i. Jag har också förstått att de aktiva på lärarsidan i vår stad som jobbar på den här typen av gymnasier, till exempel fordonsgymnasiet i Skärholmen, är väldigt positiva till den nya etableringen.

Det är också väldigt glädjande, tycker jag, att det precis i dagarna har kommit en statlig offentlig utredning, som senast behandlades i utbildningsnämnden i veckan som gick, om gymnasieskolor på entreprenad. De skulle ytterligare kunna stimulera till den här typen av samarbete mellan näringsliv och skola för att se till att yrkesutbildningarna i staden och i landet, för övrigt, blir så adekvata som möjligt, så aktuella som möjligt. Det kan handla om maskinparker och om en rad olika saker som underlättar undervisningen och ser till att de som går yrkeslinjer får en så aktuell utbildning som möjligt. Vi tycker att det här är ett mycket positivt förslag.

Anförande nr 78

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Jag har en egen teori om varför Erik Nilsson pratade för det här ärendet och inte Leif Rönngren. Det var nämligen så att Erik Nilsson i sin mun två gånger tog ordet "markförsäljning". Det är ett ord som Leif Rönngren ytterst ogärna tar i sin mun. Jag tycker att vi ska resonera lite grann om det, Leif Rönngren. Ett absolut villkor för det som din kollega bredvid dig var oerhört positiv till alldeles nyss var, som du vet, en markförsäljning. Det var ingen tomträtt här inte, utan det var ett absolut krav att det skulle säljas mark.

Eftersom ni nu, indirekt, berömmar er för den här markförsäljningen måste jag fråga er båda: Vilka slutsatser drar ni av det? Och varför har ni, Leif Rönngren, som ändå är föredragande för det här ärendet, sagt nej till ett tjugotal andra intressenter som också vill köpa mark av fastighets- och saluhallsnämnden, exempelvis andra kommuner? Ni vet, de 17 kommunerna i de fem länen som vi äger mark i, kolloentreprenörer, kulturföreningar som till exempel vill bygga museer som ni som enda parti inte ville sälja mark till. Varför är den markförsäljning som är så genial i det här ärendet så urbota korkad i de 20 andra fallen, Leif Rönngren?

Anförande nr 79

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Egentligen skulle jag kunna säga bara ett ord, ”markförsäljning”. Då har jag tagit ordet i min mun – förutom att jag har skrivit fram ärendet.

Men det finns en stor sak som skiljer oss åt när det gäller synen på ägande och markfrågor och det är att ni till varje pris i varje enskilt ärende, i varje enskilt bostadsexploateringsprojekt vill sälja ut marken. Vi såg under förra mandatperioden konsekvenserna av det i byggandet, som var nästan obefintligt, men också i det att kommunen avhände sig rådigheten över marken. Det skiljer oss åt. Vi har absolut ingenting emot att i några enstaka fall eller när det behövs ställa saken under prövning. Om det är bra för staden och utvecklingen kan vi självfallet också sälja, precis som vi kan köpa mark och köper bostadsprojekt och annat som ni är emot. Vi skiljer oss åt i synen på detta.

Anförande nr 80

R o l f K ö n b e r g (m): Herr ordförande, fullmäktige! Jag känner kanske inte att det där var ett helt fullödigt svar på frågan. Ska jag förstå det hela så att så länge det är utbildningsföretag som vill göra det här och så länge Erik Nilsson tycker att det är en bra idé går det bra? Men om det är andra kommuner, kolloentreprenörer eller kulturföreningar går det i regel inte bra eftersom det här, såvitt jag kan bedöma, hittills är det enda exemplet på att ni faktiskt tillåter att den mark som vi äger i 17 kommuner i fem län avhändes staden. De andra 20 exemplen, som ni har röstat ned, är uppenbarligen bottenkorkade medan det här är genialt. Jag är inte säker på att Erik Nilsson ska göra hela den stora skillnaden, herr ordförande.

Anförande nr 81

Borgarrådet N i l s s o n (s): Men, Rolf, tror du inte att jag gör någon skillnad här i världen? Jag blir alldeles ledsen. Om det här är VM i grälsjukhet så inte vet jag. Jag känner nog fortfarande att jag ligger tvåa i sådana fall, efter Rolf Könberg, som inte har kommit över det där andra.

Jag vill bara säga att ur mitt perspektiv har det hela tiden varit en diskussion om det utbildningsmässiga innehållet. Där har pragmatismen varit stor i fråga om hur man ska göra, vem som ska bygga och så vidare. Det har inte varit någon viktig fråga. Det har jag uppfattat generellt sett har varit vår politik. I olika exploateringsprojekt har man en pragmatisk syn på det som ska göras. Kanske Rolf skulle tycka att det var lite mer positivt att vi här verkligen gör någonting åt yrkesutbildningarna, som vi så många gånger har diskuterat i den här salen och där jag verkligen ser att vi kan göra någonting utan att ge upp kärnämnen. Då kommer vi att få en mycket högkvalitativ yrkesutbildning med hög status.

Rolf! Var lite gladare och rösta ja till det här förslaget!

Anförande nr 82

R o l f K ö n b e r g (m): Men, Erik, jag är glad och jag kommer att rösta ja till det här ärendet. Jag måste bara klara ut att det skulle vara mig helt främmande, herr

ordförande, att hävda att Erik Nilsson inte gör någon skillnad. Det var inte min poäng. Min poäng var tvärtom att han gör för stor skillnad. Han verkar nämligen göra hela skillnaden i det här ärendet. Jag hade inte tänkt säga ett ord annat än bifall till kommunstyrelsens förslag om det inte varit så att Erik Nilsson med svepskäl förklarade varför Leif Rönngren inte ville tala om ett ärende som innehöll markförsäljning. Du gjorde det, noterar jag med glädje, med viss njutning två gånger under ditt anförande. Det fann jag något provocerande, herr ordförande.

Anförande nr 83

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, åhörare, fullmäktige! Det är jättebra att ärendet blev som det blev. Det är dessutom ett alldeles utmärkt exempel på att vi ska sälja mark som ligger i andra kommuner. Kommunen ska avhända sig rådigheten över den marken. Jag blir bara en aning förvånad över borgarrådet Rönngrens yttrande när han säger att en av anledningarna till att vi inte ska sälja all mark, 26 000 hektar utanför Stockholms stad, är att kommunen inte ska avhända sig sin rådighet över marken. Nu avhänder vi oss rådighet över den här marken, och det är jättebra. Men det borde vi kunna göra över kollogårdar och annat också. Där behöver vi verkligen ingen rådighet.

Anförande nr 84

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Förutom att vi har haft en oerhört klok skara av tidigare förtroendevalda i den här staden som har köpt in denna mark är det så att vi har ett försäljningsbeting som i dagsläget ligger på ½ miljard. Det är markkontoret som har det. Skälet är enkelt. Vi utreder nu möjligheten att införa en egendomsstiftelse för all denna naturmark, för att skydda den för framtiden, för kommande generationer, för friluftsliv och andra ändamål.

Inom ramen för ett aktivt fastighetsförvaltande och ett markägande både köper man och säljer. Det ni gjorde och det ni pratar om är att göra sig av med all mark, alla fastigheter och all rådighet för att marknaden ska bestämma. Det skiljer oss åt. Det ser jag fram emot att debattera på torgen.

Anförande nr 85

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag vill undvika debatten om den här tokiga stiftelsen. Nu börjar borgarrådet Rönngren tala om den markstiftelse som ni hade tänkt er att instifta, vilket vi vid Gud hoppas att vi kommer att slippa. Men nu var det inte det frågan gällde. Jag ville bara ta det här som ett utmärkt exempel på att kommunen släpper sin rådighet över en fastighet, som dessutom finns i en annan kommun, till marknaden, för det är en sorts marknad det här. Därför hänger inte borgarrådets resonemang riktigt ihop. Då tycker jag att kolloentreprenörer och andra som vill köpa sina fastigheter av kommunen ska lyssna till och fråga borgarrådet varför de inte får köpa.

Anförande nr 86

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! Med facit i hand är jag inte säker på att det var så begåvat av Leif Rönngren att vara artig mot borgarrådskolle-

gan som försökte prata utbildning för en stund sedan, därför att nu kommer vi ändå in på de här kärnfrågorna, och jag tycker att det är rätt bra att vi gör det, herr ordförande.

Nu säger Leif Rönngren att det finns ett försäljningsbeting. Då ska vi notera två saker. Den ena är att försäljningsbetinget inte uppfylldes under 2005 heller, lika lite som under 2003 eller 2004. Vad gäller fastighets- och saluhallsnämnden, som är den andra, var allting utom 2 procent kommunintern försäljning, vilket knappast var syftet med försäljningsbetingen den dag de infördes.

Det här är i själva verket, herr ordförande, den första betydande icke-kommunala, icke-interna försäljningen av mark över huvud taget. Därför är det ett principiellt viktigt ärende. Vi kan vara glada för utbildningssatsningen. Det är vi allihop, Erik Nilsson. Det vill jag säga så att vi inte får mer debatt om det. Men vi kan notera att vi drar lite olika slutsatser av det principiellt viktiga i att det här ärendet kommer upp. Det finns skäl att förtydliga efter borgarrådet nyss, vilket Björn Ljung gjorde och det gör även jag gärna.

Anförande nr 87

Borgarrådet R ö n n g r e n (s): Ordförande, fullmäktige! Det finns många frågeställningar som handlar om våra olika ideologiska utgångspunkter i denna debatt. Exploateringar är någonting som vi har oerhört mycket av just nu. Vi säljer även och vi byter mark, fastigheter och annat därför att vi vill ha en utveckling i vår stad som håller över tiden och ger oss goda förutsättningar i staden. En grundförutsättning för det är att vi har rådighet över marken, att vi har ett markinnehav. Det här är en alldeles utmärkt försäljning av mark därför att vi med den uppnår någonting som vi verkligen vill göra politiskt. Att det dessutom sker i samverkan med näringslivet och att vi löser många av de frågor som vi har haft på dagordningen med ärendet gör inte saken sämre. Det här är ett gott exempel på hur man kan sälja en bit mark för att uppnå större värden.

Sedan vet vi att det ni vill göra när ni får möjlighet är att sälja till varje pris, gärna mycket billigare än markens värde också.

Anförande nr 88

R o l f K ö n b e r g (m): Jag är oerhört glad över att Leif Rönngren säger att exploatering är bra. Då måste jag försöka mig på en tolkning och säga att exploatering är bra så länge den görs i Huddinge. Huddinge är en socialdemokratiskt styrd kommun. Samma majoritet har lagt en ”död hand” över det borgerliga Salems halva exploateringsmark. Jag noterar att borgarrådet tycker att exploatering är bra i vissa kommuner.

*§ 22 Ansvaret för de funktionshindrade eleverna på Österholmsskolan
Hemställan från Skärholmens stadsdelsnämnd (utl. 2006:89)*

Anförande nr 89

Borgarrådet N i l s s o n (s): Jag funderar på hur jag ska kunna gräla på Rolf Könberg i detta ärende, men jag kommer inte på något riktigt bra. Jag tänkte faktiskt ta upp ett par frågor i sak. Också detta är ju ett enigt ärende.

Angående de synpunkter som har kommit från Handikapprådet om att det är olyckligt att vi inte kan ha en verksamhetsmässig integrering i en grundskola av de elever som går i grupper för svårt funktionshindrade kan jag bara säga att hur man än gör blir det ingen perfekt lösning. Det här handlar alltså om Österholmsskolan i Skärholmen som har varit en kommunal grundskola där de här eleverna har funnits ganska länge. De har verksamheten i huvudsak i en angränsande byggnad. Det är svårt funktionshindrade elever och de är inte särskilt integrerade i Österholmsskolan i dag.

Vad som därutöver har hänt är att Österholmsskolan har tappat elever. Den läggs till höstterminen ned som en kommunal grundskola och kommer att övergå till en fristående skola. Men vi kan inte överlåta ansvaret för den här mycket speciella lilla gruppen. Det är en länsrekryterande utbildningsverksamhet till en fristående skola. Vi måste veta att vi långsiktigt kan garantera en sådan verksamhet för de här eleverna framöver, alltså måste den ligga kvar i det kommunala skolväsendet.

Den slutsats som vi drog, efter mycket tvekande ska jag ärligt säga, var att det bästa var att knyta de här eleverna till gymnasieskolan som ligger nära, det vill säga Skärholmens gymnasium där vi har det stora riksgymnasiet för rörelsehindrade elever. Det är inte en helt perfekt lösning, som sagt var. Den sociala integrationen med grundskoleelever finns inte riktigt där utan man måste försöka jobba för att hitta ett bra samarbete. Men vi tyckte ändå sammantaget att det här var den minst dåliga lösningen, och vi tror att de här eleverna kommer att gynnas på bästa sätt.

Jag vill yrka bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

§ 24 Särskilt partistöd med anledning av folkomröstning om miljöavgifter/trängselskatt (utl. 2006:90)

*Kommunal folkomröstning om miljöavgifter/trängselskatt i Stockholms stad
Minoritetsåterremiss från kommunfullmäktige den 3 april 2006 (utl. 2006:94)*

*Motion om folkomröstning om trängselskatten i hela stockholmsregionen
(utl. 2005:178)*

Anförande nr 90

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Herr ordförande och fullmäktige! Detta är alltså tre ärenden. Jag tänkte börja med den minoritetsåterremiss som nu finns åter på fullmäktiges bord. Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna ville att valnämnden skulle ta hand om processen kring valsedlarnas utformning. Om jag har förstått saken rätt hade valnämnden i början på april ett extra sammanträde där man sade att det ligger utanför valnämndens uppdrag och kompetensområde att formulera valsedlarna och innehållet i dem.

Jag undrar hur det egentligen var med Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna. Var de egentligen intresserade av processen eller var det så som det visade sig sedan i valnämndens beslut – att de direkt lade fram en reservation där de talade om vad de tyckte och tänkte? Det var inte själva processen som de var intresserade av. Vi har hela tiden misstänkt att det skulle förhålla sig på det sättet, men icke förty har valnämnden behandlat ärendet och i dag ligger frågan för sitt avgörande på fullmäktiges bord.

En annan fråga handlar om särskilt partistöd. Vi hade avsatt kampanjmedel i budgeten. När vi har utrett dessa frågor vid flera olika tillfällen med hjälp av juridiska avdelningen har stadsjuristen sagt att enligt kommunallagen är det inte möjligt för en kommun att dela ut vare sig kampanjmedel eller pengar för riktad information med opinionsbildande syfte till enskilda organisationer. Det saknas kompetensutvidgande lagstiftning som skulle möjliggöra detta. Därför går det inte för Stockholms stads fullmäktige att hitta en modell som liknar den som man använde sig av vid folkomröstningen om EMU. Därför föreligger nu förslaget om partistöd som fördelas utifrån samma princip som vi hade när vi jobbade fram förslaget om de rena partistöden till partierna, som bygger dels på ett grundstöd, dels på ett mandatstöd.

Med de orden, herr ordförande, och med anledning av det svar som finns på Folkpartiets motion yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 91

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Om man nu har en valnämnd så är det ganska rimligt att den skulle kunna göra ett förberedande arbete. Sedan vet jag att det är kommunstyrelsen som föreslår. Men om det ligger utanför valnämndens ansvarsområde att ta fram förslag på valsedel för kommunal folkomröstning så har vi nog anledning att se över instruktionen för valnämnden. Det är det första.

Det andra är att detta gav finansborgarrådet ytterligare tid att fortsätta förhandlingarna om man nu verkligen ville ha en överenskommelse. Annika Billström har försökt upprepa flera gånger att det är de borgerliga som inte vill komma överens. Det är för exakt två månader sedan, Annika Billström, som du slängde ut oss från förhandlingarna och sade att de var avslutade och att du inte skulle förhandla mer. Två månader har alltså gått. Du har haft chansen att försöka komma överens. Du har inte tagit den. Det är alldeles uppenbart att viljan hos er brister. Ni vill ha en konflikt om valsedeln och ni vill ha en valsedel som kränker oppositionen.

Anförande nr 92

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Inte bara i två månader utan i närmare över 300 dagar har vi förhandlat med oppositionen om valsedlarna. I tre och ett halvt år har vi dagligen och stundligen upplevt tekniska eller juridiska käppar i hjulet. Vi trodde också när vi fattade beslut på Moderaternas och Motormännens uppmaning om folkomröstning att ni skulle använda det instrumentet på ett så demokratiskt sätt som möjligt.

Det som nu har skett, utöver att fullmäktigeförsamlingen har sagt ja till en folkomröstning, är att ni vill flytta avgörandet av frågan till ett helt annat parlament. Vad är det annat än trams och lekstuga? Jag tycker att det är ni som borde fundera över varför ni är så rädda att genomföra folkomröstningen i den kommun där försöket genomförs.

Anförande nr 93

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! En ärlig fråga kräver ett ärligt svar. Självfallet hade vi helst sett att det hade varit experter som hade formulerat frågan i stället för några politruker på Annika Billströms eget partikansli. Jag tror att den här typen av folkomröstningar måste tas seriöst. Det var olyckligt att det inte fanns ett tjänstemannaförslag redan från början på hur en sådan här valsedel skulle kunna vara utformad.

Nu utformades valsedeln av finansroteln direkt tillsammans med samarbetspartierna. Det är självklart att det inte var särskilt lyckligt att det blev på det sättet. Vi hade gärna sett att de veckor som nu har gått sedan förra fullmäktigesammanträdet hade använts till någon form av kontakter, men Annika Billström har inte tagit en enda kontakt under den tid som har gått.

Anförande nr 94

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Om nu den borgerliga oppositionen tyckte att det var viktigt att låta valnämnden få den här uppgiften – hur kommer det sig då att ni vid sittande bord smäller till med en reservation där en valsedel redan är klar och formulerad? Den är ju också formulerad av er. Detta är inte seriöst. Det är ytterligare ett sätt att förhala eller tillse att hela frågan tappar sin demokratiska legitimitet.

Statsvetare har tittat på vad det är ni håller på med i Sveriges riksdag. Det är inte bara Icke godkänt som ni får, utan de tycker att ni äventyrar

folkomröstningsinstrumentet, som är ett sådant viktigt kommunalt verktyg. Jag tycker att ni borde fundera på det.

Anförande nr 95

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Jag tycker att debatten känns en smula sorglig och märklig att föra. Trots att vi allihop här inne är överens om att en folkomröstning ska hållas har i princip allting gått snett i frågan. Det demokratiska underskottet är nu så stort att alla eventuella försök att förändra balansen är dömda att misslyckats. Biltullsförsöket kommer att gå till historien som ett av de värsta valsveken i vår moderna tid.

För det första tillkom biltullarna enbart för att säkra det socialdemokratiska maktinnehavet – inte här i Stockholm, men väl på regeringsnivå. Så fort makten var säkrad i riket har statsministern gjort allt för att distansera sig från projektet. I hånfulla ordalag har han angripit de politiker som han de facto har att tacka för sitt maktinnehav.

För det andra ska folkomröstningen nu äga rum efter biltullarnas införande och inte före. Miljöpartiet, som på papperet så ofta förespråkar folkomröstningar, har i den här frågan inte velat ha någon folkomröstning. Men under trycket från medborgarna har man varit tvungen att ge sig. Priset blev dock högt: ingen folkomröstning före utan bara efter. Tänk om vi hade resonerat så om EU-medlemskapet eller införandet av euron!

För det tredje vill den styrande majoriteten inte låta dem som berörs av biltullarna rösta. Trots att projektet omfattar hela länet med förändring av kollektivtrafiken, infartsparkeringar och mycket annat hävdar majoriteten att medborgare utanför Stockholms stad inte har med saken att göra. Det är en bedrövlig demokratisyn, men helt i linje med agerandet hittills i frågan.

Sist men inte minst har vi bråket om valsedlarnas utformning. Jag vill understryka här i kväll att samtliga partier i den här salen är helt eniga om själva frågeställningen på valsedeln. Självfallet kan man ha åsikter också om den, men vi har valt att acceptera frågeställningen eftersom det hade varit en styrka att vi hade kunnat vara överens.

Tyvärr behandlar majoriteten också den här frågan med samma slags respekt för demokratiska spelregler som resten av biltullsprojektet. Trots att varenda statsvetare varnar för långa texter för valsedeln och säger att det riskerar att göra valresultatet otydligt så framhåller majoriteten. Den enda vettiga förklaringen är att man tror sig kunna vilseleda tillräckligt många väljare på valdagen genom de här formuleringarna.

Ordförande! Det är för nästan två år sedan som motionen skrevs. Mycket har hänt sedan dess. Ett stort antal borgerligt styrda kommuner och, faktiskt, två kommuner som styrs av socialdemokrater och folkparter har bestämt sig för att ha folkomröstningar. Därmed ökar den demokratiska legitimiteten något. Det är bedrövligt att den styrande majoriteten här i staden inte ser det och tar det till intäkt för att det

åtminstone blir lite bättre demokrati i ett projekt som i mångt och mycket är ett demokratiskt haveri.

Bifall till Folkpartiets reservation!

Anförande nr 96

Å s a R o m s o n (mp): Lotta Edholm beskyller Miljöpartiet för att inte stå upp för sina ideal om att vi ska använda lokala folkomröstningar. Jag välkomnar att Folkpartiet nu sitter i tv-soffor och talar om att folkomröstningar är ett bra instrument för att diskutera och besluta om politiska frågor. Det är en ny uppfattning från Folkpartiet som vi inte har hört talas om tidigare i mandatperioden – särskilt inte under Dennistiden – i det här parlamentet. Jag välkomnar det starkt.

Det är intressant att man använder sig av statsvetare som referens när det gäller de alltför långa texterna. Jag har inte hört någon statsvetare som har sagt att just den här texten är alltför lång. Jag håller med om att alltför långa texter inte är bra. Men jag undrar vad Lotta Edholm tycker om de statsvetare som helt dömer ut er idé om att hela länet, eller rättare sagt valfria kommuner, ska skicka in sina röstresultat till riksdagen för att man där ska lägga ihop dem till något slags beslut när det gäller hur man anser att folkviljan i Stockholms län ser ut. Det, om något, dömer statsvetarna ut som totalt missbruk av folkomröstningsidén. Det är såvitt jag kan se statsvetare Mikael Gilljam i Göteborg som uttalar sig om detta. Vad säger Lotta Edholm om den statsvetaren?

Anförande nr 97

Borgarrådet E d h o l m (fp): Skälet till att det har blivit på det här sättet är att landstinget inte ville ha frågan. Samma majoritet i landstinget som den som sitter här i Stadshuset ville inte avhålla en folkomröstning i länet. Det är det som är skälet.

Naturligtvis hade det varit det absolut bästa om landstinget hade haft frågan. Det är den organisation som håller på med trafikfrågor i hela länet och som bygger ut kollektivtrafiken på det här sättet. Landstinget ser till att det blir infartsparkeringar, fler bussar och så vidare. Precis den organisationen borde ha haft hand om folkomröstningen. Men det har ju ni avslagit i landstinget, och då blir det här det sätt som man får hantera frågan på.

Jag utgår från att det så småningom kommer att bli ett större antal kommuner som ansluter sig till detta och som kommer att ha folkomröstningar så att det blir så i hela länet. Därmed får man en demokratisk legitimitet.

Anförande nr 98

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ordförande, fullmäktige och Lotta Edholm! Om landstinget ska folkomrösta om något så kanske man ska folkomrösta om privatiseringen av alla sjukhus eller något sådant, men landstinget äger knappast frågan om att folkomrösta om någonting som sker i Stockholms stad.

När Lotta Edholm pratar om demokrati så måste man ställa en fråga till henne. Vilka företrädar hon som folkvald till fullmäktige i Stockholms stad? Är det Stockholms medborgare eller är det länets medborgare? Är det Stockholms medborgare som genom en bättre miljö skulle få det bättre? Är det dem som du ska företräda? Eller är det de ute i länets kommuner som vill fortsätta att ha förmånen att skita ned vår stad, inne i Stockholm? Och hur många gånger får vi i Stockholm rösta när man till exempel bestämmer sig i andra kommuner för att ha gågator rätt som det är? Det kanske vi skulle kunna tycka vara trevligt. Det är ett mycket märkligt sätt att tala om demokrati på, Lotta Edholm.

Anförande nr 99

Borgarrådet E d h o l m (fp): Det är alltid spännande att höra kommunister prata om demokrati. Sanningen är att vi är *en* region. Vi känner oss som stockholmare oavsett om vi bor i Stockholm, Solna, Täby eller till och med Huddinge. Många känner sig som stockholmare. Jag tycker att det är bra. Jag tror att det är bra att vi är en region och att vi är stockholmare allihop. Men det kräver också att vi är det på lika villkor.

Det förakt som Margareta Olofsson visar de människor som inte råkar bo precis innanför Stockholms stads gränser är helt otroligt. Det är de som trängs på tunnelbanan nu. Det är de som trängs på de bussar som inte kommer och de pendeltåg som har varit försenade varenda morgon den här veckan. Det är de som inte har råd att ta bilen till hockeyträningen, till jobbet eller för att hämta sina barn på dagis. Det är de som drabbas av biltullarna. Jag tycker att det är rimligt att också de får säga sitt i frågan.

Ordningsfråga

Anförande nr 100

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag vill presentera mig för fullmäktige och åhörare – Margareta Olofsson, Vänsterpartiet. Jag förbehåller mig rätten att bli kallad vänsterpartist och inte någonting annat av brist på argument.

Anförande nr 101

Borgarrådet B i l l s t r ö m (s): Ordförande, fullmäktige! Jag måste ställa om den fråga till Lotta Edholm som du inte svarade på när Åsa ställde den. Om ni använder statsvetare i alla andra sammanhang – varför kommenterar du då inte statsvetare som har synpunkter på det tricksande som ni håller på med när det gäller att flytta det avgörande beslutet från Stockholms stads medborgare? De vill ju i demokratisk ordning rösta om försöket och om ifall det ska fortsätta eller om det ska avslutas. Ni vill ju flytta den frågan till Sveriges riksdag.

Och varför sätter ni gränsen vid Stockholms län? Du pratar om att vi är en region. Som Janne Valeskog sade i den förra debatten är det fler som pendlar från Uppsala, Västerås och Sörmlandskommunerna än i Stockholms län. Varför dra gränsen just vid Stockholms län? Vi är ju Stockholm–Mälardalen! Vi brukar prata om regional

utveckling och om att stärka vår region. Varför dra gränsen vid länet? Jag förstår inte det.

Anförande nr 102

Borgarrådet E d h o l m (fp): Herr ordförande! Därför att ni själva har dragit den gränsen! Ni har ju valt att involvera landstinget i detta. Bussarna tar inte stopp vid stadsgränsen. Infartsparkeringarna byggs också på andra sidan stadsgränsen. Pendeltågen går också på andra sidan av stadsgränsen. Landstinget och SL är i allra högsta grad involverade i detta gigantiska projekt. Självfallet berör det också länsborna. Jag tycker fortfarande att det är helt rimligt att de som berörs av frågan, såsom ni själva har definierat den genom de satsningar på kollektivtrafiken som ni gör, också ska få vara med och bestämma. Svårare än så är det inte.

Anförande nr 103

Å s a R o m s o n (mp): Ordförande! Jag har stått i den här talarstolen förut och sagt att jag anser att det inte finns något parti i den här salen som ska slå sig för bröstet när det gäller hur man har agerat i processen med att ta fram valsedelstexterna.

Sten Nordin! Det är för betydligt mer än två månader sedan vi började diskutera valsedlarna. Jag skulle nog räkna det till elva månader om man ska vara riktigt sanningsenlig. Man kan inte säga att de månaderna har varit de mest konstruktiva från din och från ditt partis sida när det gäller att hitta en rimlig fråga som vi tror att väljarna vill bli tillfrågade om i den folkomröstning som de själva genom intresseorganisationer och namn underskrifter har begärt. Vi ska nog inte stå och tro att det råder någon god ordning mellan partierna.

Det finns en valsedel som nu ligger som förslag till beslut i kväll och som jag är glad att fullmäktige kan fatta beslut om. Vi är eniga när det gäller själva frågeställningen, och det tycker jag är bra. Jag hade naturligtvis önskat att alla partierna hade kunnat stå bakom hela valsedeln.

Men från de borgerliga partierna ville man inte alls diskutera någon typ av distinktion av vad det var som en lokal folkomröstning om miljöavgifter/trängselskatter egentligen handlade om. Ni har ju varit ute själva och pratat om biltullar som ett intäktsgenererande verktyg som man använder i Norge och liknande. Det är ju inte alls som det här systemet. Man måste göra något slags distinktion och tala om att det handlar om trängseleffekterna och miljöpåverkan. Det handlar också om utbyggd kollektivtrafik. Om det inte handlar om det så är det ett annat koncept. Då är det något annat som man pratar om. Om vi inte får tillbaka intäkterna till Stockholm så är det också ett annat koncept. Det är viktigt att tydliggöra detta.

Jag tycker att den text vi har nu är betydligt mer neutral och bättre om man jämför med dem i det tidigare ärendet från både majoriteten och oppositionen och som nu har utgått och omarbetats. Jag tycker att vi ska se de positiva delarna också.

Lotta! Du står och säger att alla som berörs ska få rösta. Har ni gått ut och kollat vilka det är som berörs? 95 procent av Norrtäljeborna betalar aldrig trängselavgifter.

Du säger att alla som sitter och köar i en för trång kollektivtrafik ska rösta. Ja, men de ska ju rösta om hur vi ska få en bättre kollektivtrafik i stort! Alla de besluten fattas såvitt jag vet i landstinget, utom beslutet om huruvida vi kan ha trängselavgifter. Det medför ytterligare en liten intäktsrendering och ett större behov av bättre kollektivtrafiksatsningar i regionen. Det är ett avtal som staten har med SL. Det är grundat på de beslut som vi har fattat här.

Rösterna från de 95 procent som inte betalar trängselavgifter – och varav de allra flesta inte ens åker till Stockholm med någon större regelbundenhet – ska ni alltså låta skicka till riksdagen med samma vikt som rösterna från dem som har sina småbarn på Hornsgatan i dag med de partikelutsläpp som finns från biltrafiken. Där kan vi få vissa minskningar. Det gäller också dem som sitter och köar varenda dag med sina varuleveranser. Trängselavgifterna ger dem högre priser inne i Stockholm. Jag tycker inte att det är en rimlig avvägning, även om jag förstår det här med ”alla som berörs”. Hela Sveriges bilägare berörs ju eftersom alla svenskregistrerade fordon kan betala.

Anförande nr 104

Borgarrådet N o r d i n (m): Man kan inte hålla på att dra gränserna på det sättet. Av trängselavgifterna är det 25 procent som kommer från boende i Stockholms innerstad. Då skulle alltså 75 procent av innerstadsborna inte få delta i folkomröstningen. Er argumentation blir löjlig.

Det är precis som Lotta Edholm sade; det är ni själva som har gjort det här till en fråga för Stockholms län genom att involvera landstinget och genom att påstå på den valsedel som ni ska tricksa fram nu att pengarna går tillbaka till bland annat Stockholms län, vilket vi inte tror på. Det är det här som är en så viktig skillnad. Det är därför ni kränker oppositionen. Vi tror inte på det som ni skriver där, för vi tycker inte att det finns några bevis för det. Det borde ni respektera och inte ha den texten på valsedeln utan på era kampanjfoldrar i stället. Så enkelt är det.

Tänka sig att man lyckas i andra kommuner! Eller är Socialdemokraterna i Nynäshamn och majoriteten där ”fjönsar” när de kommer överens om en valsedel där det är ganska rent? Vi har visat förhandlingsvilja genom att acceptera att det står trängselskatt/miljöavgifter. Lagen säger att det är trängselskatt, och det borde man egentligen hålla sig till. Vi har visat den förhandlingsviljan, men vi har inte fått någonting tillbaka från er sida.

Anförande nr 105

Å s a R o m s o n (mp): Oj, vilken förhandlingsvilja som Moderaterna visade när de gick med på att det kunde stå miljöavgifter/trängselskatt! Men det gick minsann inte att beskriva Stockholmsförsöket som att delar med utökad kollektivtrafik ingick. Det var inte en riktig beskrivning, tydligen. Det kunde man inte skriva på en valsedel – o nej! Nu säger ni själva att just detta är anledningen till att ni vill ha en länsomfattande omröstning – att kollektivtrafiken ingår. Ni får faktiskt bestämma er.

Sten! Jag skulle vilja fråga dig i hur många av kranskommunernas omröstningar som Moderaterna tryckte fram den 13 juni 2003 – var det väl – som det rädde enighet i

fullmäktige om valsedlarna. Jag tror inte att man har lyckats med det, och jag tror inte att man har haft någon förhandlingsvilja hos Moderaterna när man har suttit i majoritet att göra det. Jag vet att moderater och socialdemokrater körde över Miljöpartiet när det gäller valsedlarna inför EMU-folkomröstningen till exempel. Nu låter man påskina att det är en illegitim folkomröstning när den här majoriteten har två meningar som inte faller oppositionen på läppen efter det att man har förhandlat i elva månader och kommit fram till en enig frågeställning. Det tycker jag är att dribbla med spelreglerna.

Anförande nr 106

Borgarrådet E d h o l m (fp): Jag tycker att det borde ha stått så här på valsedlarna om man skulle ha beskrivit sanningen: För att upprätthålla regeringsmakten i Sverige har ett försök med trängselskatt avhållits. Sedan skulle det följa en fråga. Det hade varit mer sant än de två meningar som ni nu har skrivit ihop er om. Nu har vi ju inte krävt att det ska stå någonting sådant. Det skulle vara mig främmande.

Vi tycker naturligtvis att det bara ska vara en frågeställning, just eftersom vi för den här debatten i kväll och försöker övertyga varandra om vad som är rätt eller fel. Vi är överens om frågeställningen. Vi behöver inte ha allt det här pratet och pladdret som faktiskt hör hemma i foldrarna och i valstugorna och inte på en valsedel.

Anförande nr 107

Å s a R o m s o n (mp): Jag tror att Folkpartiet och Lotta Edholm – jag har hört detta från andra folkpartister också – har missuppfattat en sak grovt när det gäller förhandlingar. Jag tycker att ni ska gå tillbaka och titta på hur förhandlingarna gick till i det här huset när det gällde trängselavgifter efter valet 2002. Jag tror att ni ska prata mycket med Jan Björklund, till exempel. Då tror jag att ni får en helt annan bild av var diskussionen om trängselavgifterna faktiskt hördes. Det var i de här husen man förde de diskussionerna.

Att sedan riksdagen måste bli inblandad genom att man där hade diskuterat en lagstiftning är en särskild fråga, som gör att den här frågan är intimt förknippad med detta. Det hade inte gått att göra ett försök eller någonting annat utan att det hade funnits en lagstiftning i botten. Jag tror nog att Lotta borde tona ned den där säkra delen av hur förhandlingarna gick till till dess att hon har pratat med sin föregångare Jan Björklund.

Anförande nr 108

E w a S a m u e l s s o n (kd): Åsa! Det är tyvärr detta som visar på att hela den här frågan har hanterats på ett dåligt sätt från början till slut. Nu måste man se till att det är i riksdagen som detta ska arbetas fram i stället för att man långsiktigt såg till att det blev tillsammans med utbyggda leder och utbyggd kollektivtrafik här i Stockholms stad.

Valsedlarna, som vi har debatterat fram och tillbaka på våra möten, hade enkelt kunnat bli föremål för konsensus om frågan bara hade fått vara rak och tydlig. Det är inget konstigt. När man pratar med stockholmarna ute på gator och torg i dag så är

alla överens. Det är en rak fråga som de vill svara på, och inte något annat runtomkring. De vill inte ha en massa kampanjmaterial som man ska försöka få fram, som tidigare har sagts här.

När ni skriver att pengarna och intäkterna återförs så är det en sanning med modifikation. Det har hörts i flera olika diskussioner. I de satsningar som ska göras i Stockholms stad kommer det med all sannolikhet att bli avräkningar i förhållande till intäkterna för trängselskatten.

Anförande nr 109

Å s a R o m s o n (mp): Jag förstår mycket väl att just Ewa Samuelsson inte har någon större lust att diskutera frågan sakligt i form av huruvida Stockholm behöver trängselavgifter eller inte med tanke på att Kristdemokraterna har bytt ståndpunkt i frågan. Jag är glad att jag ser flera kristdemokrater som nu engagerat jobbar för ett ja i folkomröstningen. Jag antar att även de är betjänta av att vi nu har en gemensam frågeställning som jag menar är rak.

Allt annat är bara snack, om att det skulle vara propaganda och så vidare. Det hördes ju på de förslag som ni själva tidigare stod bakom, på den tidigare valsedeln. Det här är något helt annat. Det här är en rak valsedel jämfört med dem som fanns i de diskussioner som har förts tidigare. Du vet mycket väl att det inte hade blivit någon konsensus mellan alla partier om enbart frågan. Och det hade inte varit Miljöpartiet som hade stoppat det, om jag säger så.

När det gäller regeringsbeslutet om återföringen av pengar är principen klar. Det återförs pengar från intäkterna minus en femtedel av de investeringar som man har gjort. Det handlar om 200 miljoner bara från försöket. Dessutom finns den satsning som man gjorde kring det här före försöket med 1,5 miljarder i investeringar i kollektivtrafiken.

Anförande nr 110

E w a S a m u e l s s o n (kd): Ordförande, fullmäktige! Medborgarna i Stockholms stad borde vara djupt oroade över hur vänstermajoriteten har agerat i frågan om införande av trängselskatter. Hanteringen visar en brist på respekt för normala demokratiska principer.

Annika Billström vill säkert kalla sig för demokrat, men hennes valsvek där Socialdemokraternas nej blev ett ja efter det att miljöpartisten Eriksson tyckte att vi betalar för lite skatt i Stockholm visar på brist på respekt för väljarna. Den demokratiska legitimiteten, som nämndes här tidigare, försvann över en natt.

Vilken blir nästa fråga där Socialdemokraterna kommer att säga en sak och göra en annan efter valet? Vem ska väljarna kunna lita på? Varför fick inte väljarna säga sitt före försöket? Miljöpartiet säger sig vurma för folkomröstningar. Folket ska först få säga sitt. Men inte när det gäller trängselskatter, tydligen. Först ska 3,8 miljarder spenderas på sju månader. Det är 18 miljoner om dagen eller 13 500 kronor i minuten. Förutom dyrbar teknisk utrustning handlar det om informationskampanjer med tydlig politisk propaganda.

När det gäller valsedlarnas utformning är det mycket märkligt att vänstermajoriteten inte ens kan enas med oss om en rak och tydlig frågeställning där väljarna ges möjlighet att svara ja eller nej utan vidare argumentation och kampanjbudskap.

Det är också märkligt att inte alla de närmast berörda, Stockholms stad och län, får vara med och rösta. När vänstermajoriteten planerade för genomförande av trängselskatter såg man noggrant till att räkna in länet genom infartsparkeringar och direktbussar till Stockholms centrum.

Det är bra att vi kan enas om att genomföra en folkomröstning. Det hade varit ännu bättre om vi också hade varit överens om valsedlarnas utformning.

Bifall till reservationen i kommunstyrelsen!

Anförande nr 111

P e r B o l u n d (mp): Jag måste säga att jag tycker att det är väldigt underligt att utmåla det här som att det skulle vara ett stort demokratiskt bakslag att vi genomför Stockholms stads första folkomröstning någonsin. Det är snarare ett otroligt stort demokratiskt framsteg att vi nu har en folkomröstning och att vi verkligen lyssnar till folkets röst.

Frågan om att det skulle vara så problematiskt att ha en folkomröstning efter ett försök är väldigt svår att förstå. Det är ju nu som folket verkligen har ett beslutsunderlag. Man vet precis vad det här handlar om. Man har prövat det själv och man har sett effekterna. Man kan gå till valurnorna med fullt underbyggd kunskap. Om vi hade genomfört folkomröstningen före försöket så hade det varit en katastrof informationsmässigt. Ingen hade vetat vad man röstade om. Nu har vi det här underlaget.

I och med att det här är ett försök är det dessutom fullständigt reversibelt. Om folket röstar nej så går det att stänga av systemet. Det är det som gör frågan unik. Därför är det också fullkomligt rimligt att man har en folkomröstning efter försöket i det här fallet.

Anförande nr 112

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det är intressant. Då borde vi kanske göra så över huvud taget när det gäller att rösta. Vi skulle gå in och pröva olika saker innan och sedan kan vi gå till val och säga: Det här har vi prövat, och det kan vi ta ställning till efter valet. Vi har ju haft flera folkomröstningar tidigare som har hanterat frågor inför någonting som ska genomföras. EMU-omröstningen har nämnts här tidigare. Det finns ju massor med kunskap att ta till sig som man i så fall skulle kunna informera om också när det gäller trängselavgifter runtom i världen. Det hade ni säkert klara av att informera om också.

Anförande nr 113

J a n V a l e s k o g (s): Det finns mycket märkligt som sades här. Men en av punkterna var det här med den konstiga regionindelningen som flera från den

borgerliga sidan har infört. Den är grundad på någonting fullständigt nytt som jag inte tror att någon har hört talas om förut, nämligen en kollektivtrafikregion. Vad är det för någonting? Ska det vara utgångspunkten?

Man kan ha olika syn på vad en region är, men det som möjligtvis mest har med det här att göra vore en arbetsmarknadsregion. Den är betydligt större än Stockholms län, ska jag lova. Det kommer 5 000 från Uppsala, 1 600 från Västerås och betydligt fler från andra ställen än från många länskommuner. De åker bil, tåg, länsbussar och vad de nu åker och de berörs mycket starkt av försöket. Det går naturligtvis inte att dra en gräns runt ett så pass stort område, utan den måste man dra runt den kommun som är berörd.

Det här är ett taktiserande som man nu håller på med när det gäller att hitta på något nytt – en kollektivtrafikregion. Det är någonting helt nytt. Det är en arbetsmarknadsregion som vi ska prata om, och den är betydligt större.

Anförande nr 114

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det går inte att dra en gräns, säger du. Men det är precis det ni har gjort. Ni säger att Stockholms stad ska rösta i frågan. Samtidigt bygger ni infartsparkeringar runtom i länet och satsar på direktbussar in till Stockholms city för att ni vill påverka människors resande in till Stockholms stad. Det gäller trängseln, inte minst. Det är klart att ni har visat att det inte bara är Stockholms stad som är berörd, utan hela länet.

Anförande nr 115

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag ska börja med att uttala min förståelse för er som är emot Stockholmsförsöket. Ni måste ju vara väldigt besvikna nu när det har gått så bra. Era farhågor har inte slagit in. Men det kanske hade varit klokt att hålla inne med domedagsprofetiorna till dess att försöket hade kört i gång.

Trafiken har ju minskat. Det är bättre flyt i trafiken. Essingeleden har inte korkat igen. Infartsparkeringarnas platser räcker. Näringslivet har inte gått i konkurs. Opinionen för försöket ökar stadigt. Jag förstår att ni är väldigt besvikna.

Jag har svårt att förstå det stora nummer ni gör av texten på valsedeln. Det är faktiskt en kort text som det handlar om. Ni får det att låta som om det närmast vore en bok som man skulle skicka ut. Det är en text där vi klargör syftet med försöket. Sedan är ni fria att säga att ni inte tycker att det är någon bra metod, men det får ni ta i kampanjen sedan. Detta är en mycket kort och mycket förklarande text.

Jag har också svårt att förstå argumentationen om att alla som är berörda ska rösta. Hur avgör man vem som är berörd? Det finns även pendlare som kommer utifrån Stockholms län. Det är inte heller alla som berörs direkt. Om man både bor och jobbar i de yttre kranskommunerna berörs man ju inte. Man skulle kanske ha något slags intyg på att man är legitimerad pendlare eller någonting sådant för att få rösta.

Skämt åsido så är vi valda i Stockholms stad för att representera stockholmarna. Det här försöket handlar om att värna miljön i Stockholms stad. För miljöns skull måste

biltrafiken minska. Det är stockholmarna som får rösta i folkomröstningen. Jag ser fram emot att vi för första gången har en folkomröstning i staden. Det är helt rätt att ha den efter försöket, för det är först efter det som man vet vad man röstar om och hur det har fungerat. Sedan kommer vi självfallet att respektera valresultatet.

Jag yrkar i alla tre ärendena bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 116

P e r B o l u n d (mp): Ordförande, ledamöter! Jag måste säga att man blir ganska förvirrad av den här debatten. Det är lätt att det framstår som om det är vi som är de odemokratiska aktörerna här – vi som faktiskt genomför Stockholms stads första folkomröstning någonsin, medan den borgerliga oppositionen tydligen står upp för de demokratiska värdena. Det måste vara väldigt förvirrande för medborgarna att lyssna på det här.

Vi har hört mycket klagomål från den borgerliga oppositionen om demokrati. Någonstans måste jag ändå säga att det känns glädjande att se att de här partierna nu så helhjärtat stöder tanken på kommunala folkomröstningar. Så har det ju verkligen inte varit tidigare i den här salen. Även om det här är första gången som vi har en folkomröstning så är det inte så att frågan inte har kommit upp tidigare. Den har väckts vid många tillfällen här i staden. Men det konstiga är att då har de borgerliga partierna röstat nej varje gång. Det har aldrig varit aktuellt att genomföra folkomröstningar då.

Det mest kända exemplet är kanske Dennispaketet. Under Dennispaketets tidevarv gjordes det också en namnsamling med begäran om folkomröstning om hela paketet. Man samlade in 35 000 namn som lämnades över till staden. Men i den debatt som följde då, 1994, tyckte inte alls de borgerliga partierna att det fanns någon anledning att hålla folkomröstning om den frågan.

Detta är intressant. Jag har gått tillbaka till arkiven och tittat på vad som fördes fram i den debatten. Det är intressant att se hur argumenten har ändrats. Man sade att detta är en alldeles för komplicerad fråga. Det går inte att ställa en fråga om det här och att ställa frågor mot varandra, tydligen. Det skulle bara vara förvirrande. Carl Cederschiöld från Moderaterna var uppe här och argumenterade för att det skulle kosta alldeles för mycket att anordna en folkomröstning. Det fanns ingen anledning att göra det alls.

Hardy Hedman var också uppe. Han ansåg att vi inte alls skulle folkomrösta för han kunde inte hitta någon relevant fråga att ställa. Det är en intressant syn på folkomröstningar och demokrati.

Det mest spännande inlägget kom från Inge-Britt Lundin från Folkpartiet. Det var i ett replikskifte med Ny Demokrati. Jag måste dela med mig av detta till fullmäktige. Inge-Britt sade: Utan p-lisor och storebrorstullar kan vi aldrig lösa problemet med en ohejdad bilism i innerstaden. Jag tycker att det här är fantastiskt! Vart har de takterna tagit vägen? Dem skulle vi vilja ha igen.

Det är glädjande att vi nu har en enig fullmäktigeförsamling som stöder folkomröstningen. Man känner att det är ett stort steg framåt för direktdemokratin här i staden. Sedan får man se i framtiden om Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna hamnar i majoritet någon gång. Det är då det verkliga testet kommer. Kommer ni då att stödja folkomröstningar som kanske riskerar att gå emot de förslag som ni lägger fram och står för? Något får mig att inte känna mig helt säker på att man kommer att tycka att det är lika spännande och viktigt med folkomröstningar då som man tycker nu. Men jag kan bara hoppas att jag har fel på den punkten.

Anförande nr 117

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Det är roligt att höra att miljöpartister läser historia – för det där måste vara historia. Det vi slogs för då var ett helt trafikpaket och inte en fjärdedel av någonting, som det sedan blev. Dessutom kom det ett val emellan, så medborgarna fick chansen att tycka vad de ville. Jag kan fortfarande stå för det vi krävde då. Det är att vi behöver ha en hel och total trafiklösning för den här staden och inte ett uttryckt förslag som ska passa en sittande regering. Det ska vara någonting som ska passa stockholmarna och dem som bor i Stockholms län. Det ska inte vara till för Göran Persson, som inte längre bor så ofta i Stockholm.

P-lisor tror jag definitivt att vi behöver, så det kan jag helt stå för. Det är jätteviktigt att p-lisor finns. Dem skulle jag kunna försvara in till döddagar – jag som inte har körkort!

Anförande nr 118

P e r B o l u n d (mp): Det är också glädjande. Det är inte den politik som Folkpartiet har fört alla gånger, måste jag säga. Det intressanta här var ju också storebrorstullarna, som ni brann så mycket för. Men nu har ni tydligen vänt på kuttingen.

Det är nys att säga att den här frågan skulle vara enklare eller mindre komplicerad än vad Dennispaketet var. Det här handlar också om ett stort trafikpaket. Det handlar om att införa ekonomiska styrmedel för biltrafiken och samtidigt göra en stor trafiksatsning på kollektivtrafiken. Det handlar om att inrätta ett stort antal infartsparkeringsplatser och så vidare. Detta är alltså också ett stort paket.

Det här visar att det helt enkelt var viljan som fattades då. Ni hade ingen lust att folkomrösta då, för då fanns det risk att resultatet skulle gå emot era intressen. Men nu när vi genomför en folkomröstning så är det minsann inte alls något demokratiskt, utan då ska det kritiseras i grund och botten av diverse olika konstiga skäl.

Jag tror att väljarna ändå kommer att uppfatta att vi faktiskt nu genomför den första folkomröstningen i Stockholms stads historia. Vi ställer vårt förslag för väljarnas avgörande, helt enkelt. Det är det som är demokrati.

Anförande nr 119

H a r d y H e d m a n (kd): Det som gällde Dennispaketet var en fråga som gjorde att det var svårt att ordna en folkomröstning. Det fanns nämligen en jätteorkad grej i

Dennispaketet. Det var att man betalade tull innan man körde in på ringen, vilket innebar att när man väl hade kört in där så kunde man köra hur man ville i stan. Det var jättekorkat! Vad skulle man dra för slutsats av en folkomröstning om något sådant?

Det är jättebra med folkomröstningar. Jag hoppas att Miljöpartiet i fortsättningen stöder folkomröstningar efter försök. Det kan till exempel gälla att föräldrar får ta hand om sina barn i ett halvår. Sedan får vi se om de gillar det, och så röstar vi om ifall de ska få göra det. Det kanske ni gör i fortsättningen.

Anförande nr 120

P e r B o l u n d (mp): Där kan vi nog lugna Hardy Hedman och Kristdemokraterna. Vi har ingenting emot att genomföra försök så länge det sedan går att vrida klockan tillbaka och återställa systemet till hur det var förut. Det är det som är det avgörande. Problemet med många andra frågor är att de är irreversibla och att det inte går att vända kuttingen tillbaka. I EMU-folkomröstningen hade det till exempel varit enormt svårt att gå tillbaka.

Men med trängselavgifterna är det det som är det fina i kråksången; det går att stänga av systemet och återgå till ett visserligen väldigt komplicerat system med mycket trängsel, dålig framkomlighet, ekonomiska svårigheter och trafik kaos – men ändå tillbaka till det som vi hade innan försöket inleddes.

Anförande nr 121

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Det omtalade försöket pågår för fullt nu här ute. Bilköerna växer igen. De beramade tidsvinsterna smälter bort i takt med vintersnön.

Men här inne diskuterar vi formfrågor. Vi tvingas till att göra det, därför att man som opposition inte kan lägga sig platt för en sådan här behandling. Jag tycker att debatten har visat hur orimligt det är att smälla in en sådan här text på en valsedel. Det blir ju en het fullmäktigedebatt om den. Den klyver salen i två delar. Majoriteten, som egentligen är en mycket knapp majoritet i den här salen, utnyttjar sin majoritetsställning för att köra över oppositionen. Jag tror att ni ska ta er en funderare över om det har gynnat framtida kommunala folkomröstningar.

Ni är ju inte ens överens om tolkningen av den text som ni har smällt in på valsedeln. Det står att pengar ska återgå till vägar, bland annat. Ni är inte överens om detta. Det är det lokala gatunätet, tycker något parti. Förhoppningsvis tycker kanske något parti att det ska vara till Förbifart Stockholm. Men det kommer andra i den här löst sammansatta koalitionen att bekämpa med näbbar och klor.

Det som gör att det inte blir trovärdigt är att ni ska göra budgetar ihop, både lokalt och i riket om ni vinner valet. Då blir det inga pengar till vägar. Jag skulle vilja se den dag som Åsa Romson och Per Bolund skriver på pengar till Förbifart Stockholm. Det finns ingen som tror att den dagen kommer, eller hur? Därför blir det inte trovärdigt när andra delar av Socialdemokraterna säger att pengarna ska användas till

Förbifart Stockholm. Socialdemokraterna har ingen annanstans att vända sig än till Miljöpartiet för att säkra framtida makt om väljarna ger de rödgröna majoritet.

Det är också intressant, eller sorgligt, att se den arrogans mot den övriga regionen som ni tre partier visar. Det finns uttalanden här i kväll som är helt hårresande om att de som inte bor i Stockholms innerstad kommer hit och skitar ned. Om det ska vara den attityden som styr majoriteten och Stockholms stad så kan vi spara in på medlemsavgifterna till Kommunförbundet Stockholms län, till Svenska kommunförbundet och till Mälardalsrådet. De kommer inte att vilja ha med oss att göra om det är den attityden och den arrogansen som vi uppvisar när vi kommer dit.

Det har visat sig i det övriga länet att man kan hantera det här trots att det finns åsiktsskillnader även där om biltullarna. Trots det finns det kommuner som kan hantera frågan om att folkomrösta och som tycker att det är rätt självklart att de inte plötsligt sparkas ut av Stockholms stad i denna fråga. I andra frågor är vi ju glada att samarbeta med Nynäshamn och med Norrtälje. Vi har behov av att samarbeta med dem för att ha trovärdighet gentemot statsmakterna. Men se plötsligt i den här frågan så smäller man igen dörren och säger: Vi har inget behov av er! Ni har inte här att göra! Är det det ni kallar för samarbete?

Herr ordförande! Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen om valsedeln. Jag tycker att det är sorgligt för Stockholms stad att vi behöver föra den här diskussionen.

Anförande nr 122

Åsa Romson (mp): Jag vill ställa ett par frågor till Sten Nordin apropå det som han nyss anförde. Jag antar att han fortfarande är första talesman för Moderaterna i den här frågan i den här salen. Kommer Moderaterna att följa folkomröstningen i Stockholms stad på det sättet att vi som sitter i den här salen efter folkomröstningen och efter valet gemensamt fattar beslut i den kommande majoriteten – hur den nu ser ut efter valet – om att tolka folkomröstningen? Om det har blivit ett ja ska vi alltså skicka frågan till riksdag och regering och hemställa om att man ska få fortsätta använda trängselavgifter i Stockholm. Det ska vi göra oavsett vad resultatet blir i kranskommunerna.

Jag hör ju från talarstolen att du övar inför ditt riksdagsuppdrag, Sten. Är den samförståndsanda när det gäller valsedelsutformningen en samförståndsanda som du också diskuterar med dina kolleger i länet? Är den något att ha när det gäller valsedelsutformningen? Man hade ju inte den sist. Är det något nytt som Moderaterna ska införa i kranskommunerna – detta att man ska ha samförstånd över alla partigränser när det gäller valsedlarna?

Anförande nr 123

Borgarrådet Nordin (m): Åsa Romson! Den som är fostrad i den här salen behöver inte träna för något riksdagsuppdrag.

Det är självklart att de moderater som väljs till denna kommunfullmäktigeförsamling avser att följa folkomröstningen i Stockholms stad. Men vi har klargjort hela tiden

hur vi ser på den här frågan. Stockholms stad avger sin viljeyttring och det är riksdagen som fattar beslutet. Den lagen är det faktiskt ni själva som har skrivit. Det är ni och inte vi som har skrivit lagen om detta och att det är ett riksdagsbeslut. Det är nu inte helt orimligt därför att det berör så många människor. Andra här har varit inne på att det också berör väldigt många fler än dem i Stockholms län, så det är väl rätt rimligt att det är ett riksdagsbeslut.

Anförande nr 124

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag får göra dig besviken, Sten. Det är inte så att trafikminskningen håller på att försvinna, utan trafiken är fortfarande betydligt mindre än vad den var innan försöket inleddes. Det har ju varit en snörik vinter, och man kör mer när snön har försvunnit. Men det är fortfarande en kraftig minskning jämfört med tidigare.

Det är inte så att vi stänger ute utom-stockholmare från Stockholms stad. De är mycket välkomna, och med utbyggd kollektivtrafik underlättar man för både länsbor och för dem som bor i andra län att komma till Stockholm. Men det är miljön i Stockholms stad som vi värnar; det är det som är syftet med försöket. För miljöns skull och för de boendes skull är en minskad biltrafik helt nödvändig.

Anförande nr 125

Borgarrådet N o r d i n (m): Ann-Marie Strömberg! Indikatorerna på vad som sker med trafikutvecklingen är rätt tydliga. Men det här kommer väl stockholmarna själva att ta intryck av – sina egna upplevelser.

Jag kan bara säga att ni har blivit er egen propagandas fånge. Ni väljer att hålla en jublande presskonferens redan den första dagen på biltullsexperimentet. Därefter har det tillkommit 126 000 passager per dag. Då får ni nog ta en debatt om att trafiken ökar.

Anförande nr 126

J a n V a l e s k o g (s): En aspekt på detta som jag tycker att Sten Nordin glömmer bort att ta upp är det faktum att det är en lokal skatt som vi pratar om. Jag är fullständigt övertygad om att om man skulle ha en omröstning om lokala skatter i Danderyd, Lidingö eller någon annanstans så skulle moderaterna där vara mycket tydliga när det gäller att det skulle framgå vad skattepengarna skulle användas till. Det vill vi också, och det är därför valsedeln ser ut som den gör.

Ni ville inte det i de omröstningar som ni hade för ett par år sedan. Ni såg noga till att medborgarna ute i länets kommuner inte fick veta vad pengarna skulle gå till. Då gick också omröstningarna som de gick. Nu vill ni av samma taktiska skäl hålla undan den frågan och skicka ut propaganda av olika slag som motsäger uppgiften om att pengarna som blir över ska hit. Ni räknar på olika sätt med Handelskammarens hjälp och så vidare.

Som jag ser det är det ren taktik och ett sätt att helt enkelt förvirra debatten. Det borde egentligen vara ganska enkelt. Folk får se hur det fungerar, de får ta ställning och de får också veta att pengarna kommer tillbaka till regionen.

Anförande nr 127

Borgarrådet N o r d i n (m): Nu blev du offer för ditt eget önsketänkande, Janne! Det här är ju ingen lokal skatt. Det är en statlig skatt. Det är därför det också är riksdagen som har avgörandet. Om det skulle vara en lokal skatt kräver det såvitt jag förstår en grundlagsändring. Även om ni skulle vinna folkomröstningen så dröjer det i så fall sex sju år innan det kan bli biltullar här igen, och det kunde ju vara skönt.

Detta bidrar till otydligheten. Ni kör ett experiment. Ni har beviljat er själva 4 miljarder för att köra det. När vi sedan ska gå till folkomröstning så beskriver ni det som vi röstar om som någonting helt annat. Det är lokal skatt, allting går tillbaka till regionen eller lite grann går tillbaka till regionen – beroende på vem som pratar och när. Ni bidrar verkligen till att frågan är helt förvirrad när ni plötsligt kastar in nya argument som inte stämmer överens med ert eget experiment och er egen lagstiftning.

Anförande nr 128

A b i t D u n d a r (fp): Med biltullar minskar fattiga föräldrars möjligheter att skjutsa sina barn till innerstadsskolor. Rika får mindre köer. Trängselskatter löser inte miljöproblemen. Detta är mina argument. Men varför tvingar ni fram era argument före nej-sidans? Vi som röstar nej tolkas enligt valsedeln som att vara emot kollektivtrafiken och att inte vilja förbättra miljön. Är inte det konstigt?

Jag tycker att det är skamligt för Stockholm. Jag läste i ärendet att detta är den första folkomröstningen i Stockholms historia, och den sker under odemokratiska former. Jag anser som ledamot att detta är odemokratiskt. Jag känner mig kränkt för att ni tvingar på folk era argument före mina argument.

Jag tappar tilltron till det här. Jag som har en helt annan politisk bakgrund har haft stor tilltro till konsensus och till sakpolitiken i Sverige och inte minst i Stockholms stad. Jag har varit ersättare och ledamot i fem sex år här nu. Det här har blivit en stor besvikelse för mig. Hur kan ni göra detta?

Hur kan ni tvinga på folk argument när vi andra tycker annorlunda? Miljöpartiet sitter och säger att våra argument är fel och att vi tänker fel. Ni kan inte tänka, säger ni. Detta är taktiken. Ni tvingar på andra era argument och säger att vi är mentalt helt förstörda och inte förstår vårt eget bästa.

Ändå klagar man på att atmosfären i den här salen har blivit så dålig och att det är dåligt språkbruk, dåliga diskussioner och så vidare. Men själv tar man inte sitt eget ansvar. Jag blev glad när finansborgarrådet för första gången sade att hela förfarandet var odemokratiskt. Då tändes hoppet för mig. Jag trodde att du skulle göra tvärtom. Jag trodde att du inte skulle behandla oppositionen såsom du själv har blivit behandlad.

Jag vill avsluta med det som Voltaire säger: Jag avskyr dina åsikter, men jag är beredd att dö för din rätt att framföra dem.

Anförande nr 129

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ja, du Abit – om man blir kränkt av att det finns olika uppfattningar så ska man nog inte ägna sig åt politik. Då går man omkring och känner sig kränkt för jämnan. Jag förstår inte din argumentation. Vi tycker väldigt olika i den här saken, och då blir det debatt.

Jag har också en fråga. Jag vet inte om du hörde vad du själv sade. Du säger att trängelskatter inte ger bättre miljö. Under de första dagarna av försöket minskade trafiken med mellan 25 och 28 procent. Du vill alltså påstå att minskad trafik inte förbättrar miljön. Menar du allvar?

Anförande nr 130

A b i t D u n d a r (fp): Jag menar allvar. Det är odemokratiskt, det ni håller på med. Jag är emot trängelskatten därför att jag tycker att det är en klasslag. Jag tycker att rika får bättre körmöjligheter i Stockholm. Fattiga barn får inte möjlighet att välja skola. I innerstadsskolorna Matteusskolan, Johannesskolan och Östermalmsskolan kommer 20 procent av barnen från förorten. Ni kränker dem. Detta är mina argument. Ni tar rätten från dem att åka och få lugn och ro i skolorna och en bättre framtid. Dessa argument menar vi är jätteviktiga, för de är sociala argument. Men ni inskränker vår rätt att framföra våra argument. Vi får inte framföra dem. Jag menar att det är odemokratiskt.

Anförande nr 131

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Som ganska ofta här i salen blir jag lite förvirrad. Jag får å ena sidan höra att partierna här i salen har åtagit sig att respektera resultatet i folkomröstningen. Å andra sidan får jag höra väldigt starka ord – att det här är totalt odemokratiskt och allt möjligt. Man kan diskutera formuleringen. Men är detta totalt odemokratiskt, såsom det påstås? Kan man då över huvud taget lita på politiker som säger att de kommer att följa en totalt odemokratisk folkomröstning? Det är en märklig tanke. Man bör fundera över vilka ord man använder.

Man kanske också borde fundera över ifall det finns lärdomar från den här processen som vi kan använda så att debatterna inte blir så konstiga som den här.

Anförande nr 132

A b i t D u n d a r (fp): Plötsligt blev det känsligt! Jag menar att det här är odemokratiskt, och det står jag för. De argument ni skriver här är inte mina argument. De argument som står här är era argument. Jag har respekt för dem. Men ni har inte respekt för våra argument. Det är det jag efterlyser. Varför tvingar ni fram dessa argument som sanna och tycker att vi andra ska acceptera dem?

Det finns en åsiktsskillnad. För enkelhetens skull har vi därför föreslagit att vi inte skulle ha några argument över huvud taget på valsedlarna. Det kan vi ha på torget

och bland medborgarna. Där kan vi diskutera sakfrågorna. Men det här är rena propagandan. Det är era argument. Varför ska vi se saker i ditt perspektiv och inte i andras perspektiv?

Du känner till vad Voltaire sade. Fast du inte gillar mina argument så måste du lyssna på dem. Vi måste ha lika villkor, lika arenor och lika möjligheter. Det är det som det handlar om.

Anförande nr 133

Göran Holmström (kd): Herr ordförande, fullmäktige! Vi är många som tycker att det är upprörande att alla människor som åker in och ut ur stan och som bor i andra kommuner inte ska kunna påverka i den här folkomröstningen. Jag vill gärna fråga er: Med vilket argument försvarar ni att en innerstadsbo som kör i innerstaden utan att passera någon zongräns får möjlighet att rösta, men inte en pendlare som varje dag eller åtminstone flera gånger i veckan kör från Nynäshamn, från Södertälje eller från Sollentuna och måste betala avgift? Vad är skälet till det?

Kommunallagen har anförts som ett skäl, men det står ju staden fritt att ta in synpunkter från fler än dem som bor i kommunen och låta detta ingå i det underlag som vi ska basera vårt ställningstagande på. Detta har föreslagits i KSL och i kommunfullmäktige.

Jag har ytterligare en fråga till er om vem som ska få påverka. Kan ni vara opåverkade av om människor i andra kommuner i vårt län skulle rösta för eller emot trängselskatten?

Sedan kommer vi till diskussionen om riksdagsbeslutet som vad jag förstår till syvende och sist avgör trängselskattens framtid. Ni kritiserar ju oss för att vi anser att riksdagen ska ta hänsyn till ett bredare underlag. Men vad ska era partier i riksdagen basera sitt ställningstagande på? Är det ett brett underlag eller enbart en kommuns yttrande? Eller är det kanske en snävare krets som ska avgöra, till exempel Göran Persson och Peter Eriksson som återigen är de enda som ska få ha inflytande i den här frågan?

Anförande nr 134

Åsa Romson (mp): Jag måste fråga Göran Holmström om det är så att han pläderar för det som Jan Björklund har frångått i sin argumentation, det vill säga att vi i den folkomröstning som vi ska fatta beslut om i kväll ska räkna in röster där det kanske är en helt annan fråga på valsedeln som alla partier gemensamt eller vissa partier har beslutat om i respektive fullmäktige. Jag trodde hade vi var överens om att det i alla fall var demokratiskt fullständigt omöjligt. Då skulle vi liksom inte ha någon ordning och reda på någonting.

Nu förstår jag också att Göran med sin bakgrund stöder det samarbete som man i alliansen har i riksdagen om att riksdagen ska ta hänsyn till ett bredare underlag. Sedan ställer han frågan om vad våra partier ska göra. Ja, vårt parti har klargjort i vårt partiprogram att det bör vara möjligt att införa trängselavgifter i de stora

städerna och att det är kommunerna själva som ska avgöra det. Det har vi löst med den lagstiftning som nu finns. Det är Stockholm som ska avgöra.

Anförande nr 135

G ö r a n H o l m s t r ö m (kd): Ni kommer ju inte ifrån att den här frågan fick en väldigt olycklig start från början. Den tvingades på Annika Billström och Stockholms stad genom ett beslut ovanifrån. Sedan har en väldigt stor del av hanteringen gått ut på att försöka lappa och laga, och nu ska man vända det hela rätt.

Också jag inser att folkomröstningen är oerhört viktig som en signal till oss politiker. Men man kommer inte ifrån att när riksdagen fattar sitt beslut vore det rimligt att en bredare krets fick delta. Det kan inte Åsa Romson ha någonting emot.

Anförande nr 136

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande, fullmäktige! Nu tar vi det igen. Vi är överens om formuleringen av frågan. Vi är också överens om det faktum att det ska avhållas en folkomröstning. Den debatten tycker jag att vi kan lägga ned. Vi är inte emot folkomröstningen. Vi är inte emot frågan.

Sedan spekulerar jag om man inte skulle kunna ersätta en hel del av det som vi i den här salen gör med något slags namnstämpel, som Adolf Fredrik hade, på vilken det står "majoriteten". Tänk, vad mycket pengar vi skulle spara! Det är ju så det går till. Det är ändå ni som bestämmer. Ni har haft god tid på er – elva månader enligt Åsa Romson, och det är säkert sant – för att försöka nå en gemensam lösning när det gäller formuleringen av texten på valsedlarna. Konflikten har varit känd. Våra åsikter har varit kända från början. Ingenting har hänt. Vi står här i dag.

Det är inte bara tråkigt, det är på något vis symtomatiskt för det sätt på vilket majoriteten bedriver politisk verksamhet i Stockholm. Det självklara i en folkomröstning är att man har två tydliga beslutsalternativ, ett ja och ett nej. I stället för att ha en valsedel med ett nej på och en valsedel med ett ja på har ni valt att stoppa in en helt annan, starkt tendentiös text som dessutom innehåller saker som är direkt felaktiga. Ni har inga garantier för att det kommer att gå tillbaka några pengar till regionen för kollektivtrafiksatsningar.

Förra gången som vi diskuterade den här frågan i salen försökte jag påpeka för bland annat för Miljöpartiet att det inte spelar någon roll om man säger hundra gånger att månen är en grön ost, för det blir den inte. Men jag får en väldigt stark känsla av att ni faktiskt tror att det är så. Om Åsa Romson tillräckligt många gånger i den här talarstolen säger miljöavgift i stället för trängselskatt, så tror hon att det blir en sådan. Men Åsa Romson har fel. Så blir det inte. Det ni pratar om och det ni tror att vi ska folkomrösta om är någonting helt annat.

Sedan anklagade Annika Billström oss för att vilja flytta frågan till ett annat parlament, och det tyckte jag var lite spännande. Ja, men det har ni ju redan gjort. Frågan är redan flyttad till ett annat parlament, det vet alla. Det är inte vi som bestämmer.

Ni tycks också anse – och det är egentligen det mest upprörande av allt – att ansvaret för den här konflikten och oenigheten på något vis vilar på oss. Det är vårt fel. Det är faktiskt ganska hårresande. Ni är väldigt förtjusta i att skjuta över ansvaret på oppositionen för saker som vi är oeniga om. Men det är ni som utgör majoriteten. Det är ni som äger frågan. Det är ni som har initiativet. Det är ni som äger processen.

Är det så att ni är intresserade av att komma överens med oss i den här frågan hade vi kunnat bli överens, men ni var inte intresserade av det. Därför står vi här i dag med två valsedelsförslag, vilket är djupt otillfredsställande och djupt odemokratiskt.

Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation.

Anförande nr 137

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Återigen nämns ordet odemokratiskt. Kommer Moderaterna att följa resultatet av en odemokratisk folkomröstning? Jag har inte hört svaret. Det blir lite konstigt att diskutera en sådan fråga. Dessutom kan jag hålla med dig om att valsedelns formuleringar är lite märkliga. Jag skulle inte ha formulerat det så, men Sverige har en tradition av märkliga folkomröstningar.

Nu står det på sidan 1 753 väldigt tydligt med stora bokstäver: JA eller NEJ – till skillnad från de flesta folkomröstningar som har hållits i staten Sverige. Så texten är trots allt ganska bra där ett ja betyder ja och ett nej betyder nej.

Anförande nr 138

C e c i l i a B r i n c k (m): Nu blev det riktigt intressant. Skulle jag då kunna få lov att fråga vad Paul Lappalainen tycker att det borde ha stått på valsedlarna i stället?

Anförande nr 139

R o l f K ö n b e r g (m): Ordförande, fullmäktige! För tre veckor sedan hade vi demokrati under hela kvällen. I kväll är det betydligt mindre av den varan. Den går mot noll, som statistikerna säger.

Dagens fullmäktige är faktiskt det yttersta beviset för att makt går före rätt, och då har, som bekant, rätten ingen makt.

Nyss utgick ett principiellt viktigt ärende på grund av världshistoriens senast upptäckta missförstånd, eller om det var så att majoriteten helt plötsligt inte hade majoritet längre, vad vet jag.

Nu behandlar vi å andra sedan världshistoriens snabbaste och smidigaste återremiss. Det tog valnämnden drygt två dygn att utan något underlag och utan någon ärendeberedning från dess kansli rösta ned oss igen. Jag är medveten om att det lär vara formellt korrekt, men det var knappast avsikten med kommunallagens regler om återremiss.

Apropå makt så sade Annika Billström i sitt inledningsanförande: "Om jag har förstått saken rätt har valnämnden behandlat frågan". Du låter som att du har ställt dig utanför alltihop: "Oj då, nu har visst lilla valnämnden också behandlat frågan. Tänk så det kan bli". Det där är ju trams, och det vet alla i den här salen. Tvärtom styr du nu frågan hårdare än någonsin. Stå för det! Säg inte: "Om jag har förstått saken rätt ..." Det har du för övrigt inte, men det är en annan sak.

Det var trevligare under den korta tid som du tyckte att alla skulle få skriva vad de ville på sina valsedlar i stället för ja-argument på nej-sedeln. Den tiden var för övrigt nästan lika kort som den tid när du var för bostadsrättsbildning i ytterstaden förra gången, 1999. Eftersom vi inte fick debattera den frågan vill jag ändå peka på ett mönster.

Annika Billströms åsiktsmässiga utveckling går förvisso med stormsteg fram och tillbaka. Dock slutar det alltid illa. Efter korta perioder av insikt slutar det alltid med att ingen annan än Annika Billström ska bestämma över andras bostäder eller över andras valsedlar. Det är samma princip som gäller. Väljarna ser den här maktutövningen, tro ingenting annat.

Jag yrkar bifall till den borgerliga reservationen.

Anförande nr 140

J a n V a l e s k o g (s): Ordförande, fullmäktige! Vi pratar här om en statlig skatt som tas ut lokalt i Stockholm. Därför ska stockholmarna naturligtvis också få veta vad pengarna går till. Det är en demokratisk rättighet. Många av oss skulle vara mycket tveksamma om inte den saken var utredd, men det är den, som de flesta av oss här vet.

Vilka ska då få rösta? Det är den frågan som diskussionen handlar om. Då kan det vara bra att påminna om vad miljöavgifterna ändå står för.

Det är ju stockholmarna i vår stad som påverkas mest av miljöavgifterna. Det har blivit lugnare trafik och högre trafiksäkerhet samtidigt som färre dödas och skadas i trafiken. De påverkas mest av större framkomlighet. Det handlar i första hand om stockholmarnas miljö och trevnad i stadsmiljön. Frågan gäller främst kollektivtrafiken och dess effektivitet i vår kommun.

Det är främst stockholmarna som drabbas av en förtida död i akuta lungsjukdomar på grund av trafikens partikelutsläpp. De med astma får försämrat hälsotillstånd. På grund av omfattande trafik är det stockholmare som får lunginflammation, hosta och bronkit. Det är stockholmare som får lungcancer till följd av trafikens partikelutsläpp, vilket också medför högre dödlighet och ökad risk för hjärtattack. Detta gäller främst stockholmarna, och särskilt de känsligaste i vår stad, nämligen barn och äldre.

Således: Det handlar om stockholmarnas hälsa, trafiksäkerhet, framkomlighet, miljö och invånarnas liv och död, och därför ska också stockholmarna avgöra detta.

Anförande nr 141

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag har varit på landet där det har varit väldigt kalla havsvindar. Det är därför som jag har blivit förkyld. Tro inget annat, herr Valeskog.

Det jag blir ytterst förvånad över att höra är till att börja med alla dessa överord om hur livsfarligt det är att bo i Stockholms innerstad. Jag vill verkligen varna för att använda sådan här skrämselpropaganda när man debatterar och argumenterar i för övrigt seriösa frågor. Det här har vi talat om tidigare i miljödebatter, och det kommer vi nog att fortsätta att göra.

Stockholmarna har en lokal skatt. Ja, den heter kommunalskatt. Valeskog sade alldeles nyss att man ska argumentera på valsedlarna. En logisk fråga blir då: Vad ska vi ha på våra valsedlar? Jo, vi ska ha kommunfullmäktiges hela budgetlunta.

Anförande nr 142

J a n V a l e s k o g (s): Jag tycker ändå att det var värt att påminna om att det är en ganska allvarlig sak vi pratar om, de miljöproblem som vi har kanske framför allt med partikelutsläppen. Det är inget hugskott eller något som jag står här och pratar om i egen sak. Björn Ljung vet mycket väl att det har diskuterats i många olika sammanhang.

Det finns forskare som har räknat om dessa siffror och visat vad det handlar om i antalet sparade liv. Sedan kan man tro på dem eller inte. Från Institutet för folkhälsa och klinisk medicin räknar man med att det under ett års tid med det här försöket skulle sparas omkring 30 personers liv i Stockholm. Då handlar det om just kopplingen till partikelutsläpp. Så det är allvarliga saker vi pratar om, helt klart.

Anförande nr 143

E w a S a m u e l s s o n (kd): Jag förstår att du inte gärna lyssnar till din partiordförande som tydligt och klart vid flera tillfällen har sagt att bilen har kommit för att stanna.

I stället handlar det om att se till att tekniktrustningen utvecklas så att bilarna blir mer miljövänliga. Det går att ställa högre krav på bilindustrin.

Sedan är det intressant att människor alltid utgår ifrån sig själva. Jag har hört flera personer som säger att de alltid har åkt kollektivt, men att de nu väljer att åka bil eftersom man tar sig så snabbt fram. Om man tycker att det blir för dyrt med trängselskatten kan man i stället ta med sig matlåda till jobbet, för då blir det ungefär plus, minus noll. Människor tänker rationellt på vad som är bäst för deras egen familj.

Anförande nr 144

J a n V a l e s k o g (s): Jag tänkte presentera två nya uppgifter för den här församlingen om partiklarnas farlighet. Det är faktiskt så att Stockholm har faktiskt

två av de farligaste gatorna i hela Europa när det gäller mängden partiklar. Nummer ett på den listan är Hornsgatan och nummer två är Sveavägen.

Det handlar kanske inte så mycket om teknik och om utsläpp från motorer, för det är en annan sak. Som bekant handlar partiklarna mest om saltningshalten och dubbdäcken. Minskningen på 15–25 procent kommer självklart att ha en stor effekt på stockholmarnas hälsa, hur mycket kan man diskutera men att minskningen kommer att ha en positiv effekt, det är helt klart.

Anförande nr 145

B j ö r n L j u n g (fp): Fru ordförande, fullmäktige och åhörare! När jag tog del av debatten om valsedlarnas utformning blev jag ärligt och uppriktigt väldigt förvånad när jag fann hur det kunde vara möjligt att man återigen diskuterade ganska långa textavsnitt på en folkomröstningsvalsedel över huvud taget. Beklagligtvis deltog vi själva i ett sådant ”mickel-mackel” under Linje 2 i folkomröstningen om kärnkraft 1980. Men jag hade hoppats att vi hade lärt oss något av det misstaget. Det är alldeles självklart att dessa texter kommer att kunna tolkas på många olika sätt, vilket också flera statsvetare har sagt. Detta om fakta.

Sedan måste jag tala om hur jag verkligen innerst inne känner i den här frågan. Jag är glad över att vi har infört demokrati i Sverige. Det här är en fråga som behandlas på det sätt som är så typiskt för de argument som demokratimotståndarna använder sig av. Det finns risk för att en liten majoritet förtrycker en mycket stor minoritet, och det är precis vad det här handlar om.

Jag är uppriktigt sagt väldigt ledsen över att det kan vara på det här sättet, att ett stort demokratiskt parti som Socialdemokraterna, som utövar sin makt på det här viset. Ett bättre uttryck för detta, som jag ibland kan tycka låter väldigt trist, än maktens arrogans kan jag knappast hitta. Men innerst inne är jag väldigt besviken över att det kan bli så här i en demokrati.

Det kan komma leenden från Miljöpartiets sida. Man kan tycka att det här är tramsigt, som någon sade. Det var också någon som sade att det här är så demokratiskt som det över huvud taget är möjligt. Det var finansborgarrådet Annika Billström som sade det. Om man då tycker att oppositionens argument i en så viktigt fråga som hur man utformar en valsedel i en folkomröstning är tramsigt och att det är tillräckligt demokratiskt att man fattar ett beslut med några få rösters övertikt som kör över en mycket stor minoritet, då tycker jag att man lämnar mycket övrigt att önska när det gäller synen på demokrati. Det tycker jag är jättetråkigt.

Sedan tror jag tyvärr att en av mina företrädare i talarstolen, nämligen Rolf Könberg, har fel på en punkt. Han säger att väljarna kommer att genomskåda det här demokratiska maktspelet. Jag tror att det tyvärr är värre än så. Väljarna kommer att dra oss alla över en kam och säga: ”Nu käbblar de igen, och de kan inte ens komma överens i den här frågan”. Regnar det på prästen så stänker det på klockaren. Tyvärr drabbas vi alla av denna maktens arrogans från Socialdemokraterna. Det är sorgligt.

Anförande nr 146

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Återigen tas det till stora ord som jag inte riktigt förstår. Ni säger att en majoritet förtrycker minoriteten. Jag har suttit med i den här församlingen i åtta år. Under en annan period var det en annan majoritet som styrde. Den majoriteten styrde med en väldigt liten övervikt och förtryckte därmed alla av oss i stora frågor. Men jag slogs aldrig av tanken att det skulle betraktas som odemokratiskt bara för att en majoritet körde över oss. Sånt är livet. Det är en del av livet.

Sedan bör man använda lite hyfs. Vilket förslag kom Folkpartiet med från början angående sina valsedlar?

Anförande nr 147

B j ö r n L j u n g (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag tror att en så klok och framstående person som Paul Lappalainen mycket väl förstår vad jag säger, och det är där skon klämmer i själva verket.

Det här är en stor fråga. För första gången i Stockholms stad ska vi genomföra en folkomröstning. Det är inte en fråga om några procent som till exempel när det gäller kommunfullmäktiges budgetar. Det finns också andra formella beslut som är stora och viktiga. Men detta den djupaste demokratiska fråga som man kan tänka sig, en fråga som man ställer till folket för att få svar på. Det är den skillnad som jag ville peka på jämfört med beslut som vi fattar varannan måndag här under hela året. Det är därför som det här är ett så stort ingrepp i demokratisynen. Men du delar tydligen inte den uppfattningen. Det är tråkigt, Paul.

Anförande nr 148

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, fullmäktige! Jag tycker att det är ganska spännande att få vara med om Stockholms första folkomröstning. Men det som känns lite jobbigt när man hör den här debatten är att oppositionen försöker att framstå som de enda sanna demokraterna och att vi i majoriteten skulle vara de stora odemokraterna i detta sammanhang.

Det är flera saker som man bör tänka på. Bland annat slår det mig att det dagen före det senaste KSL-mötet – alltså Kommunförbundet i Stockholms län – kom ett brev via e-mejl från Mikael Odenberg, Jan Björklund, Mats Odell och Åsa Torstensson där man uppmanade kommunerna i Stockholm att genomföra en folkomröstning. På den grunden och baserat på ett helt oberett ärende beslutade KSL, där den sittande majoriteten är den motsatta till den som vi har här, att uppmana kommunerna att anordna och samordna en folkomröstning. Så kan man förvisso göra. Det är inget som hindrar KSL att göra på det viset. Men det är anmärkningsmärkt att ärendet var helt oberett. Det bestod av ett papper som ordföranden delade ut 15 minuter innan mötet börjande. Jag tycker inte att det är rimligt.

I det sammanhanget måste man också fråga sig: Vilka är det som har rådighet över ett sådant beslut? Vad fyller en folkomröstning för funktion? Landstiget har gjort en prövning och kommit fram till att man inte har någon rådighet över den här frågan. Kommer en annan kommun att ha den rådigheten? Nej, det är mycket tveksamt.

Sedan måste man också se till rimligheten i att en annan kommun fattar beslut och att andra kommuner ska vara med och påverka i frågan som sådan. I Stockholm berörs vi alla av detta i form av miljöutsläpp och så vidare, men är det rimligt att dessa kommuner ska vara med och fatta beslut? I Haninge är det 8 000 av 71 000 invånare och i Sollentuna är det 7 000 av 60 000 invånare som pendlar och som är berörda av den här frågan. Jag tycker att det är tveksamt.

Slutligen måste man fråga sig: Vad spelar det för roll hur man kommer att rösta i dessa folkomröstningar när ni i oktober i tidningen Riksdag & Departement uttalade: ”Eftersom vi inte vill ha den här folkomröstningen kommer vi inte heller att lyssna på den om vi vinner riksdagsvalet”?

Jag undrar vilka det är som är de sanna demokraterna i det här sammanhanget.

Anförande nr 149

Borgarrådet N o r d i n (m): Det är ju märkligt att Teres Lindberg är så bekymrad över att de borgerliga gruppledarna i riksdagen före valet och före folkomröstningen klargör vad man i riksdagen avser att ha för underlag när man ska behandla frågan. Jag tycker tvärtom. Det är väl precis så som man ska bete sig, att klargöra detta före valet och före folkomröstningen så att alla vet vad som gäller.

Jag kan bara konstatera att den här visan kommer att vevas om och om igen från er sida, att övriga regioner inte har med detta att göra. Ert budskap är: ”Stick! Ni har inte med det här att göra.” Det är otroligt märkligt.

Någon annan gång vänder ni er till den övriga regionen och vill samarbeta, inte minst när det gäller trafikbeslut eller propositioner om hur mycket pengar som ska komma den här regionen till del. Då har vi all anledning att samarbeta från Nynäshamn till Norrtälje och gärna också med andra regioner. Men i den här frågan säger ni: ”Nej, i den här frågan ska ni inte lägga näsan i blöt, för det här har ni inte med att göra”.

Anförande nr 150

A b i t D u n d a r (fp): Jag vill bara säga att det är sorgligt att ni inte förstår den princip som vi diskuterar. Är det rimligt man tvingar på någon annan sina argument? Vi har olika argument, men ni lyssnar inte. Ni ägnar er bara åt maktdemonstration, ingenting annat. Ni kör över oppositionen, och det menar vi är odemokratiskt.

Vi har haft olika uppfattningar, men i sakfrågorna har vi ändå hållit oss till spelreglerna. Det tycker jag inte att ni gör. Ni tvingar på mig som ledamot era argument, och detta kallar jag odemokratiskt. Om man läser dessa protokoll om 50 år tror jag att man kommer fram till samma slutsats som jag gör nu. Detta är en odemokratisk form.

Anförande nr 151

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, Abit! Baksidan av demokratin är ju ändå att det är en majoritet som bestämmer. Det betyder att minoriteten alltid kommer att bli överkörd vad det än handlar om för fråga. Om det är odemokratiskt

eller inte att det är en majoritet bestämmer är upp till var och en. Det är väl det som är det tråkiga med demokrati som styrform.

Men det jag tycker är djupt tragiskt är att man i riksdagen uttalar att man, oavsett vad de ute i kommunerna, i länet eller vilka det nu är som kommer att vara med och rösta tycker, om man vinner valet och får den lagstiftande makten tänker säga nej, därför att man tycker att det är ett dåligt förslag. Det tycker jag är djupt odemokratiskt.

Anförande nr 152

E w a S a m u e l s s o n (kd): Men, Teres Lindberg, det måste väl ändå vara en viss skillnad mellan att bli påtvingad trängselskatt i Stockholms stad genom ett krav från Miljöpartiet och att borgerliga företrädare uppmanar kommunerna att folkomrösta. Beslutet ligger ju ute hos kommunerna. De blir bara uppmanade att göra det, men beslutet ska fattas i varje enskild kommun.

Om jag var du skulle jag nog ligga ganska lågt när det gäller att vara demokratins företrädare. Massor av väljare i Stockholms stad har lagt sin röst på Socialdemokraterna som lovat att inte införa trängselskatt. Valresultatet hade kunnat bli ett helt annat om ni hade varit ärliga före valet.

Anförande nr 153

Borgarrådet L i n d b e r g (s): Ordförande, Ewa! Det är just det som är problemet. Det här ärendet som ni har framför er på bordet i dag är berett av flera nämnder och av kommunstyrelsen. Det är andra gången som det tas upp i fullmäktige. Just för att vi har tyckt att det inte har varit tillräckligt berett har vi återremitterat ärendet till valnämnden, precis som ni efterfrågade.

Jag tycker att det är fullständigt rimligt att man kommer med uppmaningar och gör politiska utspel, men i det här sammanhanget handlar det om KSL som fattade ett beslut där den enda beredningen var en uppmaning från fyra partier. Jag tycker att den beredningsformen var mycket märklig. Det måste ju vara lite mer än så. Jag tycker att du ska akta dig för att vara den sanna demokratins förespråkare, Ewa Samuelsson.

Anförande nr 154

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Till Teres vill jag säga att jag tycker också att det är stor skillnad mellan att uppmana och att diktera. I KSL bereddes exakt samma ärende väldigt noggrant ett år tidigare, men det kanske är för kort tid för dig för att hinna läsa in det.

Per Bolund säger att dagens försök med biltullar är ett stort paket. Var är då kringfartslederna som du så gärna vill ha, Per? Var är vägsatsningarna som du så gärna vill ha, Per? Det här är väl för tusan inget stort paket. Det är en liten present från sossarna i regeringen till miljöpartister och vänsterpartister i riksdagen, en present som mycket enkelt köpte de två stödpartiernas röster. Men någon genomgripande trafikpolitik finns inte i det här paketet. Det är en liten tårtbit.

Den här staden och den här regionen behöver nya vägsatsningar och en genomgripande syn på hela trafiksituationen. Vi förstår att miljöpartister och vänsterpartister anser att andra kommuners invånare – särskilt de bilburna grannarna – smutsar ned mer än vad stockholmarna gör. Vi förstår också att i Vänsterpartiets och Miljöpartiets Stockholm är andra än stockholmarna inte välkomna.

En sådan politik vill vi på den här sidan inte ha. Men Margareta Olofsson vill ha det. Hon säger: "De kommer hit och smutsar ned luften". Åsa Romson anser att det är andra kommuners invånare som gör att småbarnen på Hornsgatan tvingas att andas in smutsiga partiklar. Är innerstadsbilisternas bilare renare kanske?

Suck! När startade försöket egentligen? Jo, den 3 januari. Hur såg väglaget ut då tror ni? Och hur var det med helgerna? Hur många var lediga? Alltså jag skulle vilja veta hur mycket trafik vi hade haft om det inte hade funnits biltullar.

Sedan säger Janne Valeskog: Siffrorna över smutsiga partiklar som orsakar stockholmarnas – bara de som är skrivna i Stockholm förstås – för tidiga död avser inte partiklar som kommer enbart från bilister som kommer från andra kommuner. Vill du vara vänlig att tala om det för dina polare i Vänsterpartiet och Miljöpartiet!

Vill du också fundera över hur vi ska kunna minska partikelutsläppen också på andra sätt, kanske genom nya vägbeläggningar och nya däck eller är det bara så att du kan stå här i talarstolen och skrämja livet ur folk: "Flytta inte till Stockholm. Vi vill inte ha er här". Vi har förstått nu att alla tre partier på er sida vill ha bara dem som är skrivna i Stockholm här. Ni vill inte ha några andra här. Snacka om *von oben*-attityd!

Anförande nr 155

P e r B o l u n d (mp): Man vet inte om man ska skratta eller gråta över den här debatten. Först blir vi som genomför den första folkomröstningen i Stockholms stad beskyllda av oppositionen för att vara odemokratiska. Sedan blir vi beskyllda för att vi inte har någon genomgripande trafikpolitik. Det måste jag säga var lite överraskande. Så har det inte låtit tidigare.

Faktum är att det här är första gången som Stockholms stad har använt ett verktyg för att få bort köer och trängsel. Dennispaketet, som vi pratade om tidigare, var ju inte i närheten – enligt de prognoser som fanns då – att lösa trängselproblemen på det sätt som vi nu har lyckats med nu. Inge-Britts ringleder, som hon så gärna vill bygga, har över huvud taget inte någon chans att få den effekten på köer och trängsel. Det skulle snarare permanenta köer och trängsel enligt alla prognoser som har gjorts av Vägverket och andra intressenter.

Att säga att det här inte är något stort paket och att det inte får någon stor effekt är ju rent nys.

Anförande nr 156

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Genomgripande trafikpolitik är någonting helt annat, Per, än en tårtbit som består av inrättande av biltullar. Jag trodde att du hade

förstått att det finns mycket annat inom trafiken. Det finns bussar, båtar och allt mellan himmel och jord. Det finns också behov av andra typer av insatser.

Ert försök är inte genomgripande trafikpolitik. Ert försök är dyrt och innebär att man spelar bort stockholmarnas skattepengar.

Anförande nr 157

Ann-Marie Strömberg (v): Nu är det ju inte så att trängselskatten är den enda åtgärden i vårt trafikpaket. Det ingår också utbyggd kollektivtrafik, vägsatsningar och jag skulle gärna vilja återkomma till min favorit i repris, nämligen nedgrävning av Älvsjövägen. Vi hade också gärna sett E 18 i en tunnel. Det finns vägsatsningar som vi ställer oss bakom. Trängselskatten är en del i en sammanhållen och genomtänkt trafikpolitik.

Andra kommuners invånare är väldigt välkomna till Stockholm, men när man lyssnar på er verkar det som att det bara finns ett sätt att ta sig till Stockholm på, nämligen med bil. Genom vår utbyggda kollektivtrafik underlättar vi för alla människor att komma till Stockholm, inte enbart de bilburna. Även de bilburna får ju glädje av ökad och förbättrad framkomlighet.

Slutligen innebär redan en 10-procentig minskning av trafiken en väsentligt förbättrad miljö. Så du behöver inte vara orolig, Inge-Britt, det här försöket har slagit väldigt väl ut.

Anförande nr 158

Inge-Britt Lundin (fp): Ann-Marie, det är väldigt svårt att i dag säga att det här har slagit väldigt väl ut. Vi får väl se vad som händer nu när folk börjar köra bil och siffrorna för de snöfria månaderna kommer, när trafiken ökar igen.

Ja, det har blivit utbyggd kollektivtrafik främst för våra grannkommuner, och det är väl jättebra. Det är därför som vi tycker att också de bör vara med om att rösta om försöket. Du borde kanske ha varit så demokratisk, men jag tror inte att ni på er sida vet vad demokrati är.

Anförande nr 159

Jan Valeskog (s): Detta med partiklar är hälsofarligt, Inge-Britt Lundin. Det är dödligt, och det är väl bevisat. Som jag sade hör Hornsgatan och Sveavägen till de två farligaste gatorna av samtliga vägar i Europa där man har gjort mätningar när det gäller mängden partiklar.

Vi har en trafikpolitik som innebär att man också satsar på vägtrafiken. Ni har en otroligt kort horisont, och det finns något som ni ofta glömmer bort. Enligt den regionala utvecklingsplanen räknar man med att vi blir 300 000 fler människor fram till 2030, vilket påverkar hela den här regionen. Vi behöver fler vägar och järnvägar. Vi behöver också miljöavgifter av något slag. Det här försöket, som har varit väldigt framgångsrikt, visar ju på en möjlighet. Detta skulle kunna skapa en helhet i trafikpolitiken som jag tror att vi är de enda som står för.

Anförande nr 160

Inge-Britt Lundin (fp): Visst är det hälsofarligt med partiklar. Jag har inte sagt att det inte är det. Men du kan inte enbart ha ett enda svar och en enda lösning på problemen, nämligen vägtullar. Det finns också andra sätt att lösa det på, Jan. Man skulle kanske kunna sopa lite bättre. Det finns ju till exempel mer sandpartiklar än dieselpartiklar.

Och jag undrar: Hur mycket har ni från Socialdemokraterna stridit för kringfartslederna? Hur mycket har ni i majoriteten stridit för Förbifart Stockholm?

Anförande nr 161

Borgarrådet Olofsson (v): Ordförande, fullmäktige! Med risk för att locka upp en eller annan i talarstolen tänker jag fråga om ni har läst P C Jersilds kolumn i Dagens Nyheter, lördagen den 8 april, som har rubriken: *Kacka i eget bo eller andras*. Kolumnen handlar om grannsämja och trängselavgifter. P C Jersild tar som exempel upp att han och hans grannar är osams därför att de tömmer sina dasstunnor på hans tomt. Då tycker grannarna att man ska rösta om saken och att var och en ska ha en röst. Det är ungefär samma argument som oppositionen här använder sig av när de säger att våra grannar ska få rösta om ifall de ska få tömma sin skit här i Stockholms stad.

Det handlar inte bara om innerstaden utan det handlar också om ytterstaden. En enskedebo och en solnabo har samma valsituation. Båda tvingas betala för mindre köer medan deras personliga miljövinster blir mindre än citybornas.

Då vill jag återigen ta upp det som Inge-Britt Lundin och Abit Dundar nu lade sig i. Miljöförbättringar kan man avläsa i SLB:s mätdata. Halterna av kväveoxider och partiklar PM10 har gått ned under januari och februari månad jämfört med samma period 2005. Kan vi klara miljö kvalitetsnormerna på Hornsgatan med hjälp av trängselavgifter, ja, då tycker jag att vi alla borde slåss för det, vi som är valda att företräda stockholmarnas intressen.

Får man ned det hundratal cancerfall som orsakas av avgaser varje år, borde vi ta till oss det och använda oss av det, inte minst för barnens skull. Barnen berörs i allra högsta grad, men de har ingen rösträtt. Barnen har ingen möjlighet att ens delta i folkomröstningen. Därför är det vårt ansvar att se till att det kommande släktet får en bra miljö.

Jag har läst det underlag som KSL fick. En av rubrikerna lyder: *Invånarna i X bör få rösta om trängselskatt i Stockholm*. Ja, man kan undra vad det finns för grannsämja, eller med P C Jersilds ord: *Kacka i eget bo eller andras*.

Anförande nr 162

Borgarrådet Nordin (m): Fru ordförande! Margareta Olofsson har verkligen gett innerstadsarrogansen ett ansikte här i fullmäktige i kväll. Du upprepar dig också, och det är väldigt fascinerande. Alla kan väl trampa fel någon gång i debattens hetta, men du har verkligen bestämt dig, och det är väldigt tydligt.

När du nu tycker att de som kommer hit smutsar ned så väldigt, då kanske du borde fundera över att det finns en rad innerstadsbor som pendlar till andra kommuner. Med ditt synsätt smutsar de ned eller trängs hos dem. Det är ett utbyte av problem, och därför måste vi samverka och inte smälla igen dörren i ansiktet på varandra.

Anförande nr 163

Borgarrådet O l o f s s o n : Du vet lika väl som jag att de flesta faktiskt inte kör till Nacka kommun. Det gör inte länets invånare. Men jag skulle inte säga någonting om Nacka kommun ville ha en lokal folkomröstning om att införa miljöavgifter/trängselskatter i Nacka kommun. Det som de vill folkomrösta om är om dessa avgifter ska införas i Stockholms stad. Men om de ska ha en folkomröstning om att införa avgifter i Nacka kommun, ja, då är det deras angelägenhet.

Anförande nr 164

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Antalet partiklar har säkert gått ned igen i januari, Margareta Olofsson. Men har de gått ned bara för att en massa människor inte vågar använda sin bil på grund av att det var så jäkla mycket snö och så halt, eller vet Margareta Olofsson – som säkerligen emellanåt smutsar ned luften i andra kommuner i andra delar av Sverige, när det passar – mycket bättre än alla andra?

Barn har ingen rösträtt, säger Margareta Olofsson. Nej, det har de inte, vare sig i Stockholm eller i kranskommunerna. Men de har föräldrar.

Anförande nr 165

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Man vet inte om man ska skratta eller gråta när man hör Inge-Britt Lundin. Men jag tycker att du som folkvald i Stockholms stad ändå ska värna om den egna kommunens invånare. Det är ingen som helst tvekan om att Hornsgatan är en av de mest förorenade gatorna i hela landet. Det borde ju du också ta till dig.

Den jämförelse som jag gjorde skulle det vara intressant att höra Inge-Britt Lundin kommentera, om hon lyckas att skaffa sig så stora kunskaper på området så att hon kan göra det. Jag jämförde med januari och februari 2005 med januari och februari 2006. Det var snö även förra året.

Anförande nr 166

A b i t D u n d a r (fp): Vad tycker borgarrådet Margareta Olofsson om att barnen från Skärholmen, Rinkeby, Tensta, Fruängen och så vidare inte får gå i innerstads-skolor på grund av att deras föräldrar inte har råd att skjuta dem dit? Vad tycker du om det? Föräldrar har på sikt inte råd och möjlighet att välja skola för sina barn. Vad tycker du om det?

Åter till sakfrågan. Tycker du att det är sjyst och rimligt att tvinga på sina argument på motståndarna? Jag vill genast ha svar på det.

Anförande nr 167

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Det hade varit trevligt om Abit Dundar hade svarat på mina frågor om hur barnen har det i Stockholms stad, om att miljöförstöringen faktiskt gör att barnen mår sämre, om att de inte kan gå ut på Stockholms stads gator, om att hundratala cancerfall upptäcks i Stockholms stad på grund av de miljöföroreningar som bilarna alstrar. Det hade varit trevligt om Abit Dundar hade svarat på dessa frågor, men det har han konsekvent undvikit.

Anförande nr 168

E w a S a m u e l s s o n (kd): Det är också intressant att se efter hur många av alla dessa bilar på Hornsgatan körs av bilister som bor inom stadens tullar. Många bilister kör runt inom staden och behöver inte betala någon biltull. Men nu ska dessa människor fösas ned i tunnelbanan. Men där finns också problemet med partiklar och också där utsätts människor för partikelförgiftning. Det har ni över huvud taget inte talat om här i kväll.

Sedan är det intressant med alla dessa föräldrar som skjutsar till och från olika barnens träningar runt om i staden. De packar sin bil full med sina egna och andras ungar för att skjutsa dem med hockeytrunkar och annat. De drabbas nu av trängselavgifter eftersom träningen är förlagd till de tider när avgifterna tas ut.

Barn har ingen rösträtt, säger Margareta Olofsson. Nej, det har de inte vare sig när det gäller bilkörning, biltullar eller rökning.

Anförande nr 169

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Ja, Ewa Samuelsson, vad gör man åt alla de föräldrar som inte har råd att köpa en bil för att skjutsa sina barn efter klockan halv sju på kvällen till ishockeyn när det inte tas ut någon trängselskatt?

De kristdemokrater som står för miljövettet får väl följa rådet från Nina Ekelund och Anders Wijkman.

Anförande nr 170

B i r g i t t a H o l m (m): Ordförande, fullmäktige! Måndagen den 24 april 2006 är den kväll då Stockholms stadshus med finansborgarrådet Annika Billström i spetsen avskaffar demokratin i två ärenden.

Denna debatt handlar egentligen inte om trängselskatt, valsedlar eller försökets ekonomi. Nej, denna debatt handlar om demokrati. Demokrati är tydligen okej när det går vänsterkartellens väg, men inte annars.

Oavsett textmassa och om det är lätt att köra på vägarna är egentligen ointressant i den här debatten. Finansborgarrådet och hennes gelikar pratar hela tiden om andra saker och glider undan pudelns kärna, nämligen den demokratidebatt som vi borde föra här.

Ni försöker hela tiden flytta fokus i den här debatten genom att till exempel Valeskog jidrade om bronkit. Jag förstår att du aldrig har studerat sjukdomslära, vilket jag däremot har gjort.

Företrädare för Miljöpartiet tycker inte att majoritetens förvägran är odemokratisk. Det är häpnadsväckande.

Biträdande finansborgarrådet Teres Lindberg anser inte att kranskommunerna ska få säga sitt. Men varför ska jag i Farsta få säga något? Man kan väl lika gärna stryka också oss i förorterna. *Go home!* Är det er demokratifilosofi?

De spontana frågor som jag kräver svar av finansborgarrådet Annika Billström på är: Hur förstår du dig att vara så odemokratisk mot väljarna och oss i oppositionen? Vad ska du, Annika Billström, säga till väljarna i valrörelsen? Varför ljuger du för stockholmarna och säger att pengarna ska återföras till Stockholm?

Du tillsammans med majoriteten är i kväll ansvarig för avskaffandet av den grundbult som jag trodde – det var förstås naivt av mig – fanns i vårt samhälle, nämligen demokratin.

Bifall till Moderaternas förslag!

Anförande nr 171

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Nu har vi avskaffat demokratin, och inte bara varit odemokratiska. Det är häpnadsväckande. Återigen är det väldigt spännande ord som används.

Under förra mandatperioden satt jag med i den här församlingen och hörde när en minimal majoritet beslutade sig för att sälja ut stadens förmögenhet i form av hyreslägenheter. Principiellt tyckte jag att det var någonting som man kunde fundera över, men på den tiden togs det ingen hänsyn till minoriteten. Den förmögenheten kan man inte få tillbaka.

När man genomförde enorma privatiseringar i Stockholms stad och i landstinget med minimala majoriteter, med avtal som sträcker sig långt in i framtiden var det ingen som ställde någon fråga om demokrati.

Anförande nr 172

B i r g i t t a H o l m (m): Enligt Paul Lappalainen får jag inte använda vilka ord jag vill i mina inlägg, eftersom de går emot Miljöpartiet och vänstermajoriteten.

Vad jag debatterar i den här salen är er förvägran att låta oss välja hur våra valsedlar ska se ut. Du har tidigare sagt i den här debatten att du inte förstår att det är odemokratiskt när ni förvägrar oss att ha en egen valsedel. Jag tror att du, Paul Lappalainen, egentligen är väldigt medveten om vad du säger. Men du bedriver ett fruktansvärt smutsigt politiskt spel.

Anförande nr 173

J a n V a l e s k o g (s): Jag hänvisade till medicinare från Institutet för folkhälsa och klinisk medicin i Umeå när jag berättade om effekterna av de höga partikelhalter som vi har på våra gator i Stockholm när det gäller förtida död i akuta lungsjukdomar, astmatiker som får försämrat hälsotillstånd, lunginflammation, hosta och bronkit och ökade fall av lungcancer. Det finns till och med en uppskattning i siffror på hur många som inte skulle dö, om det här försöket hade genomförts under ett år. Det är alltså 30 färre stockholmare som skulle dö, och detta kopplat enbart till partikelmängden. Det var medicinare och forskare från bland annat Umeå och SLV som jag citerade.

Anförande nr 174

B i r g i t t a H o l m (m): Varför fortsätter du hela tiden att jiddra om de här sakerna i stället för att prata om det som vi borde prata om, nämligen er förvägran och de odemokratiska spelreglerna?

Anförande nr 175

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Det är en mycket märklig debatt när ni pratar om demokrati. Om vi har olika åsikter är det odemokratiskt. Om majoriteten vinner vid en omröstning är det odemokratiskt. Det var många beslut som ni fattade under den förra mandatperioden när ni hade makten som jag djupt ogillade. Jag tyckte att de var galna och jag skulle kunna säga väldigt mycket om dem, men det gör dem inte odemokratiska. Stäm ned tonläget!

Sedan tycker jag att det är mycket märkligt med den nonchalans som du Birgitta, som är sjuksköterska, visar när det gäller den oro som vi har för hälsoläget i staden. Vi har Europas mest nedsmutsade gator, men du bara nonchalerar de hälsorisker som föreligger. Jag tycker faktiskt att du borde veta bättre.

Anförande nr 176

B i r g i t t a H o l m (m): Ann-Marie Strömberg, det är nämligen så att vi inte debatterar hälsoeffekter här. Vi debatterar vad som ska stå på valsedeln och er förvägran när det gäller oss i oppositionen.

Ja, ni har majoritet, men det är skillnad på beslut och beslut. Ni får naturligtvis tycka vad ni vill, och ni vinner så klart alltid omröstningarna. Men det är odemokratiskt när ni förvägrar oppositionen att utforma sin egen valsedel, och det är mycket, mycket beklagligt.

Anförande nr 177

B o r g a r r å d e t L i n d b e r g (s): Du anlägger en ton som gör en aldeles paff. Man vet inte riktigt hur man ska ställa sig. Men jag förstår att det känns surt när det är majoriteten som bestämmer. Det är fullt förståeligt att det känns surt att sitta i opposition. Jag satt med i den här församlingen under den förra mandatperioden, och det är klart att det kändes surt ganska ofta.

Men det jag pratade om var inte alls det som du tog upp. Det hade inte med förorten att göra, utan det handlade om rådigheten över sina beslut. Jag tycker inte att det är rimligt att man försöker lura medborgarna i kranskommunerna och säga att de kan bestämma över det här genom att delta i en folkomröstning. Det är inte rimligt därför att de inte har den rådigheten. Det är ju precis tvärtom.

Jag försökte lyfta fram det faktum att det bara är ungefär en tiondel i de närmaste kommunerna som berörs. Det är inte alla invånare som berörs. Stockholmarna berörs därför att de bor fysiskt väldigt nära utsläpp och andra saker som påverkar miljön.

Anförande nr 178

B i r g i t t a H o l m (m): Du blir paff, säger du. Jag blir lika paff när du säger att det inte är rådigt att lura sina medborgare. Men vem är det som lurar sina medborgare? Ni har ju lurat medborgarna i Stockholms stad från början till slut genom att ni förvägrar oppositionen att skriva vad man vill på sina valsedlar. Det är under all kritik.

Jag har fortfarande inte fått svar på mina frågor av den högsta ansvariga i den här salen. Finansborgarrådet Annika Billström, jag kräver att få ett svar innan den här debatten är slut.

Anförande nr 179

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande, ledamöter! Jag tror att det är många i den här staden som gärna skulle vilja bo i innerstaden. Det kan vi kanske åstadkomma ifall vi ser till att biltrafiken minskar. Då kanske fler kan bo i innerstaden.

Jag hade några engelska gäster här från förvaltningskontoret i London. De tyckte att diskussionen här i Stockholm var egendomlig. De diskuterar en utvidgning av sin trängselavgiftszon och förhöjda avgifter. Och varför gör de det? Jo, de är helt klara över att det ska vara mindre biltrafik i City och då måste man införa tillräckligt höga avgifter för att folk inte ska ta bilen in till City. Diskussionen om att människor inte har råd att betala avgifterna förekommer över huvud taget inte i deras tankevärld. De människor som inte har råd att betala har inte heller råd att ha bil. Så resonerar man i London.

Det finns några som har sagt här att detta handlar egentligen om en annan sak än trängselskatt och folkomröstning. Ja, det gör det. Det handlar om att makten inte finns hos den borgerliga sidan när det gäller det här ärendet. Det är det som hela diskussionen handlar om. Det var också därför som det väcktes en motion av Jan Björklund med flera där de skriver att de vill att KSL ska ta initiativet. KSL är inte vårt regionala organ. Det är ett organ för länets kommuner som absolut inte kan ta ett sådant initiativ.

Teres Lindberg pratade tidigare om hur vi hade fått dessa förfrågningar under KSL-sammanträdet. Jag måste säga att jag blev ytterst förvånad när man på bordet lade fram papper om hur man ska avgöra den frågan. Det var ett papper från tre riksdagsledamöter och Jan Björklund. Det är några personer som driver den här

frågan in absurdum så att människor inte kan ta till sig vad det faktiskt handlar om. Det handlar om människors hälsa, om att vi måste anpassa staden så att så många som möjligt kan bo och leva på ett bra sätt i staden och om att man också i fortsättningen ska kunna röra sig på ett hyfsat sätt. Det åstadkommer vi med bättre kollektivtrafik och med en viss begränsning av biltrafiken.

Såsom man lade fram det här förslaget i KSL var verkligen inte någon demokratisk ordning. Det är att rent och skärt bara förstöra för allmänheten när det gäller hur man ska ställa sig i en fråga som är viktig för människor. Jag måste säga att det var en av de värsta diskussioner som jag har varit med om. Nog har jag varit med om många idiotiska diskussioner i det organet, men den här var den värsta, tycker jag.

Anförande nr 180

A b i t D u n d a r (fp): Jag tycker att det var en dålig jämförelse. Man kan inte jämföra med London. I London har man diskuterat trängselskatten i fem år. Man har diskuterat den i alla aspekter. För de barn som jag har pratat om har man ordnat gratis skjuts så att de inte ska bli drabbade. Men ni gjorde en kupp för maktens skull.

Jag vill fråga dig om du är beredd att höja avgifterna. Kan du tala om det? Och vill du kanske även utvidga detta? Det verkar nästan så eftersom det inte har fungerat som ni hade tänkt er. Kan du svara på min fråga?

Anförande nr 181

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Du behöver inte fråga mig gång på gång om samma sak. Självfallet ska systemet fungera och då måste vi kanske laborera lite i framtiden med lite olika avgifter för olika områden om det är så att folkomröstningen säger ja till trängselavgifter. Jag tror faktiskt att den gör det, för jag tror att folk förstår att vi vill ha en hälsosam och miljöriktig stad. Vi vill ha en stad som vi kan leva i och som vi kan komma fram i när vi behöver det.

Anförande nr 182

C e c i l i a B r i n c k (m): Ordförande! Jag skulle vilja fortsätta med Abit Dundars fråga och säga: Tänker ni tala om för folk inför folkomröstningen att ni är beredda att höja avgiften om det behövs? Det vore intressant att veta.

Jag instämmer dessutom, Abit, i att det inte går att jämföra med London. Man har diskuterat detta i sex sju år i London från alla håll och kanter. Man har dessutom ett betydligt sämre kollektivtrafiksystem där.

Du sade också någonting som jag tyckte var väldigt intressant, Viviann. Du inledde nämligen med att säga att detta möjligen kan leda till att fler människor kan bo i innerstaden. Den fråga man ställer sig är: Hur ska det gå till? Har Miljöpartiet plötsligt helt ändrat uppfattning vad gäller bebyggelse? Tänker ni bygga bostadshus på gator och torg i innerstaden? Har ni ändrat uppfattning om bullernormer? Eller hur hade du tänkt dig att trängselavgifterna ska kunna göra att fler människor får möjlighet att bo i innerstaden?

Anförande nr 183

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Det gick väldigt bra i London att införa den här trängselavgiften trots att man där har en så pass dålig kollektivtrafik. Det gick på grund av att man har lovat bättre kollektivtrafik. Det är intressant att folk uppskattar detta grundat på ett löfte där, och här kan man inte uppskatta det fast vi har en bra kollektivtrafik redan. Det behövs inga höjningar som vi ser det nu.

Den utveckling vi har sett nu är precis den som vi har förväntat oss, och mer därtill. Vi har fått en mycket större sänkning av trafiken dagligen än vad vi någonsin kunde tänka oss.

När det gäller exploatering så har vi aldrig sagt nej till någon exploatering på redan exploaterad mark, och sådan finns det mycket av i innerstaden.

Anförande nr 184

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag är egentligen inte så bekymrad över vilka ord som olika människor använder, och jag vill definitivt inte förbjuda dem. Det är bara det att jag försöker förstå. Såvitt jag förstår var det till exempel 13 kranskommuner som genomförde folkomröstningar för inte så länge sedan. De genomfördes utan konsensus, såvitt jag förstår. Är det då så att de avskaffade demokratin i dessa kommuner? Leder Moderaterna den odemokratiska utvecklingen där? Jag blir lite förvirrad av detta.

Jag har fortfarande inte fått höra om Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna kommer att respektera den folkomröstning som trots allt kommer att äga rum här oavsett om den betecknas som odemokratisk eller inte. Kommer den att respekteras? Det vore intressant att få veta.

Man bör fundera över om man inte trots allt kan dra lärdomar i den här processen. En del i det här ärendet är att det ska ske en utvärdering av det som har skett. Jag är inte helt nöjd med allting som har skett. Jag förstår också att ni inte är helt nöjda. Men detta kanske är ett första steg till att stockholmarna kan få en större demokrati.

Stockholmspartierna har inte något jättestort förtroende hos väljarna. De är tvungna att välja oss. Men när det gäller medlemmarna så har de inte något jättestort förtroende för oss. Det kanske är där vi kan vara tydligare, till exempel i hur vi utvecklar valsedlar och i hur vi fördelar stödet under en folkomröstning. Vi kan utveckla metoder så att väljarna vet hur en folkomröstning kommer att se ut. De kan få ett verkligt löfte från partierna om att folkomröstningar kommer att respekteras. Det kanske är ett sätt för oss att gå vidare.

Anförande nr 185

B j ö r n L j u n g (fp): Herr ordförande! Paul Lappalainen har en förmåga att blanda ihop stora och små saker och att blanda ihop många frågor samtidigt. Den tidigare replikväxlingen vi hade handlade om huruvida man de facto skulle tala om för varandra vad man egentligen skulle tycka och hur man skulle tycka. Man ska använda sin argumentationsförmåga för att övertyga andra.

Det ni gör nu är dessvärre inte direkt någon utveckling av utseendet av valsedlarna. Det är nog nysvenska. Det ni gör nu är som jag ser det ett ingrepp i den demokrati som vi har. Ni gör det genom att ni med mycket liten övertikt tänker besluta om ett förslag av mycket stor demokratisk principiell vikt. Det är det odemokratiska.

Anförande nr 186

P a u l L a p p a l a i n e n (mp): Jag fick återigen inget svar om huruvida Folkpartiet kommer att respektera folkomröstningen – Stockholms första folkomröstning.

Dessutom fick jag inget svar angående kranskommunerna. Är de odemokratiska eller inte? Man kan filosofiskt diskutera det här. Jag kommer från Kalifornien. Där finns det en vana, både på gott och ont, vid folkomröstningar. I Sverige har varken partierna till höger eller vänster någon större vana vid den här frågan. De tycker egentligen illa om den. Man börjar slänga ordet demokrati fram och tillbaka och man har egentligen inte någon större känsla för folkomröstningar över huvud taget. Vad var det som betecknade folkomröstningen om kärnkraften? Det är kanske någonting som vi behöver utveckla.

Anförande nr 187

H a r d y H e d m a n (kd): Ordförande, fullmäktige! När vi ska fatta ett sådant här beslut så borde vi kanske vara lite ödmjuka inför vad den här församlingen har gjort under minst ett halvt århundrade. Vi har fattat ganska dåliga beslut om infrastruktur eller underlåtit att fatta beslut. Vi har också underlåtit att påverka staten i viktiga infrastrukturfrågor.

Först fattade församlingen för länge sedan ett beslut om att dra en genomfartsmotorväg mellan Gamla stan och Riddarholmen. Sedan accepterade den här staden så länge getingmidjan för järnvägstrafiken genom Stockholm, vilket enligt många trafikexperter har bidragit till att godstrafiken via järnväg mellan norra och södra Sverige stryps. I stället har landets lastbilstrafik ökat. Man har också strypt kollektivtrafiken från norr till söder.

Vi har inte heller i god tid och i gott samarbete med grannkommunerna anlagt trivsamma infartsparkeringar med god koppling till trivsam och snabb kollektivtrafik. Jämför med Helsingfors till exempel!

Vi har inte tillräckligt starkt påverkat utbyggnaden av kollektivtrafiken i länet, till exempel utbyggnad av tunnelbanan till Nacka. Jag har aldrig hört någon prata om det här i fullmäktige. Sedan har vi inte lyckats genomföra en förbifart från norra till södra Stockholm som inte passerar Stockholms innerstad. Vi har inte på allvar diskuterat en ring runt Stockholm. Helsingfors har tre ringar, för att ta ett exempel.

Trots alla dessa underlåtelser vill vi alltså nu som dominerande åtgärd införa trängselskatter, som inte ger icke-stockholmare ökad valfrihet när det gäller att passera Stockholms innerstad. Hornsgatan, som många har nämnt, är ju ett lokalt problem som vi måste lösa i Stockholm. Inte behöver vi 16 infartsställen – eller hur

många det nu är – för att minska trafiken på Hornsgatan! Det måste vi kunna diskutera som ett lokalt problem.

Jag hoppas nu att vi med den ödmjukheten går till den här folkomröstningen. Vi försvårar för en massa andra människor genom att fatta detta beslut som vi tycker är bra för Stockholm. Sedan har vi underlåtit att fatta massor av beslut som skulle ge oss en god kollektivtrafik och en god trafikmiljö här i Stockholm.

Anförande nr 188

P e r B o l u n d (mp): Hardy Hedman säger att vi inte ger ökade möjligheter för människor att komma in till Stockholm eller passera Stockholm. Det där är en gammal vanföreställning som många på den borgerliga sidan verkar lida av – att folk ska passera genom Stockholm och komma ut på den andra sidan. Om man tittar på trafikströmmarna så ser man att det är en ytterligt liten del av trafikanterna som ska passera från norr till söder eller från söder till norr. De flesta ska antingen från eller till innerstaden. Hardy Hedman hoppas tydligen på att det ska lösa trafikproblemen om vi bygger kringfartsleder. Det är få andra som tror det. Du får försöka hitta någon trafikforskare som stöder den hypotesen.

Vi har dessutom faktiskt ökat möjligheterna och alternativen för människor som ska transportera sig i den här staden. Vi har infört 20 nya busslinjer med hjälp av förskottade trängselavgiftspengar. Detta är helt nya lösningar för människor som gör det möjligt att ta sig från bostadsområden i ytterstaden och kranskommunerna till ställen i innerstaden. Det är inte sant att det inte har blivit några nya möjligheter.

Anförande nr 189

H a r d y H e d m a n (kd): Det är lustigt att så många storstäder världen över har försökt bygga kringfarter, då.

Det andra som är intressant är att när ni utvärderar försöket så vet ni inte vilken skillnad det hade blivit med enbart positiva åtgärder av typ förstärkt kollektivtrafik, infartsparkeringar och så vidare. Ni kommer inte att kunna separera det från resten av försöket.

Anförande nr 190

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Jag har lite samma tema som Per Bolund. Vi vet att de trafikströmmar som kommer in till innerstaden också är de som ska vara där. Före försöket trodde man att Essingeleden skulle korka igen. Det är den man kan använda sig om för att köra runt och slippa betala. Men trafiken där har inte ökat nämnvärt. Det är alltså ett argument som är ihålligt.

Samtidigt undrar jag vilket Kristdemokraternas recept i så fall är för att minska miljöproblemen på Hornsgatan. De är faktiskt förorsakade av biltrafiken och av de utsläpp och partiklar som kommer ut där. Det beror huvudsakligen på biltrafiken. Ska man kanske utlysa Hornsgatan som en gågata? Det kanske vore ett gott förslag.

Anförande nr 191

H a r d y H e d m a n (kd): Det tycker jag absolut att man kan diskutera när det gäller Hornsgatan. Jag talade med vägtrafikchefen för Stockholmsområdet när vi diskuterade möjligheten att använda Söder Mälarstrand som en avlastning. Det finns inga bostäder i närheten av Söder Mälarstrand. Det skulle vara alldeles utmärkt. Det finns idéer om att göra saker lokalt i Stockholm.

Jag har en bekant som bor i Tyresö och som arbetar norr om Stockholm. Hans trafiksituation på morgonen har ökat med 40 minuter för att ta sig till arbetsplatsen. Han ska lämna barn på vägen. Det är lite skillnad! Det finns många stockholmare som kommer söderifrån och som arbetar på Östermalm. Det finns också de som bor i förorterna och som jobbar på Söder. Det är klart att en ringled skulle underlätta för dem att snabbt ta sig runt till den arbetsplats dit de ska.

Anförande nr 192

Å s a R o m s o n (mp): Jag har satt upp mig på talarlistan för att tala i ett av de andra ärendena, som inte har diskuterats så mycket här. Det handlar om fördelningen av kampanjmedel.

Men först har jag två klargöranden om valsedlarna. Jag tycker att det för var och en måste framstå som att de valsedlar som fullmäktige nu har att fatta beslut om är både tydligare, klarare och rakare än de valsedlar som var uppe på fullmäktiges bord i höstas. Då hade oppositionen ett förslag på en nej-sida som inte var helt oargumenterande, skulle jag vilja säga. En mening löd väl: Nej till biltullar eftersom de tvingar barnfamiljer att betala 10 000 kronor om året, till exempel. Jag ska inte säga någonting om sanningshalten i den. Vi vet nu att medelbilisten betalar 28 kronor i månaden och ingenting annat och att hälften av barnfamiljerna inte har bil, så de kan omöjligt betala.

När ni säger att vi står här och tar fram valsedlar som tvingar oppositionen till argument på sin valsedel så innebär det alltså att ni vill gå tillbaka till baksidorna. Jag trodde att vi var ense om detta. Även ert förslag innebär ju att vi inte ska ha några baksidor. Jag tycker nog att ni ska rensa lite i er argumentation.

När det gäller ärendet om att fördela kampanjmedel yrkar Miljöpartiet avslag på det med hänvisning till den reservation som vi har i kommunstyrelsen. Vi anser inte att det är partierna som behöver kampanjmedel för frågan. Frågan är också helt och hållet rest från organisationerna från början. Det är bland annat organisationen Motormännen, som var den som gjorde namninsamlingen som var hela starten på diskussionen om en kommunal folkomröstning.

Partierna är de ideella organisationer som har planerat för en valrörelse på valdagen den 17 september 2006 i fyra år. Man kan ha planerat att avsätta pengar. Vi är dessutom de partier som för över fyra år sedan biföll förslaget om folkomröstning och som i över tre år har diskuterat detta. Vi har också vetat om att det ska bli en folkomröstning.

Nu har Motormännen och Svenska Naturskyddsföreningen skrivit ett gemensamt brev. Det är de största organisationerna på ja- respektive nej-sidan bland de ideella

organisationerna. De vädjar starkt till partierna att avstå en del av sina partimedel, minst hälften, för att ideella organisationerna som faktiskt för det civila samhällets talan i debatten ska ha möjlighet att komma fram. Det ska inte bara vara de kampanjer som partierna bedriver.

Min fråga är helt enkelt om Socialdemokraterna och Moderaterna, som har varit de som har varit mest njugga i debatten, kommer att avstå delar av sina miljonbidrag till kampanjen även till enskilda organisationer. Om inte – vad tycker ni att det finns för logik i att redan stora valkassor som de som partierna har ska bli ännu större med det ärende som ni vill klubba igenom i kväll?

Avslag på förslaget!

Anförande nr 193

Björn Ljung (fp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Utseendet på valsedeln, som Åsa Romson var inne på, har vi diskuterat i snart två timmar nu. Jag vet inte om du inte har lyssnat, eller vad det är. Invändningen är att det paradoxala är att vi är överens om hur frågan borde ställas men att ni sedan vill lägga till en tilläggs-text. Ni säger att vi ska ha den också, men det är bara det att det är ni som har beslutat hur den ska se ut och det är era argument som står i texten. Det är det som vi vänder oss emot. Vi kunde ha haft frågeställningen på valsedeln och ingenting annat. Det alternativet är ju ett av dem som vi ska ta ställning till i dag.

Anförande nr 194

Åsa Romson (mp): Björn Ljung! Du och partikolleger till dig har tidigare stått här i kväll och pläderat starkt för att man ska ha sina egna argument på valsedlarna just med hänvisning till att ni är förvägrade detta. Jag menar att den text som står på valsedlarna är tydliggörande när det gäller vad frågeställningen är, det vill säga vad det är som man röstar om. Det ligger alltid i rimlighetens namn att det som man röstar om och säger ja till är själva frågan. Det som man säger nej till behöver man inte förklara, för det vill man ju inte ha.

Ni har inte heller i den här debatten på något sätt försökt att tydliggöra hur ni ska lösa trängsel- och trafikproblemen i Stockholm. Jag tycker att ni ska vara glada att vi inte har avkrävt er att ni ska tydliggöra det på valsedeln i det här fallet.

Anförande nr 195

Borgarrådet Billström (s): Ordförande! Det är rätt som Åsa Romson säger – både Motormännen och Naturskyddsföreningen har tillskrivit samtliga partier. Vad jag förstår pågår det diskussioner om detta. De diskussionerna är ännu inte slutförda, så jag kan inte ge något besked här och nu.

Anförande nr 196

Åsa Romson (mp): Då undrar jag var de diskussionerna förs. Varken Moderaterna eller Socialdemokraterna visade något som helst intresse för att diskutera detta när vårt parti gav en inbjudan till samtliga gruppleddare här i huset.

Jag har inget emot att våra partikassörer eller andra företrädare för partiorganisationerna diskuterar det här. Men om det pågår en diskussion är jag angelägen om att den pågår utanför enbart Moderaternas och Socialdemokraternas partikretsar. Det är i de kretsarna som alla idéer om ökade kampanjstöd till de största partierna i Stockholm har kommit.

Anförande nr 197

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Jag tänker haka på Åsa Romson direkt när det gäller det särskilda partistödet på 15 miljoner kronor. Syftet var från början att säkerställa att lika resurser skulle tillställas ja- och nej-sidans kampanjorganisationer. Men när nu pengafördelningen görs så att den blir en förstärkning av redan fördelat partistöd, som dessutom har förstärkts redan tidigare, så tycker vi inte att det finns fog för detta.

Vi yrkar avslag på förslaget till särskilt partistöd. Vi inser att vi kommer att bli nedröstade, men då tycker vi i stället att partierna ska ge pengarna vidare till organisationerna. Det var glädjande att det just i dag landade en gemensam skrivelse från Motormännen och Svenska Naturskyddsföreningen här. Vi uppmanar härmed alla partier att ge pengar vidare till organisationerna så att det blir en jämn fördelning. Bifall till vår gemensamma reservation med Miljöpartiet i kommunstyrelsen!

Jag återgår nu till det här med demokrati. Detta är en mycket märklig och något förvånande debatt. Det ligger i sakens natur att vi har olika uppfattningar, annars skulle vi ju inte tillhöra olika partier. I det här ärendet är det väldigt olika. En del – ni i oppositionen – är negativa till trängselskatter och till försöket, och vi är positiva på vår kant. Ni ville ha folkomröstningen före, och vi tycker att den ska vara efter. Ni vill ha valsedlar utan text, och vi tycker att det finns fog för en kort förklarande text på framsidan. Vi har olika åsikter, men det gör varken den ena eller den andra sidan till odemokratisk.

Jag tycker att den här debatten har varit ett lågvattenmärke. Den sidan som för tillfället har majoriteten blir den som vinner när det finns olika uppfattningar. Det är en av stöttepelarna i demokratin. Att däremot göra som en företrädare för Folkpartiet har sagt i riksdagen – att säga att man inte tänker följa folkomröstningen – tycker jag är oerhört odemokratiskt. Jag undrar liksom Paul Lappalainen – jag tror att det var han som frågade om det här – om ni i oppositionen kommer att respektera resultatet av folkomröstningen om ni, Gud förbjude, kommer att vinna valet. Kommer ni att respektera resultatet i folkomröstningen då? Och var folkomröstningarna i kranskommunerna odemokratiska? Tycker ni det? Ni kanske kan svara mig när ni nu inte ville svara Paul.

Anförande nr 198

Borgarrådet N o r d i n (m): Herr ordförande! Jag svarade på den frågan från en annan ledamot i början av debatten. Om man deltar i en debatt, Ann-Marie Strömberg, så tycker jag att man får försöka lyssna också. Det är klart att du kan ha det som något slags debatteknik att inte bry dig om vad jag sade. Då kan du ju säga att du inte tror på det eller något sådant. Det kan du säga; det får vara din

uppfattning. Men när jag faktiskt har svarat på frågan från en annan ledamot under debattens inledning så tycker jag helt enkelt att det är dålig stil av dig att stå och låtsas som om det inte har skett.

Du kan väl svara på i hur många dagar som Vänsterpartiet kommer att respektera ett nej i folkomröstningen.

Anförande nr 199

A n n - M a r i e S t r ö m b e r g (v): Ja du, Sten – vi har redan tidigare sagt att vi kommer att respektera resultatet i folkomröstningen oavsett vad det blir. Det tycker jag är en ren politisk hederlighet. Jag hoppas att du kommer att göra det samma.

Anförande nr 200

T o r d B e r g s t e d t (m): Ordförande, ledamöter! Det finns två sätt, rent teoretiskt, att lösa den uppkomna konflikten mellan majoritet och opposition när det gäller valsedlarna. Det första är att majoritet eller opposition löser det på varsitt sätt och utformar en valsedel som man önskar. Det brukar inte fungera så väl i praktiken. Då ligger det ett stort ansvar på finansborgarrådet att söka ett samförstånd och att verkligen med sitt stora ansvar försöka driva ihop en gemensam lösning.

Miljöpartiet har jublande konstaterat att fp har accepterat folkomröstningar. Men jag tror inte att ni har tänkt på vilka ärr och sår som den här hanteringen av frågan ger upphov till.

En annan fråga jag vill ta upp är om ifall det är rimligt att man lägger en bra bit över 3 miljarder kronor på ett försök. Den vanliga medborgaren förstår inte att man kan göra någonting sådant över huvud taget.

Det är rätt att majoriteten oftast kör över oppositionen. Det ingår så att säga i det demokratiska spelet. Men när det gäller en valsedel som oppositionen ska lägga fram så är det ganska magstarkt, om man uttrycker sig försiktigt, att majoriteten ska diktera vad som ska stå på den. Var och en som har lite sinne för demokrati måste nästan förstå det. Det är inte rimligt, det ni gör. Jag förstår inte att Miljöpartiet, som har pratat så mycket om demokrati i samband med stadsdelsnämnderna, går med på det.

Till Jan Valeskog ber jag att få påpeka att luften i tunnelbanan också innehåller en massa farliga partiklar. Jag tror inte att vi ska gå omkring och smutskasta stadens miljö, som du gjorde dig skyldig till. Det vinner ingen på. Dessutom har staden inte varit så smutsig på länge som den är nu, under ert styre. Det har också betydelse.

Till sist vill jag ta upp den fientlighet mot vår omgivning som vissa majoritetsrepresentanter har givit uttryck för. I andra länder jobbar man mycket på att samla regionen. Man har förstått betydelsen av det. Här är det tvärtom. Majoriteten stöter bort de övriga kommunerna.

En sak kan jag lova: En ny borgerlig majoritet efter 2006 års val kommer att söka ett helt annat samförstånd med de omgivande kommunerna.

Bifall till den moderata reservationen!

Anförande nr 201

Åsa Romson (mp): Jag ska försöka svara på en del av frågorna. Först kommenterade du att Miljöpartiet nog inte förstår vilka ärr man har skapat med hanteringen när det gäller att genomföra ett försök med trängselavgifter i Stockholm. Miljöpartiet kräver sedan en rätt lång tid tillbaka att om man sitter i majoritet så sitter man i majoritet, det vill säga att man då gör upp om de frågor som man har gått till val på. Miljöpartiet gick till val, som man har gjort under de senaste 30 åren, på att man ska komma längre i Stockholms trafikpolitik än att bara stå och höta med näven och säga att man vill ha mer pengar från staten för att bygga fler motorvägar. Vi tycker att detta är rimligt.

Jag tror att de ärr som har skapats möjligen handlar om att Moderaterna och Socialdemokraterna inte längre kan göra upp om vad som helst, bara de två tillsammans – om de inte sitter tillsammans i majoritet förstås. Det kan de ju också välja.

Är det rimligt med 3,8 miljarder? 1,5 miljarder är en stor satsning på Stockholms kollektivtrafik. Jag trodde inte att det fanns någon i den här salen som inte ville att staten ska satsa 1,5 miljarder extra på Stockholmsregionen i form av kollektivtrafik. Jag vet att ni har försökt smutskasta detta som en bortkastad peng, men jag är faktiskt stolt över att det finns så många nya sittplatser i kollektivtrafiken.

Anförande nr 202

Tord Bergstedt (m): Åsa! Du svarade inte på min fråga. Jag uttryckte min förvåning över att ni som ett parti som ändå har framstått som förkämpar för demokratiska värden gör er skyldiga till att skriva vad som ska stå på oppositionens valsedel, när innehållet dessutom är tvivelaktigt. Jag påstår inte att Stockholms handelskammare är alltings vishet, men den har ändå lagt ned ganska mycket jobb på frågan. Jag tycker att det här är svagt.

Anförande nr 203

Jan Valeskog (s): Jag tar upp frågan om partiklar på det sätt jag gör för att visa att detta är en fråga som berör stockholmarna. Det är helt riktigt att det inte bara är på vägarna som vi har en hel del partiklar. Vi har det också i tunnelbanan, även om det är en annan sorts partiklar. De av er som råkar ha gasspis hemma har också mycket partiklar, kan jag tala om.

Oavsett vad det är för hälsofarliga förhållanden så måste vi ta dem på allvar och inte nonchalera dem, som vissa ledamöter här gör. Kopplingen till de lokala förhållandena som berör staden när det gäller trängselavgifter och de positiva effekterna är någonting som stockholmarna ur demokratisk synpunkt måste få veta resultatet av. Det är därför det är viktigt att vi alla deltar i diskussionen och värderar de positiva miljöeffekter som miljöavgifterna resulterar i.

Anförande nr 204

T o r d B e r g s t e d t (m): Det är självklart att vi kan komma med domedagsprofetior om hur farligt det är att leva i staden. Men jag tror inte att vi kan kämpa för ett Stockholm som ska utvecklas om vi hela tiden framhäver hur usel luften är och hur många som dör av det ena och det andra. Du gav ju en lysande exposé över att klämma ned förtroendet för Stockholm som stad. Det är min *point*. Det är jobbigt att leva i en stad, men en del människor vill göra det. Jag tror inte på att slå ned dem i skoskaften med den statistik som du spottade ur dig, Jan.

Anförande nr 205

K a r l B e r n (fp): Herr ordförande, fullmäktige! Detta är en märklig debatt. Det var egentligen partistödet och kampanjstödet som vi skulle diskutera. Men jag fortsätter väl på den inslagna linjen.

Ni på den där sidan säger att ni värnar miljön. Ni pratar om cancer och berättar om alla sjukdomsbilder som kan dyka upp. Är det det ni ska värna? Det här försöket kostar mellan 3 och 4 miljarder, mina vänner! Frågan är på vilket sätt man bäst använder 3–4 miljarder för att värna miljön och hälsan här i Stockholm. Inte är det bästa sättet att införa de här tullarna; det kan jag bara tala om. Det säger alla forskare. Det finns betydligt bättre sätt att använda pengarna, om man nu har dem.

Ska vi ha valsedlar med någon text så ska det stå: Om man nu har 4 miljarder för att värna hälsa och miljö – vad ska vi använda dem till? Ska vi använda dem till att förbättra sjukvården, rena luften och ta upp sanden tidigare? Eller ska vi ha ett försök med vägtullar? Så blir det om man ska driva det hela längre. 4 miljarder är mycket pengar.

Viviann Gunnarsson! Ni tar hela tiden upp Londonförsöket och Londontullarna. Det är ju jättebra, men den stora skillnaden är att där frågade man folk först, innan man gjorde det här. Man har valt det frivilligt. Här i Stockholm har stockholmarna blivit pådyvlade detta. Det är det som det är fråga om.

Däremot är jag hemskt tacksam, Viviann, för att du har gett ett besked i kväll till stockholmarna och till dem i kranskommunerna om att avgifterna till tullarna kommer att höjas. Det är det som vi har frågat efter hela tiden. Nu har vi fått ett svar. Tack för det, Viviann!

Anförande nr 206

Borgarrådet G u n n a r s s o n (mp): Ordförande! Jag har inte sagt här att vi ska höja några biltullar. Vi har inte heller några biltullar, utan vi har trängselavgifter. Anledningen till att vi har infört dem är att vi vill minska trängseln i trafiken, öka framkomligheten och även få en bättre miljö. Men debatten om miljön har varit oinitierad här. Den ena rapporten efter den andra visar vilka problem vi har i Stockholm med miljön som är förorsakade av biltrafiken. Därför behöver vi begränsa den.

Vi ska ha en trafik med motorfordon som passar en sådan stad som vi lever i. Det betyder lite mindre bilar och det betyder miljöbilar. Men det betyder också mycket

kollektivtrafik så att människor kan ta sig fram. Bilen är inte en nallebjörn som vi måste krama. Bilen är ett bra fortskaffningsmedel där den passar. Men den passar inte när den blockerar hela stadsmiljön, utan vi måste ransonera lite grann. Och det gör vi med de här avgifterna. Vi får också en bättre kollektivtrafik, och det tycker jag att vi alla ska vara glada för.

Anförande nr 207

K a r l B e r n (fp): Viviann! Det kommer att bli annorlunda med bilar. De som har råd att köra med bilar i Stockholm är de som har höga inkomster. Det kommer att bli en överrepresentation av BMW, Mercedes, Jaguar och kanske en del Rolls-Royce också. Så visst kommer det att bli annorlunda!

Men om man nu ska gå tillbaka till det som jag pratar om så är 4 miljarder mycket pengar. Valeskog målade upp hur folk skulle dö här i farsoter, i stort sett. För 4 miljarder kan vi göra mycket för folks hälsa och folks miljö. Det här är inte det bästa sättet att prioritera om ni ska värna det. Gillar man inte bilar eller om man vill ha lite exklusivare bilar och folk som har råd att köra – okej, då ska man ha tullar! Men då är det någonting helt annat än miljön och hälsan som man pratar om.

Anförande nr 208

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): I denna sena timme tänkte jag förgylla fullmäktige med en liten historia ur det verkliga livet, utanför den här salen.

En person, vi kan kalla honom Kalle, jobbar till vardags som hantverkare. På sin fritid, som inte är speciellt stor eftersom han är egen företagare och måste dra in pengar, är han innebandytränare för ett gäng killar. Det är 15 stycken killar i 12–13-årsåldern. Kalle bor på Söder. Han tränar dessa killar i Liljeholmshallen två gånger i veckan. Han är en av alla dessa många beundransvärda ideella idrottsledare som finns i Stockholm i dag. Stockholms idrottsförbund har värderat att dessa ideella idrottsledare omsätter cirka 3 miljarder kronor i Sverige.

Men hur länge tror någon i denna sal att hans idealitet står sig? Han berättade för mig häromdagen att han hittills i år, under de tolv veckor som han har haft träning, har fått betala 70 kronor per vecka för att kunna träna de här killarna. 840 kronor har han hittills betalat ur sin egen ficka för att kunna träna de här 15 killarna i 12–13-årsåldern.

Frågan är: Vad kommer att hända med föreningslivet? Vad kommer att hända med våra barn och ungdomar på sikt när dessa ideella idrottsledare inte längre vill betala ur egen kassa för att kunna träna det som man tycker är kul och roligt? Frågan är hur länge idealiteten kommer att stå sig. Hur många idrottsledare kommer att ha råd att fortsätta vara innebandytränare?

Anförande nr 209

Å s a R o m s o n (mp): Caroline! Det finns många snyfthistorier att dra upp kring många behjärtansvärda ideella insatser som görs i den här staden och som nu ska ha

blivit helt omöjliga att genomföra på grund av att det finns trängselavgifter som tas ut på vardagar mellan halv sju och halv sju.

De kostnader som finns därför att vi till exempel har parkeringsavgifter eftersom det är ett sätt att reglera den yta som bilarna upptar vid våra idrottsplatser eller på annat sätt ligger inte med i det här. En stockholmsfamilj lägger cirka 5 000 kronor i månaden på att över huvud taget ha bil. Det gör att det naturligtvis inte är de som har det mest knapert som har bil. Det är dyrt att ha bil. Dessa kostnader finns inte med här. Jag har inte hört ett enda förslag från borgerligheten om att vi ska börja med kommunala subventioner för biläggande så att alla medborgare i Stockholm har rätt till en bil.

Naturligtvis kan man gå på linjen med er argumentation; man behöver en bil för att kunna göra någonting som är nyttigt. Men en sak blir jag nästan förvånad över, och det är att man behöver bil för att kunna motionera. Det tycker jag är konstigt med de överviktsproblem som vi har.

Anförande nr 210

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Åsa Romsons inlägg visade att det är uppenbart att hon inte har en aning om vad en innebandytränare måste ha med sig för att kunna köra en träning med innebandykillar. Det talade sitt tydliga språk.

Sedan pratade du om parkeringsavgifter och om att bilen är dyr i sig. Det är självklart – men de här 840 kronorna är någonting som är utöver det. Det är någonting som är extra och som har kommit till i år. Det är det som är skillnaden mot tidigare.

Anförande nr 211

Borgarrådet O l o f s s o n (v): Man får ändå förmoda att denne man som kör bilen också betalar för bilen och har valt att köra den trots att den kostar honom, för så är det naturligtvis när han åker bil. Bilen kostar honom i bensen, i slitage och en massa olika saker. Du säger att det här kostar honom extra för att han jobbar ideellt. Det kostade honom extra att köra bilen också tidigare.

Jag tror att många är beredda att ta den kostnaden. Det beror också på vilken dag man tränar och på åldern på dem som man tränar. Det är inte så säkert att man ens behöver betala avgift när man kör in i eller ut från staden eftersom avgiften inte gäller efter 18.30.

Men visst kan man alltid hitta människor som missgynnas av förslaget. Så är det. Det kommer alltid att finnas några som missgynnas. Men man kommer att hitta oändligt många fler som gynnas av det. Vi vet sedan tidigare vilka som huvudsakligen kör bil i Stockholms stad. Det har vi sett. Några missgynnas alltid vid en gränsdragning.

Anförande nr 212

C a r o l i n e S i l v e r u d d L u n d b o m (fp): Det är uppenbart att Margareta, som är före detta idrottsborgarråd, inte heller vet vad hon pratar om. Det

största problemet i Stockholm i dag är bristen på hallar. Det innebär att de föreningar som vill ha någon tid i hallar någonstans i Stockholm måste acceptera att träna klockan tre respektive fyra på eftermiddagen. Det är den enda chansen för dem att över huvud taget få en träningstid i Stockholm i dag. Margaretas inlägg här visar tydligt att det hade hon inte den blekaste aning om.

Anförande nr 213

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Ordförande, fullmäktige och åhörare! När jag gick i skolan fick jag lära mig att demokrati betyder folkvälde. Det är folket som styr. Vi har demokratiskt styre i Sverige, och det är jag mycket stolt över.

Nu ska vi ha en folkomröstning i frågan om biltullar, trängselavgifter eller miljöavgifter. Vad man kallar det spelar egentligen ingen roll; det är innehållet som är viktigt. Vi har en valsedel som det står ett tydligt ja eller ett tydligt nej på. Sedan står det några ytterligare rader för dem som ännu inte har förstått vad det handlar om. Det kanske kan vara bra att se lite mer exakt vad det är man röstar ja till. Det verkar ju som om de flesta kommer att rösta ja.

Jag har en stor tilltro till folk och att folk kan tänka själva. De kan själva avgöra vad de ska rösta på och vilken valsedel de ska lägga ned. Jag är också stolt över att de flesta vågar ha denna tilltro till att folket vet. Parlamentarismen ligger mig oerhört varmt om hjärtat, men den har inte allt. Den är inte det totala samhället.

Jag tycker att det är tråkigt att vi inte kunde ge de här pengarna till de ideella organisationerna. De hade kunnat göra en intressant insats i det här just för att sprida exakt vad det handlar om.

Jag är stolt över det försök med trängselavgifter som pågår. Jag har lagt märke till att innan dess att trängselavgiftsförsöket startade fanns det en stor rädsla för och en stor misstro inför detta. Det var en känsla hos många människor, men inte hos alla. Men den känslan försvann när försöket startade. Det var någonting som slappnade av, och det är oerhört skönt att se. Dessutom är det roligt att se att det här fungerar. Det har effekt.

Hardy Hedman efterfrågade tidigare här en god och bekväm kollektivtrafik. Nu får vi in pengar till det just genom det här trängselavgiftsförsöket och förhoppningsvis också från en fortsättning. Det är jag också stolt över. Det här är framtiden.

Någon här sade att bilen har kommit för att stanna. Det hoppas jag verkligen inte. Jag hoppas att bilen har kommit för att rulla – ibland, när det inte går att frakta sig på något annat sätt. Det vore väl tråkigt om alla bilar stod stilla jämt! Det är inte modernt längre att alltid åka bil, men det beror inte på något mode utan på att man helt enkelt inser hälsofarorna med detta.

Anförande nr 214

C e c i l i a B r i n c k (m): Åsa Öckerman har precis talat om för oss att det inte spelar någon roll vad man kallar detta utan att det är innehållet som är viktigt. Sedan kallade hon det för tre saker. Ingen av dem var rätt. Ska vi vara överens om att det

heter trängselskatt, och att det är det som det är? Då tror jag att vi undviker en del onödiga debatter. Det är nämligen inte ointressant vad man kallar det för. Vad man kallar det för säger rätt mycket om vad det är.

Åsa Öckerman säger att hon har tilltro till folk. Men om det nu är så – hade det då inte varit bra att låta människor rösta innan dess att försöket påbörjades? Tänk, då hade vi kunnat spara 4 miljarder!

Vi får in pengar från försöket, sade Åsa Öckerman också. Då blir jag allvarligt orolig för den matematikundervisning som du har fått. Såvitt mig är bekant kostar försöket ungefär 50 miljoner i månaden. Var är intäkterna?

Anförande nr 215

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Jag tror inte att det var något fel på matteundervisningen. Dessutom hade jag alltid femma i matte, så jag tror att jag kan räkna. Men nu är det inte de här siffrorna som jag bryr mig om, utan det är den ekonomiska långsiktigheten – vad som är lönsamt i längden.

Anförande nr 216

E w a S a m u e l s s o n (kd): Åsa! Det är underbart att höra dig. Du är stolt över att Miljöpartiet har tvingat stockholmarna till trängselskatter genom partiets agerande i riksdagen. Du har tilltro till människorna. Om du då tittar på hur folket har röstat – har de röstat på partier som har velat införa trängselskatter? Om du tittar på majoriteten av dem som sitter här i salen, rakt över partigränserna – har folket lagt sina röster för att få trängselskatter? Nej, dem har vi tvingats på av er miljöpartister för att Peter Eriksson i Kalix tyckte att vi skulle betala mer i skatt.

Anförande nr 217

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Nej, Ewa Samuelsson, det är inte Peter Eriksson i Kalix som avgör detta. Det avgör befolkningen här i folkomröstningen. Dessutom är det en folkvald majoritet som har beslutat detta, och det gäller inte bara den här frågan utan alla andra också. Kristdemokraterna har inte heller någon egen majoritet.

Anförande nr 218

I n g e - B r i t t L u n d i n (fp): Åsa! Du är trevlig och lite gullig när du säger att du har tilltro till folket. Men jag undrar om du inte kunde ha haft den tilltron till folket så att de kunde ha fått rösta innan du påtvingade dem försöket med biltullar. Här var du uppenbarligen svag i anden, Åsa.

Om ni i Miljöpartiet dessutom ska påtvinga göteborgare och malmöbor samma elände som vi har fått dras med här så undrar jag hur din ande blir då. Har du tilltron till dem? Kan de få rösta i förväg eller ska de också först prova på och sedan vänta och rösta?

Anförande nr 219

Å s a Ö c k e r m a n (mp): Inge-Britt Lundin! När det gäller Göteborg får du fråga göteborgarna. Jag tycker inte att du ska fråga mig. Jag bestämmer inte över Göteborg, och inte du heller vad jag vet.

Anförande nr 220

H a r d y H e d m a n (kd): Det är underbart att höra att för att vi ska få en utvidgad kollektivtrafik som gäller alla så ska bilisterna betala. Varför det? Hur var det när vi byggde järnvägen i Sverige? Var det en särskild beskattning på hästskjutsar då? Eller hur ordnade man det?

Vi måste försöka att låta finansieringen av kollektivtrafiken bli solidarisk. Det här retar bara upp folk. Vi måste ha råd att bygga en bra kollektivtrafik. Då kanske vi inte behöver biltullar.

Anförande nr 221

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Ordförande, fullmäktige! Det senaste inlägget föranledde mig att begära ordet trots att klockan är så pass mycket.

Jag tänker på det demokratiska underskottet och på hur Miljöpartiet har sagt. Vid ett flertal tillfällen har ni frågat om huruvida vi kommer att respektera ett utslag i valet. Frågan är ganska intressant. Det är intressant att vi diskuterar valsedeln i den här församlingen, eftersom det bara är en församling som har rådighet inte över miljöavgifter, inte över trängselavgifter men väl över trängselskatter – och det är riksdagen. För att man ska känna en garanti för att resultatet och den opinionsyttring – för att citera vänsterkartellen – som har varit tidigare och som också kommer i Stockholm ska respekteras bör man se till att vi får ett regeringsskifte i riksdagen.

Det här med kollektivtrafik och hur ni slår er för bröstet för att ni har satsat på den är ett gigantiskt slag i luften, måste jag säga. De landstingspolitiker som finns här vet att SL nu har presenterat sitt behov för de kommande åren för landstingspolitikerna för att upprätthålla dagens kvalitet på Stockholms kollektivtrafik. Det gäller tunnelbana, pendeltåg och bussar. Behovet är 21 miljarder! Det ska villigt erkännas att de 100 miljoner som Pär Nuder har lovat i år och nästa år i verkligheten knappt är en tusendel av investeringsbehovet om man ser på de två åren. Det är ingenting.

Ert totala misslyckande med kollektivtrafiken visar varför det är så viktigt att länsborna också får vara med och säga sitt om ert försök. 12 procent av dem som reser med pendeltågen från Nynäshamn eller söder om Västerhaninge är nöjda med pendeltågen. 88 procent är missnöjda. Om vi åker norr om Västerhaninge så har faktiskt 26 procent blivit nöjda med kollektivtrafiken och med vad SL producerar. Högst är det i Märsta; där är man uppe i 33 procent nöjda.

Det är alltså dessa människor som ni har tvingat ut ur bilen till kollektivtrafiken. De är de väljarna som ni inte vågar låta uttala sig om resultatet av era fyramiljardersprojekt. Det är det som visar hur sjuk hela denna fråga är. Det är också det som gör att trots att det kostar pengar så har den icke-fungerande kollektivtrafiken gjort att den

siffra som ni var så glada över den 3 januari – 246 000 bilister i stället för de 440 000 – nu är uppe i 372 000. Folk står inte ut med icke-fungerande kollektivtrafik.

Anförande nr 222

P e r B o l u n d (mp): Det är glädjande att vi är överens om att kollektivtrafiken behöver betydligt mer satsningar, även om det kanske inte är i den här salen som man ska debattera kollektivtrafiken utan i landstinget, som äger frågan. Men vi är i alla fall överens om att det behövs mycket pengar till kollektivtrafiken. Det intressanta är att vi har en stor finansieringskälla till det genom trängselavgifterna. Om de blir permanentade så kommer efter fem år, när det är avbetalat, hela intäkterna att gå till kollektivtrafiken i regionen – i alla fall om vi får bestämma.

Den intressanta frågan är: Varifrån ska Peter Lundén-Welden ta pengarna? Hur ska du finansiera de 21 miljarderna? Vi får trängselavgiftstintäkterna som man kan lägga till de satsningar som regionen själv gör. Men det är intressant att fråga er var ni ska få pengarna ifrån. Hur ska ni finansiera det här underskottet? Det vill jag gärna höra.

Alla studier visar att det är stockholmarna som betalar mest i trängselavgifter. Ju längre ut man kommer ut i regionen, desto mindre betalar folk i trängselavgifter. Om det är några som blir uttvingade ur sina bilar är det stockholmarna, och det är också de som ska rösta i folkomröstningen.

Anförande nr 223

P e t e r L u n d é n - W e l d e n (m): Då uppfattar jag att Miljöpartiet och Per Bolund biträder den borgerliga reservationen. Varför ska det annars stå på denna kommunala valsedel att pengarna går till kollektivtrafik? Varför ska vi då inte kunna diskutera det?

Per Bolund! Du kan väl begära ordet om du inte har rätt till fler repliker. Kan du ge mig ett exempel, utöver dieselbussarna som inte ger någon invånare i Stockholms stad en förbättrad kollektivtrafik, på bättre kollektivtrafik? Har ni fattat beslut om en enda meter spårutbyggnad eller om ett enda spårfordon? Ja, förlåt, det har ni faktiskt gjort – ni skyndar på några pendeltågsinköp. Och hur är det med tunnelbanevagnsinköp? Har ni fattat några beslut?

Nej, ni har suttit passiva. Det finns inte någonting om tvärspårväg, ingen upprustning av Roslagsbanan och ingenting. Ni bara sitter passiva. Ni satsar inte på kollektivtrafiken, men ni vill ha med det som en del på en valsedel därför att ni kanske får en liten skärva från riksdagens och regeringens sida av allt vad de tar in av oss när det gäller biltullarna. Därför vill ni ha med kollektivtrafiken på valsedeln. Det är det som är hyckleriet.

Anförande nr 224

D a g L a r s s o n (s): Kära Peter Lundén-Welden! Jag måste säga att jag blir lite rörd när du säger att landstinget ska säga nej till trängselskattepengar och extra intäkter på det här sättet. Jag blir också extra rörd när du målar upp de gigantiska investeringsbehoven i kollektivtrafiken.

Bilden blir egentligen fullständigt komplett när man inser att dina partikompisar inne i Landstingshuset dessutom bedriver kraftiga landstingsskattesänkningar. Det blir en fantastisk kollektivtrafik i regionen med Moderaterna, som både säger nej till trängselskattepengar och driver kraftiga skattesänkningskrav i landstinget. Det är underbart!

Anförande nr 225

Peter Lundén - Welden (m): Dag Larsson! Er skattehöjarpolitik har visat att folk går från arbete till bidrag. Det är det som kostar pengar för er. Biltullarna i sig ger de facto inga pengar mer än ett konstlat bidrag från Pär Nuder för att ge er lite gas i valkampanjen. Det är inga rena pengar. Biltullarna går faktiskt med förlust. Det är direkt falskspel, det som ni ägnar er åt.

Men om vi får makten och kan sänka skatten och får folk i arbete så kommer vi att ha råd att, precis som vi gjorde, fatta beslut om ytterligare tvärspårvägar som vi behöver eller en utökad satsning på tunnelbanan. Då kanske vi kan få en fungerande pendeltågstrafik så att folk vill resa med pendeltågen och ställer bilen av fri vilja – inte av tvång.

Anförande nr 226

Dag Larsson (s): Jag kunde inte låta bli att begära ordet för anförande eftersom Peter Lundén-Welden är så bekymrad över landstingets investeringsbehov och de framtida utmaningarna i kollektivtrafiken. Så talar en man som representerar ett parti som under den förra mandatperioden i landstinget lånade 10 miljarder kronor för att finansiera kollektivtrafik och sjukvård.

I den här debatten ställer sig samme man upp och säger att vi inte behöver några mer pengar. Vi behöver inga pengar från trängselskatterna, tydligen. Dessutom är han anhängare till ett parti som säger att vi ska sänka skatterna i landstinget ytterligare. Detta är fantastiskt! Det hänger inte ihop och det går inte ihop. Jag betackar mig för den typen av goda råd till landstinget.

Anförande nr 227

Peter Lundén - Welden (m): Det var regeringen Perssons sätt att försöka sätta det borgerliga styret i staden och länet på plats genom att höja skatteutjämningen från 1 miljard till 5 ½ miljard på ett bräde som skapade det ekonomiska trångmålet.

Ni höjde skatten, men det gav ingen bättre sjukvård och det gav vid Gud ingen bättre kollektivtrafik. Det har resenärerna visat i den senaste undersökningen som presenteras för SL:s styrelse i morgon. Er skattehöjning gick till Göran Persson för att betala simhallar i Norrbotten. Det är det som är så konstigt – att ni står här och försvarar detta trots allt.

Anförande nr 228

D a g L a r s s o n (s): Jag förstår att du flyr från kollektivtrafikens investeringsbehov in i skatteutjämningsystemet. Jag kan bara konstatera att era lån under den förra mandatperioden har lett till att 1 miljard kronor går till räntekostnader i stället för till förbättrad kollektivtrafik.